

Tesco titok 2.

A CSÚCSGÓRÉK TÁMADÁSA

Tékozló Homárnak, a mindennapi Tesco Titkok kiapadhatatlan forrásának, Inkog Nitónak, aki az Auchanban dolgozik, és aki ugyanebben a sztoriban szív, a kiadómnak aki bevállalt, az összes kritikusomnak, aki szerint nem csak írni kell, de olvasni is, az Eminenciásnak, aki az egyik legjobb arc volt a sztoriban, az Igazgatónak, aki a Teszkó által leszart képességeit most egy nagyon menő cégnél kamatoztatja, Hardy Mihálynak hogy úgy nem minősítet, hogy minősített, Gábornak, aki a Parlamentben osztogatta a könyvemet, Arpának, aki könnyelműen megírta az első Teszkó Titok ajánlóját, és emiatt mindenki azt hitte, hogy Ő írta az egészet (bocs), Zsoltnak, akik tök máshonnan jött, de a sok összevissza dologból már a második könyvet rakja össze, a Korrektornak, aki rak vesszőket is a szövegbe, (köszí! A Korrektor.) K. Krisztinek és az összes Teszkósnek, akik csak a kirúgás terhe mellett olvashatták a könyvet, az egértársadalomnak, amelynek tagjai naponta tucatszám halnak értelmetlen halált a nápolyik közt, a teszkós pékeknek, akik nélkül dögunalom lenne az élet, és az összes Teszkós dolgozónak, azoknak, akiknek vérciki, hogy ott dolgoznak is, akik büszkék rá. és végül valakinek, akit nem nevezhetek meg és nem mondhatom meg, hogy miért.

Hát így van ez a film, aminek az a címe, hogy True Romance. Nem tudom ki látta és ki nem, de az utóbbiaknak mindenképp érdemes lecsekkolni, hogy van-e belőle egy példány a környékbéli videotékában. Én imádom, a sajátom már karcosabb, mint a nagyapám szatmári szilvája, amiből csak az egyik igaz. Szóval van ez a film, ami többek közt arról szól, hogy van egy bőröndnyi kokain, aminek nyoma vész, majd Hollywoodban köt ki a filmes cápák közt. Az ottani producerek egyike egy Andy Vajna imitátor, aki vietnámi filmekkel kereste meg azt a hatalmas lét, amivel meg akarja venni a kokót. Amikor arra kerül sor, hogy a világhírű Coming Home in a bodybag (nagyjából azt jelenti, hogy Hazatérés hullazsákban) című film folytatásának címet kell adni, egy talpnyaló asszisztens bedobja a nyerő megoldást: Coming Home in the bodybag 2. Na, most én is így vagyok ezzel. Tesco Titok 2. hát... nem tudom ... Hozzáteszem, amikor ezt írom, még gőzöm sincs mi lesz a könyv címe, de az biztos, hogy pár bakelit keretes, kockaszemüveges kreatív, akit a kiadó szerzett valami mosóporos guru reklámügynökségtől, most egy nagyobb trombita elszívása után ezerrel agyal a feladaton. Nem lennék meglepve, ha ugyanezzel a megoldással rukkolnának elő.

A folytatásokkal mindig az a baj, hogy a közönségnek már van valamiféle elvárása a dologgal kapcsolatban. A Rambó és a Roki is ilyenek, hogy ne menjek messze a fenti példától. Az elsővel kapcsolatban tutira lehet menni a mozi pénztárnál, hiszen nincs az az Isten, hogy a jó öreg viet-

námi veterán ne győzzön megint, illetve az utóbbi címszereplője is hát zihér, hogy fel fog állni, mielőtt tized számolnának rá. De ez igaz a bújta-
tott dolgokra is. Mint például a Csillagok Háborúja. Simán elképzelhetet-
len, hogy a jó öreg Darth vesz egy nagy levegőt és lenyom mindenkit.
Áááá! Mondjuk nekem volt egy kis parám, amikor a Birodalom Visszavág
kijött a moziba annak idején jó régen. Az első rész azzal ért véget,
hogy az ifjú Skywalker felpukkantja a halálcsillagot, mint kezdő ligeti
roma a héliumos lufit. A másodikban ugyanez a figura valami hóbucká-
kon bóklászik és csak úgy éli túl a vihart, hogy bevarrja magát egy álla-
tira gusztustalan jószág bűzös gyomrába. Szóval van az úgy, hogy az
ember hirtelen nem azt kapja, amit vár. Remélem most ez nem így lesz,
mert amivel én itt kísérletet teszek, az szintén egy folytatás. Rögtön itt
jön a következő kérdés, ami a folytatásokkal kapcsolatban szokott az
ember agyában megfogalmazódni. Mi a francnak kell folytatás? Nos, a
válasz egyszerű. Ami bejön, abból kell még egy. És a Tesco Titok bejött.
Frankón sokan vették meg és még többen töltötték le a netről PDF for-
mátumban, hogy törném el a kezüket. Mindegy, a lényeg az, hogy sok
emberhez eljutott. Végül is ez volt a cél. Ugyanakkor azt is szeretném
leszögezni itt az elején, hogy a folytatás nem az én ötletem volt. Már az
első könyvvel is vért izzadtam, dehogy akartam én újat írni. (Akik azt
hiszik, hogy ezek az előszók a könyv befejeztével íródnak, nagyot té-
vednek. Tök az elején vagyok és rettegek, hogy mikor fogom befejezni.
Ha egyáltalán ...) Nyugodtan ültem a babérjaimon, amikor felhívtak a
kiadótói, hogy helló! Lett itt egy csomó ember, akinek vannak sztorijai.
Szintén Teszkósok. Szívesen elmondanák, és akkor lehetne folytatni a
megkezdett történeteket. Isteni! Én azt hittem mindent leírtam, ami
persze igaz is, de amit maguk olvastak, azok ugyebár főleg velem estek
meg. Akik viszont a kiadónál kopogtattak sokkal magasabbról látták a
rendszert. Áruház-igazgatók, biztonsági igazgatók, személyzeti igazga-
tók ... Csupa olyan nagykutya, akikkel annak idején örültem, ha szót
válthattam. És mindnek volt egy története. Persze az elején jól megvá-
lasztott álnevek és freemail-es címek mögé bújtak, óvatosan kellett el-
járnival, hátha Gurgula 54 mögött maga Hardy Mihály rejtőzik bosszúra
éhesen. Első körben le kellett csekkolni a sztorikat. A kiadó bekért pár
történetet, amit átküldött nekem, hogy olvassam el, lehet-e benne va-
lami izgi. Idő volt mire a rengeteg sztori végére értem, de megérte,
mert volt olyan, aminél még én is leraktam a hajamat. Az egyik kollega
elmeséli, hogy maguk pontosan mit is tankolnak a Teszkó benzinkútjai-
nál, amikor azt hiszik, hogy benzint, hogyan vadásszák le a biztonsági
igazgatók a védett madarakat a bezárt áruházban Szent-este, és még
arra is fény derül, milyen hibákat vét egy pék, amikor kénytelen műszaki
cikkeket leltározni. Lesz szó arról, hogy hány titkos rekesze van egy
hússzállító autónak, hogy lehet megpukkantani egy kamionnyi Unicu-
mot, mit lopott a börtönőr, és megtudhatják, milyen titkosszolgálati esz-

közöket használ a Teszkó, hogy megfigyelje magukat. Volt, aki elolvastán az előző könyvem utolsó fejezetét pontos tervet készített arról, hogyan lehet felnyomni a Teszkó főpénztárát, és azt küldte el egy levélben, de olyan is akadt, aki részletes útmutatót csinált azoknak, akik szeretnének munkaügyi pert nyerni a shopping-mamut ellen. Szóval sikerült engem kiokosítani meglehetősen extrém témákban és én úgy döntöttem, hogy ezt most megosztom magukkal. Lesz, ami lesz. De mielőtt belevágnék az újba, pár szót a régiről.

Amikor elkezdtem írni az első könyvet, fingom nem volt, hogy mekkora fába vágom a fejszémet. Voltak nagyarcú ismerőseim, akik azt mondták, hogy az írás nem szól másról, mint a magyar ABC-ben megtalálható betűk bizonyos sorrendbe történő rendezéséről... ja. Nem ok verték a klaviatúrát két újjal heteken át, néha olyan idegesen a sok elütéstől, hogy a space gomb többször is átlyukasztotta a billentyűzetet.

Mindegy. A lényeg belekerült. Voltak, akik azzal riogattak, hogy a Teszkó még a gazdaságos alsógyatymat is le fogja perelni rólam. Ez a lehetőség valóban fennállt és az áruházlánc be is próbálkozott, de az az irat, amelyet az ügyvédjük csinált valamiféle "bepерlés varázslóval" nem igazán érte el a kívánt hatást. Ne kérjék, hogy idézzek a beadványból, mert a fele számomra érthetetlen volt, a másik fele meg rizsa, amire nem is nagyon emlékszem. Arra viszont igen, hogy a kemény hangú telefax üzenet alapján szerepelt egy mondat, miszerint a levélben foglaltak nem feltétlenül tükrözik a Tesco Áruházak Zrt. hivatalos álláspontját az ügyvel kapcsolatban. Na, erre még én sem voltam képes gombot varrni. Jön egy levél hogy fúha, meg reszkessünk, meg ilyesmik, majd a végén, hogy ez nem is feltétlenül igaz. Ennyit erről. A keresetet a bíróság elutasította, így elhárult a fejem fölül a veszély, hogy kék-fehér csíkos rabruhában szorítsam valahol a rácsot olyanokkal együtt, akik beszóltak az Osannak, vagy szájukra vették a Korát. Érdekes módon azzal nem nagyon próbálkoztak, hogy amit leírtam az nem igaz. Pedig az okosok azt mondták, hogy egy könyv eladási statisztikáinak mindig jót tesz a botrány. A kiadó várt is erre, sőt állítólag fel is készült, de csak nem jött igazi támadás. Sebaj. Majd máskor.

A kritikai felhangok azonban hamar elértek engem is. Sokan fikáztak, hogy minek írom le a stiklijeimet. Mások meg bíztattak, sőt olyan vélemény is hallottam, hogy a könyvem jobb, mint a Zabhegyező. Ennek egy ideig nem tudtam örülni, mert nem olvastam az említett művet. Miután elolvastam, akkor meg nem tudtam elhinni. Tényleg emberek! Odáig én is eljutottam, hogy az írás és a leírás között van némi különbség. Az írást meghagyom a hozzáértőknek, én megelégszem annyival, hogy leírom, ami történt. Azt is a fejemhez vágják, hogy kiszínezem a dolgokat. Ez is kamu. Tessék eljönni dolgozni egyet a Teszkóba és mindenki

megtapasztalhatja a saját bőrén, hogy amit elmeséltem az utolsó szóig igaz. A legjobban az a kritika tetszett, amely szerint eggyel több könyvet írtam, mint amennyit olvastam. Ja. Ez sem lőtt nagyon mellé, ha teljesen frankó akarok itt lenni. De ha ez a könyv megjelenik, akkor már nem lesz igaza, mert kettő null ide.

MAGÁNNYOMOZÓBÓL OPERÁTOR

Nevezzük az úriembert egyszerűen csak Igazgatónak. Egyrészt azért, mert a Teszkónál lehúzott éveket, mint biztonsági igazgató töltötte el egy nyugat-magyarországi áruházban, másodszer mert komoly retorziókat helyezett kilátásba, ha leírom a nevét. Nem fogom. Az Igazgató, csakúgy, mint én, nem gyerekkori álmát váltotta valóra, amikor elszegeződött a gazdaságos Mennyországba egy borongós őszi hajnalon.

A Teszkóban dolgozni nem olyasmi, mint a Ferrari, hogy minden gyerek vágyik rá, de csak nagyon keveseknek jön össze. Ez pont az ellenkezője. Senki nem akar ide jönni, mégis állati sokan kötnek ki a sötét oldalon. Az Igazgató békésen tengette az életét, mint magánnyomozó, valahol a nyugati országrészen, több száz schillinges óradíjért kutatott fel elrejtőzni kívánó cégvezetőket és félrelépő házastársakat. Előtte persze ő is végigjárta a ranglétrát. Volt biztonsági őr mindenféle vendéglátó-ipari egységben, később vagyonőr lett, majd önállósította magát a magánnyomozók világában. Ez a munka elmondása szerint csak a filmekben kap romantikus felhangot. Ott jóképű, sár mos főszerekek bérelt loftirodájukban a nevükkel gravírozott tejüveg ajtók mögött dekkolnak a poros asztalnál, és amikor bejön a világ legcsinosabb nője, hogy felbérrelje őket, hanyag mozdulattal húzzák meg az irattartóba rejtett viszkisüveget. Ott semmi ilyesmi nem volt, csak sima ügyek. Anyuci lelépett másik apucival és vica versa. Hiába volt mögötte egy csomó sikeresen felgöngyöltetett ügy, sokan nem akartak fizetni. Mondjuk én ezt sem csodálom. Jön egy figura, mutat egy halom képet, amelyen a feleségem túsarkú combcsizmában tapos egy vadidegen férfi nyelvén és mindez még több tízezer forintomba is kerül. Az Igazgató éppen ezért hamar lehúzta a rolót a vállalkozásán, és másokra hagyta a válságban lévő házások magánéletét, és mint a mesebeli szabólegény, új mesterség után nézett. Ezzel a sorsdöntő elhatározással egy időben tervezte a Teszkó Gonosz elméje, hogy új áruházat nyit az említett, illetve a nem említett városban. Éppen a stábot rakták össze és a személyzet különböző tagjai közé biztonsági operátorokat is kerestek. Aki nem olvasta az első könyvet annak elmondom, hogy a biztonsági operátor az a fickó, aki egy sötét szobában ül egy monitor mögött és fentről kukucskál a női vásárlók dekoltázsába. Egyszóval kezeli a kamerákat. Ezzel nagyjából véget is ért az áruház által felvillantott, meghirdetett munkához kapcsolódó pozitívu-

mok egyébként is rövid listája, melynek végén ott szerepelt a fizetés, egy szerény, de nem sértő 60.000 forintos összeg formájában. Az Igazgató -akinek agyán átvillant a sok ki nem fizetett meló- valami olyasmit mondhatott, mint Charles Bronson a Hét mesterlövészben, amikor megkeresik azzal, hogy húsz dolcsiért kellene kockáztatni az életét pár mexikóiért. És az a mondat valahogy így hangzott: manapság az sok. Ez persze 2000 telén volt, amikor a fenti összeg még komolyabb vásárlóerőt képviselt, mint manapság. De a hatvan rugger, az hatvan rugger, nincs mit szépíteni rajta. Az Igazgató el is ment egy állásinterjúra, amelyen gond nélkül át is csúszott, tekintettel szakmába vágó múltjára.

Ki ne akarna biztonsági operátornak felvenni egy ex-magándetektívet? Az akkori biztonsági igazgató maga is rendőr volt, így nem hezitált sokáig, egymás markába csaptak, majd közölték emberünkkel, hogy sajna csak 54.000 forintot tudnak fizetni. Jött is a jogos, de verbálisan nem túlcizellált kérdés:

-Miért? Válasz nem érkezett, ehelyett következett egy hosszú alku, amelynek során az Igazgatónak sikerült 5%-ot még kicsikarni a Teszkó zord személyzetiseiből, így azzal a boldog tudattal lépett be a lesötétített szobába, kiégetni a retináját, hogy hó végén 57.000 forintot csaphat ki a konyhaasztalra azzal, hogy na, asszony menjél és vegyél magadnak valami szépet.

Az igazsághoz hozzátartozik, hogy azok az igazgatók, akik valamennyire is jó csapatot akartak maguk mellé összeszedni erre a nem túl népszerű, de kétségkívül némi szakértelmet igénylő munkára, sokszor a megérzéseik alapján döntöttek, és ez ma sincs másképp. Megtudtam, hogy a legjobb biztonsági szakembereket szemre választják ki. Aki nyuszi, vagy naiv, annak semmi keresnivalója a Teszkó army elit egységében. Persze távol álljon tőlem, hogy a fekete nadrágban és fehér nyilongben pózoló, külső jegyeiben leginkább egy kimenős cukrászgyakornokra hajazó fogdmegembereket a zöldsapkásokhoz hasonlítsam, de valóban nagyon sokat számított az, hogy kinek mi a múltja. Dörzsölt figurákat kerestek az állásra, és keresnek most is. Akinek van valami csibészség a szemében, aki élt az utcán, aki tudja, hogyan működnek a dolgok. Állítólag az, aki nem szerzi meg a kell rutint embertanból 25 éves korára, az soha nem lesz jó munkaerő ebben a szakmában. Majd később elmondom, hogy mennyi mindenre kell ezeknek az embereknek figyelni. És hogy leginkább az ösztönök vezérlik őket. (Egy tanulság az első könyvből, hogy folyton vissza kell olvasni a szöveget, mert a múltkor is több helyen hivatkoztam arra, hogy majd elmondom később, és simán kimaradtak dolgok ...)

Lényeg a lényeg, emberünk 2000 decemberében tudta meg, hogy felvették az áruháza operátornak. Egy közepes méretű Teszkóról beszélünk, amelynek alapterülete megközelítőleg 7000 négyzetméter. Ez körülbelül úgy aránylik a Budaörsi óriáshoz, mint a Millennium Falcon egy

Csillagrombolóhoz. 3-400 munkatárssal kezdtek, akiket folyamatosan vettek fel, mert a bolt csak januárban nyitott. Egyébként ez is érdekes, hogy a Teszkó még megfelelő létszámmal indít nyitáskor, majd amikor elkezd menni a szekér, folyamatosan rúgják ki az embereket. Hogy ez miért van így nem tudom, de nem is akarom magukat azzal áltatni, hogy nemsokára érkezem a válasszal. Így megy ez. A nyitás előtt persze az Igazgatónak el kellett mennie pár működő Teszkóba, hogy megtanulja mire is kell figyelni, meg hogy miként működik az akkor még kezdetlegesnek számító technika. Amikor azt mondom, hogy kezdetleges, akkor nem arról beszélek, hogy a biztonsági kamerák kezelése nem érte el azt a szintet, amelyet Tom Cruise által fémjelzett Különvélemény című filmben láttunk, ahol a figura áll a kivetítő fal előtt és a kezének rángatózó mozdulataival továbbítja a hologramokat. Á! Még digitális rögzítés sem volt. A biztonsági rendszer monitoron ként 16 kamerából állt. Mind-egyiknek a képét egy videomagnóra rögzítették folyamatosan, a nap 24 óráján keresztül. Még éjjel is, annak ellenére, hogy az áruház 22.00-kor bezárt. Persze az okosok tudják a Batman képregényekből, hogy a gonosz bűnözők éjszaka csapnak le, így a rendszernek éjjel is működnie kellett. A szitu viszont meglehetősen gázos volt, mert ennél a módszer-nél még nem szabad folyamatos rögzítést elképzelni. Az ugyanis soha nem fért volna rá arra a pár videokazettára, melyeken a felvételeket archiválták. Nem. Ez a rendszer másodpercenként egy képet vett fel. A folyamatos mozgáshoz -elárulom -ennek a huszonötösöröse szükséges. Ha másodpercenként ennyi koca villan el a szemük előtt, azt úgy hívják, hogy televízió, vagy mozi. Ha a kockaszám csak 16, akkor az egy Chaplin film. A Teszkó némileg a mozi hőskora alá ment a másodpercenkénti egy kockával. Ez azt jelentette, hogy ha valaki egy kamera alatt állva premier plánban akar megzabálni egy szál gyulai kolbászt, akkor csak az látszik, hogy a figura egy helyben áll, a kolbász meg egyre rövidebb lesz. Az effekt hasonlatos a stroboszkóphoz. Haverjaim, akik különös módon elkötelezték magukat a tudatmódosító szerek hétvégi fogyasztása mellett, megfigyelték, hogy a stroboszkóp képes nappali világosságot, vagy éjjeli sötétséget is előidézni, ha az ember a megfelelő ritmusban tud pislogni. Ha akkor pislogunk, amikor fény felvillan, csak a sötétet látjuk. Ellenkező esetben meg világosban vagyunk. Nos, pont ez volt a Teszkó kameráival is. Ha az ember electric boogie koreográfiával pakolta a polcról a sportszeletet, akkor nem lehetett látni, hogy odanyúl, csak azt, hogy dagad a zsebe. Hát így. Ennyit a Teszkó-mozi hőskoráról. Jól ki lett találva ...

TESCO ARMY - OPERATION ALFÖLD

Az Igazgató lehúzott ebben a rendszerben másfél évet. Ekkor jött el az idő, hogy az áruházlánc rájött, a vezetőket leginkább a saját embereiből tudja kiképezni. Méghozzá azokból, akik már huzamosabb ideje erősítik a Teszkó hadsereget és az idegbaj nyomai még nem fedezhetőek fel rajtuk egyértelműen. Az Igazgatónak -aki ugyebár akkor még nem volt igazgató -felajánlották, hogy részt vehet egy igazgató gyakornoki programban. Ez valami olyasmi, amikor az ember még nem igazi igazgató, csak gyakorolja az igazgatást. Remélem értik. A gyakornoki állás, tekintettel arra, hogy lakhelye szerint nyugat magyarországi volt, természetesen az Alföldre szólt. Éppen ott nyílt az áruház és a biztonsági rendszer kiépítését kellett felügyelni. Itt már nagyobb méretekben ment a dolog. Az eszközök és berendezések, -később pedig az áruk -folyamatosan érkeztek, mégpedig akkora mennyiségben, hogy a Teszkó megvette egy éppen épülő szomszédos bevásárlóközpont egyik csarnokát raktárnak. Akkoriban még lehetett ellenőrizni a beszállításokat, így tételes lista volt mindenről, ami jött. Ez már sajnos nincs így, mint ahogyan azt majd látni is fogják. Lényeg a lényeg, majd egy évet töltött el az Igazgató az alföldi városban, amikor jött a telefon, hogy megürült ez a pozíció a szülővárosában, haza lehet menni.

A biztonsági emberek helyzete abban az időben még sokkal jobb volt, mint manapság. Egyrészt azért, mert megfelelő létszámmal tudtak dolgozni -ebből kifolyólag nem is voltak olyan örületes leltárhiányok, amelyek miatt mostanában úgy hullanak az áruház-igazgatók, mint a legyek. Másrészt azért, mert az akkoriban érvényben lévő törvényi szabályozás sokkal szélesebb hatáskört biztosított a szekusoknak, mint a mai. Nem mintha ma nem tennének meg mindent az eredményekért -csakúgy, mint hajdanában. Pörögnek ők rendesen, de az elfogások számát csak úgy tudják magasan tartani, hogy sok szabálytalan eszközt is bevetnek. A kezdetek kezdetén az áruház biztonsági munkatársainak száma több tucatra rúgott. Csak operátorból volt öt. Vagyonőrökből is volt vagy egy tucat. Ma két-három fő cirkál az üzlet területén. Azt gondolom nem kell elmagyarázni, hogy milyen mértékben csökkenti a hatékonyságot az ilyen szintű létszámleépítés, főleg úgy, hogy a törvényi szabályozás is sokkal jobban köti a kezüket. Régebben semmi gond nem származott abból, hogy kettesével állították meg a vásárlókat mielőtt el akarták volna hagyni az áruház területét és tételesen ellenőrizték a számlán szereplő adatokat, majd összehasonlították a blokkot a kosárban lévő vásárolt termékekkel. Volt, hogy ez akár negyed órát is igénybe vett, mert a pár általánossal rendelkező vagyonőrön még ma sem lehet számon kérni azt, hogy lassabban rögzít a szeme, mint egy vonalkód leolvasó.

Rendszerezések voltak a táskaellenőrzések és zsebkiforgatások az áruház területén. Azt hiszem, nyugodtan ki lehet mondani, hogy a biztonsági operátorok, akik az áruház alkalmazottai voltak, és a vagyonőr cégek dolgozói, akik egy külsős céggel kötött szerződésen keresztül dolgoztak a Teszkónak, mindannyian elvakultak voltak, és csak egy dolgot tartottak szem előtt: megfogni mindenkit, akit lehet. Ez még nem is lenne baj, hiszen erre szerződtek, de az már aggályosabb volt, hogy az akkori törvényt mindenki a saját szája íze szerint értelmezhetette (persze csak abban az esetben, ha elfogadjuk azt a lehetőséget, hogy a vagyonőr ott-hon vette a fáradságot, hogy átlapozza a vonatkozó törvényeket). Erre még rájátszott az is, hogy az áruházlánc minden áron eredményeket, elfogásokat akart felmutatni. Ennek érdekében sok biztonsági alkalmazott (gondolok itt az áruházi dolgozókra) minden szabadidejét bent töltötte, hogy növelje a számait. De a jó időknék is vége lett egyszer, hoztak normális törvényeket és a helyi kis serifeknek el kellett gondolkodniuk azon, hogy mit engedhetnek meg maguknak és mit nem. Körülbelül erre az időszakra esett az a reveláció is, hogy a nagy leltárhiányt nem a vásárlók, hanem a belső munkatársak okozzák. Valóban van egy ilyen kimutatás, hogy a legnagyobb számban a vásárló lop, legnagyobb értékben viszont a dolgozó. A vásárló számlájára lehet írni a sok dobozos üdítőt, kiflit, péksüteményt, csokit, rágót, túrórudit, redbullt, ilyesmiket. A dolgozók listáján pedig a plazmatévék, videokamerák, mindenféle elektronikai cikkek vannak. Ez mondjuk érthető, mert ha valaki kockáztatni akarja, hogy fúha kirúgják az ötvenezres fizetéséből, akkor legalább lesz otthon egy szép LCD tévé, amíg felveszik apukát a konkurens áruházláncba ugyanarra a melóra ugyanannyiért.

Tehát nem kellett a legnagyobb agynak lenni ahhoz, hogy a biztonsági igazgató rájöjjön, nem a vásárlókon lesz a nagy fogás, hanem a dolgozókon. Most nem fogom leírni azokat a sztorikat, amelyeket az előző könyvben már elmeséltem, akit érdekel, az olvassa el, vagy ha már megtette, akkor joggal feltételezhetem, hogy ha csak nyomaiban is, de emlékszik rá. Ami nekem is új volt az viszont tényleg izgalmas és hála a jó Istennek ebbe én nem láttam bele. Itt azokra a maffia módszerekre gondolok, amelyeket az Igazgató elmesélt nekem, és amiket nagy előszeretettel alkalmaztak a saját munkatársaikkal szemben. Gondolom maguk is láttak már olyan Q, vagy ZS kategóriás nyomozós mozifilmet, amelyben a kemény zsarú állatira el akarja kapni a kis maffiózó gyereket, de nincs ellene bizonyítéka. Na, ekkor van az, hogy jön a házkutatás és az egyik közrendőr -mit tesz Isten -egy kis zacskó kokaint talál a hűtőgépben, a kanapé párnái közt, vagy a kakaós dobozban. Ez már ok arra, hogy a figurát pár napra bevigyék, ahol aztán ugyebár bármi kiderülhet. Nos, pontosan ezt csinálta a Teszkó is. Gyanakodtak az egyik árufeltöltő gyerekekre, mert gyorsan fogyott a környezetéből a mobiltelefon alkatrész. Rábizonyítani viszont semmit sem tudtak, főleg az elégte-

len eszközparkból kifolyólag. Ellentétben a vásárlóval, a dolgozó pontosan tisztában volt azzal, hogy mire kell figyelni, ha lopni akar. A biztonsági igazgatónak két választása volt. Vagy hagyja futni a figurát és vár a pillanatra, amikor meg tudja fogni, és ebben az esetben számolhat további hiányokkal, vagy pedig olyan módszerhez folyamodik, amelynek tisztességes jellege legalábbis megkérdőjelezhető. Majdnem minden esetben az utóbbi volt a célravezető. A kipécézett munkatárs fém öltözőszekrényébe a szellőzőréseken keresztül pár lapos tárgyat dobáltak a biztonságiak. Volt ezek között telefonkártya, memóriakártya, egy csomó olyan cucc, ami befért a nyíláson. A gyanúsított munkaidejének lejártakor bejelentették, hogy szűrőpróbaszerű szekrényellenőrzés lesz. Ez azt jelentette, hogy a vagyonörök a biztonsági igazgató kíséretében kinyitattak pár szekrényt a tulajdonosukkal, majd jegyzőkönyvet vettek fel. A srác ruhái között pedig ott figyeltek azok a dolgok, amiket fél órával korábban beszórtak. Mindenki tudta miről van szó, hiszen akkoriban ez a módszer rendszeresen előkerült. Azon senki nem lepődött meg, hogy mindenki csak lapos cuccokat lop és mindenki a szekrényébe rejti. Így megy ez. A gyerek nem kezdett el pampogni, ő is vágta a szitot. Felkínálták neki a távozás, vagy a feljelentés lehetőségét. Sok esetben az előzőt választották. Így nem kellett semmit fizetni a figurának, aki önként távozott, nem kellett számítania a mostanában olyan divatos munkajogi perek tömkelegére, amelyeket az áruház dolgozói szoktak - megjegyzem többnyire jogosan - indítani az áruház ellen. Az igazsághoz hozzátartozik, hogy azokon a helyeken, ahol én dolgoztam ilyesmi nem fordult elő, de az Igazgató beszámolója szerint egyes helyeken ezt a módszert bizonyos időközönként alkalmazták. Azzal ő sem vitatkozott, hogy ez enyhén szólva is mocskos dolog. De azzal sem, hogy célravezető volt, hiszen azt, hogy ki lop, megközelítően jó százalékban találták el, és ha nem lehetett megfogni, akkor ez egy jó taktika volt arra, hogy eltávolítsák az áruházból. Persze a tévedés lehetősége folyamatosan fennállt, de mindenre nem lehet tekintettel egy biztonsági igazgató.

Ez van. Ma már ő is másképp néz erre az ügyre, de akkoriban nem lehetett senki sem válogató, aki eredményeket akart. El kellett döntenie, hogy melyik oldalon állnak és ok a Teszkót választották. Ő volt a munkaadó, felé kellett lojálisnak lennie. Persze ilyenkor jöhetnek az okosok, akik valahol olvashatták, hogy azokban a bizonyos nürnbergi perekben is sok hasonló érvrendszert lehetett felfedezni a vádlottak védekezésében. Pont én nem akarok moralizálni, de döntse el mindenki, hogy a parancsra teljesíteni és a parancsra túlteljesíteni között mi a különbség. Ha van egyáltalán. Mindegy.

Most elmesélem, hogyan szívtak mégis a biztonságiak, hátha annak örülnek.

HOGYAN SZÍVATJA A TESZKÓ SAJÁT MAGÁT?

Ehhez viszont meg kell ismerkedniük a Teszkó sajátos üzletpolitikájával, amely szerint nem csak a vásárlókat és a munkatársakat szívatják, hanem saját magukat is. Merthogy ez az iszonyatosan nagy gépezet többek közt erre is képes. Arról már az előző könyvben is volt szó, hogy egy áruházzal -mondjuk olyan, mint az Igazgató áruházzal a -kétféle módon juthat áruhoz. Egyrészt küldő beszállítókon keresztül, másrészt pedig a központi raktárból. Egyre inkább az utóbbi kerül túlsúlyba, hiszen állítólag így olcsóbb, szervezettebb, hatékonyabb a munka. Csak a Teszkó arról feledkezik el sűrűn, hogy a szarul összekalapált rendszerben olyan emberek dolgoznak, akik körülbelül annyira lojálisak a munkaadóikhoz, mint Rambó a vietnámiakhoz. Aki nem néz napalmos filmeket, annak elárulom ez annyit jelent, hogy semennyire. A központi raktárban véletlenül, vagy tudatosan elkövetett hibákért az egyes áruházakat, illetve az egyes áruházak igazgatóit teszik felelőssé. Egyszóval pár raklap tologatható targoncás miatt olyan kulcsembereket rugdosnak ki, akiktől esetleg még jól is működhetne a rendszer. Ezt kábé úgy kell elképzelni, hogy van egy baromi nagy szálloda, egy hatalmas konyhával és egy híres, még főzni is tudó séffel, és a hetvenkettedik kukta, aki szarik az egészre, beleborít egy fél kiló sót a bernimártásba, ami miatt kibasszák a séfet. Kukta marad, probléma marad, kaja szar lesz, vendég elmegy, étterem lecsór. Hát valahogy így.

Szóval van a központi raktár, ahol az árurakodók seregének összesen, ha van nyolc általánosa, elkezdik lenyúlogatni a cuccokat. Kamerát, televíziót, mindent, ami értékes és a feketepiacra jó eséllyel elpasszolható. Persze a ládákhöz, csomagokhoz nem nyúlnak, azokat szépen kitömik téglákkal, meg mindenféle súlyokkal, hogy bontás nélkül ne lehessen megállapítani, hogy mi van benne. Ezeket a dobozokat felpakolják a kamionra, kiszállítják az egyes áruházakba, ahol a raktáros bevezeti az érkezett szajrét. Onnantól, hogy aláírta a szállítólevelet és a cucc bent van a raktárban, már nem a központ felel, hanem az áruházzal, illetve annak biztonsági igazgatója, aki fölött az áruházzal-igazgató ül. Ezért van az, hogy a hatalmas leltárhiányok főleg azokból a tételekből keletkeznek, amelyek soha sem érkeztek az áruházzal-ba. Azaz ha valami nincs meg az elszámolásnál, állati nehéz megállapítani, hogy ellopták, vagy be sem jött. Utóbbi a gyakoribb, de mivel csak az előbbit tudják szankcionálni, elkezdnek kirúgni embereket. Nekem erre, mint egykori műszaki osztályvezető nem sok rálátásom volt, de az Igazgató részletesen elmesélte a trükköket.

A külső beszállításra jó példa a húsos hűtő kamion. Megjegyzem, ha az Igazgató nem egy dörzsölt fickó, és nem jön rá arra, hogy ki hogy próbálja kilopni azt, ami be sem jött, máig működnének ezek a módszerek.

Szóval a húsos kamion. Egy ilyen hűtőkocsi úgy néz ki, mint egy rekeszekre osztott fiók. A különböző szelvényekben -amelyeket rolókkal választanak el egymástól különböző hőmérsékletet lehet beállítani. Így jöhet a hűtött áru a fagyasztottal egy kocsi. Amikor a szállítmány megérkezik az áruháza, ott elkezdenek kipakolni. Szelvényről szelvényre, egészen addig, míg a kocsi ki nem ürül. Normális esetben. Az Igazgató áruházában viszont bevett gyakorlat volt, hogy a kocsit csak az utolsó szelvényig pakolták ki a raktárosok, azaz az utolsó rekeszben maradt még vagy 4-500 kiló hús, ami nyomott feketepiaci árakon is komoly értéket képvisel, azt hiszem ebben megegyezhetünk. A trükk számos esetben bevált. Ha valaki belenézett a kamionba üresnek tűnt, hiszen a hátsó roló zárta le a titkos rekeszt. Csak annak tűnt fel a turpisság, aki számolni kezdett. A kívülről 12 méter hosszú vontatmány belülről mindössze 8 méter mély volt. Ez a trükk azért vált be rengetegszer, mert sem vagyonőrök, sem pedig áruátvevőket nem kellett bevonni. Ha nem volt részletes és tételes áruátvétel, akkor a szállító megúszta és már vitte is a haver hentesnek jó pénzért a lopott húst. Persze volt olyan eset is, hogy pár embert be kellett emelni a sztoriba a szállítmány célpontjával szolgáló áruháza dolgozói közül. Kiseb esetekben az említett vagyonőrök és raktárosokat, nagyobb stikliknél a biztonsági operátort, vagy akár az igazgatót is, de ez volt a ritkább. Ha az áru bejött, bevételezték, majd kiment, akkor tuti, hogy az áru átvevő kapott pénzt, ha le sem pakolták, akkor a vagyonőrök voltak benne a buliban, hiszen ezeknek a munkafolyamatoknak az ellenőrzése az ő feladatkörükbe tartozott. Persze az sem volt ritka, hogy az átvétel után, amikor a vagyonőrök és áruátvevők mozdultak tovább a következő szállítmányra, pár ember egyszerűen visszapakolta az árut a kamionra. Ebben az esetben csak a teherportán kellett leadni pár ezer forintot az őrnök, vagy egy nagyobb cupákot és már mehettek is, amerre láttak.

A húsos példa persze csak egy a sok közül, hasonló turpisságok mentek elektronikai cikkekkel, tejtermékekkel, gyakorlatilag mindennel, amit el lehet adni. És mivel a Teszko főleg (de nem kizárólag) olyan cuccokat forgalmaz, ami eladható, jócskán volt mit lehúzni a rendszerről. Ide tartozik a kamionnyi Unicum esete is. Dr. Zwack különleges keserűjéből nem kevesebb, mint egy kamionnyi mennyiség tűnt el. Ma sem tudják hol lehet. Egy kamionnyi unikumból pedig már szép summát lehet szakítani.

A kamionos lopások ellen persze voltak védekezési módszerek, de mint tudjuk, a magyar furmányos nép. Ha a biztonságiak leplombálták az ajtókat, akkor a plombaszerkezetet leszedték, kipakoltak pár ládát és visszarakták az eszközt. Amikor a szállítók leemelték az egész ajtót, akkor erre válaszul magát az ajtózsánért hegesztették le. De a jóemberek még a hegesztett zsánérokat is képesek voltak felnyomni, ha már más meg-

oldás nem volt. Fogadok, hogy még arra is kitalálnának valamit, ha fénypostával jönne a szállítmány az áruháza, mint ahogy Köbüki küldözte a jövő csodálatos masináit Mézgaéknak. Mindegy is. Ez már így marad. Bármit is találnak ki az áruszállítás biztonságára a szakemberek, mindig lesz jobb ötlet a rafkós oldalon.

AZ ISMERT ÉS AZ ISMERETLEN HIÁNY

Nem felejtettem el, hogy ennek a fejezetnek a vagyonörökkel való kemény kitolás a témája, de ahhoz, hogy megértsék a szerencsétlen nyomorultak helyzetét, fel kell vázolni a körülményeket. Mindenki lopott, ahol csak tudott. Ezekből a központi raktárban kilopott, az áruháza be sem érkezett, az áruházból visszapakolt, vagy pedig az áruházból lenyúlt cuccosokból állt össze a leltárhány, sokszor tízmilliós értékben.

A hiánynak kétféle típusát különböztetik meg az okos Teszkósok. Van az ismeretlen hiány és van az ismert. Az ismeretlenbe tartozik az összes olyan cucc, amiről senkinek fingja sincsen, hogy mi lett vele, valamint a bizonyítottan lopott. Például megtalálják a csomagolóanyagot valahol az eladótérben, vagy a raktárban, de a hozzá tartozó árucikk sehol. Ez a kevesebb. Az ismertbe tartoznak a selejtek és a lejárt szavatossági idejűek. A gyakorlat szerint ez a több. Most ez ugyebár baromira nem hangzik rafináltan, amire az egyetlen elfogadható magyarázat, hogy nem is az. Mint az előbb mondtam, az ismert hiányba tartozik az is, ami megrohadt, vagy amit leselejteztek. Az első kategória a banán a második a bringa és társaik. A Teszkó vezetősége meghatározott egy bizonyos százalékot az ismert és ismeretlen hiány elfogadható mértékére. Ez pedig az Igazgató áruházaiban a mindenkori raktárkészlet értékének 1.5 %-a volt. Tehát egy hatszázmilliós forgalomból 9 millió lehetett az elfogadható hiány. 0.7% az ismeretlen és 0.8% az ismert. Tehát olyan tízmillió körüli hiánynál még nem nagyon balhéznak. Ez még benne van a tőrésatárban.

A baj csak ott volt, hogy az áruház-igazgatók igyekeztek a számokat minél szebbre kozmetikázni. Az ismeretlen hiányért többnyire a biztonsági igazgató felelt. Fölötte ott ült természetesen az áruház-igazgató, de ha borult a bili, elsőként a biztonságának kellett távoznia. Ha nagy volt a gebasz, rántotta magával az igazgatót is: Az értekezés tárgyát képező nyugat-magyarországi áruházaiban általában rend volt. A mindenkori igazgató és emberei -akkor még megfelelő létszámmal -többé-kevésbé rendet tartottak. Az ismeretlen hiány 0.4%-raesett, így még a megengedett értéket sem érte el. Ezt használta ki az áruház-igazgató, mivel rájött, hogy hülyeség a saját szarkupacán ülni, amikor azt át is tudja lapátolni a kollegájának. Legyen, mondjuk kétszáz kiló banán a példa. Va-

laki berendeli, de nem tudja eladni. Vagy már eleve rohadtan jön, vagy nem megfelelő a gazdálkodás, vagy csak valaki nagyon hülye. A banán eladhatatlanná válik, ki kell dobni a francba. Ez mi? Ez bizony ismert hiány, hiszen leselejtezik. Igen ám, de kezd az ismert hiány a megengedett érték fölé csúszni, mert közben be kellett zúzni pár rozsdás bringát, karcos plazmát és horpadt mosógépet. Amit ugyebár állati cikis bevallani, hiszen a rossz készletgazdálkodás megint csak az igazgatóra üt vissza. A biztonsági igazgató meg ugyebár nagy laufban van, hiszen a megengedett mértéket sem használták ki, mivel erejüket megfeszítve üldözték a bűnt és a gonoszt, aminek meg is lett a mérhető eredménye abban a bizonyos 0.4%-ban. Ekkor az áruház-igazgató, aki félti a seggét, nehogy má' kirúgják pár tucat hűtőgép, illetve pár mázsa banán miatt, az ismert hiányt elkezdi áttologatni az ismeretlenbe. Ezzel szépen letornássza magát a megengedett határra, miközben az ismeretlen hiány szépen emelkedik, rontva a biztonsági igazgató számait, megítélését és esélyeit a túlélésre. Nagy igazság, hogy a hiány nem vész el, csak átalakul. Ismertből ismeretlenbe. Ez folyamatos konfliktust okozott, mert a fizetésemeléseket a munkaeredmény megítéléséhez kötötte az áruház és a felsőbb utasításra lerontott számok nem húztak maguk után dicséretet.

Így megy ez.

LELTÁROZNAK A PÉKEK

Nem teljesen tartozik ide, de érdekes dolog a leltárral kapcsolatban, amiről eddig nem nagyon beszélt senki. Ez pedig a többlet. Volt egy leltár -még hozzá éves, nagy leltár -amelyre összecsődítették az áruház összes dolgozóját. Iszonyatos sok volt az áru, össze kellett írni minden létező tételt. Az összes kasszás, igazgató, osztályvezető, árufeltöltő és biztonsági ember leltározott, még az eladók is. Valaki, aki vagy nem olvasta az előző könyvet, vagy pedig ez előtte történt, feldobta, hogy a pékek is segíthetnének. Tényleg! Micsoda jó gondolat!

Jöjjenek hát a pékek. És jöttek a pékek. Jöttek leltározni.

Nézték a papírt, hogy minek kell lennie, nézték a terméket, ami vagy megvolt, vagy nem és vagy ikszeltek, vagy nem. Ok kapták a nagyméretű műszaki cikkeket, mert azok jó nagyok, kisebb a tévedés lehetősége. Gondolták egyszerűbben számol meg a pék húsz mosógépet, mint ugyanennyi leveskockát. Nem így lett. A pékek által leltározott termékeknel nagyon komoly hiány mutatkozott. Még hozzá ismeretlen. Egy csomó televízió eltűnt. Ment a síkideg, jött a kozmetikázás. Pék ment vissza dagasztani. Fél év múlva, a következő leltárnál viszont meglehetősen többlet mutatkozott, ugyanazon árucikkeknél. Ezt senki nem értette, egészen addig, míg az egyik osztályvezető rá nem jött a turpisságra.

A pécek az előző leltárnál nem számolták össze a bemutatófalba rakott televízió készülékeket. Ami volt vagy hatvan darab. Ez valami olyasmi, mint amikor az ember összeszámolja a vendégeket az asztalnál, és se-hogy nem jön ki a jó szám, mert magát mindig kifelejt. A többlet persze mindig jó. Ilyenkor ugyanis lehet aprítani egy kicsit otthonra is. Sokszor történt ez meg, hogy lett pár kamera, laptop, televízió, amikkel lehetett okoskodni egy kicsit. Mert ha már van megengedett leltárhiány, akkor azt ki is kell használni.

A selejtről szeretnék még néhány szót ejteni. Van egy dolog, amit már korábban sem értettem, de most valahogy árnyaltabb lett a kép. Azt már meséltem, hogy a tömörítő, az a zúzógép, amibe a leselejtezni való árut dobáltuk; nem sokat pihent. Ebbe ment bele minden, amivel az áruház nem tudott, vagy nem akart mit kezdeni. Én magam több milliónyi árut zúztam össze, a teljesen használható kerékpároktól kezdve a kicsit hibás műszaki cikkekig mindent. Azt már akkor is említettem, hogy a dolog legalábbis elgondolkodtató. Aki ismer, vagy akinek valamiféle kép egyáltalán kialakult rólam, az tudhatja, vagy gondolhatja, hogy ma-gam sem vagyok egy irgalmas szamaritánus, de a pazarlásnak ez az ér-telmetlen formája sokáig nem hagyott nyugodni. Olyan dolgok mentek a zúzdába, amelyeket mások még simán tudtak volna használni, ha meg-találták volna a módját annak, hogy eljuttassák oda, ahol a szükség van. Az ok, illetve az indok természetesen végtelenül egyszerű. A hibás, vagy sérült áru kiosztása nagyon durva visszaélésekre adhat okot.

Ez alapvetően igaz, de mégis lenne megoldás arra, hogy azokat a cikke-ket, amelyek már nem kellene, a megfelelő helyre juttassák. Csak ép-pen ez senkinek nem érdeke. Később lesz egy fejezet ebben a könyv-ben, ahol egy polcszervizes cég magas beosztású fejeze fogja elmagya-rázni, hogy a Teszkónak miért nem érdeke eladni az árut. Ott majd rész-letesen kitérek arra, hogy miből is van nagyon nagy pénze az áruház-láncnak. Most előljáróban csak annyit, hogy a Teszkó vezetőség üzletpo-litikája szerint megéri szétzúzni a még használható termékeket.

A dolog a következőképp áll: a logikátlan és tervezés nélküli rendelések következtében majdnem folyamatos a túlkészlet. Azaz rengeteg olyan áru áll a raktárban, amit nem tudnak, vagy nem akarnak eladni. Ez pe-dig minden esetben fekete pontot jelent, ha jönnek az angol főnökök el-lenőrizni. Tehát a túlkészletből bizonyos időközönként meg kell szaba-dulni vagy véglegesen, vagy ideiglenesen. Az ideiglenes készletcsökken-tésre jó példa az azóta több forrásból megerősítést nyert kamionos kipa-kolás, amelynek következtében valaki, vagy valakik (név és cím a ki-adónál) elpattintottak egy százmilliós árukészlettel feltöltött kamiont, ami dugiban kint állt a parkolóban, hogy az angol vezetőség kipucolt raktárakat lásson. De erről már volt szó korábban. Ha erre nem volt mód, vagy azok, akiknek volt egy kis agyuk, túl rizikósnak ítélték, így

más megoldás után kellett nézni. A raktárkészlet csökkentésére az egyik megoldás a visszaruzás volt. Ez azt jelentette, hogy annak a beszállítónak, akinek a termékei nem fogytak kellő mértékben, vissza kellett volna vinnie az áruját. A Teszkó pedig csak azt fizette ki, amit el tudott adni. Ezen az elven működnek a kigyúrt kopasz figurák külvárosi, murvával felszórt autókereskedései. A visszáru persze nem volt minden esetben megoldás, mert sok készletgazda és árubeszerző jókora csúszópénzek ellenében olyan feltételekkel rendelt a beszállítótól, hogy ne legyen lehetőség a visszarura. Tehát a forgalmazó, vagy gyártó megkapta a pénzt függetlenül attól, hogy sikerült-e a gagyai cuccait értékesíteni az áruházláncban vagy sem. Szóval a visszáru kilőve. A másik lehetőség a felhalmozódott cikkek kipörgetésére a sárga címke. Ez azt jelentette, hogy a termék egy komoly leárazáson futott át és olcsóbban talán sikerült eladni. Ezt a nagyobb értékű műszaki áruknál nem lehetett bevetni, mert a dolgozók előszeretettel segítettek abban, hogy egy áru értékcsökkenté, vagy eladhatatlanná váljon. Egy kis karc a sniccerrel csomagbontás közben, és lám-lám, máris egy ökörhúgy vonalvezetésű díszítés fedi fel a gondosan lefényezett hűtőgép alapanyagát. Ezt már senki nem veszi meg. Megy rá a sárga címke, ami sok esetben harmad, vagy negyed árat jelentett. Okos melós pedig nem várja meg, amíg valaki lecsap rá, hívja a havert, aki még aznap bejön és megveszi neki, vagy magának. Primkó kis rafkóságnak tűnik, de egy időben nagyon sokan éltek ezzel a trükkel. A stiklire persze a vezetőség is rájött és bevezette azt a szabályt, amely nem engedte a műszaki cikkek sárga címkézését, azaz leértékelését. Maradt hát a hibás áru bezúzása. A bezúzás pedig nagyon rossz színben tűnik fel a felső vezetésnél, ugyanis felelőtlen árukezelésre utal. Ha sok a megkarcolt, behorpadt, sérült áru, akkor az arra utal, hogy a dolgozók szarnak az egészre. Ebben az esetben egy hibás termék leértékelése, azaz napfényre hozatala az igazgatók seggén csattintja el a karikás ostort. Ergo, meg kell szabadulni az ilyentől, mégpedig úgy, hogy az senkinek ne tűnjön fel. Ezért van az, hogy a karcos, de egyébként zsír jó hűtőgép megy bele a zúzógépbe. A szépség az egészben az, hogy ez a hűtő nem a selejt, vagy az ismert hiány listán fog megjelenni, mert az ugyebár újabb kérdéseket vonna maga után. Nem. Ezek mennek kiegészítésként az ismeretlen hiányba. És íme, az áru körforgása. Világosan és egyértelműen. A biztonsági igazgató feladata, hogy embe-reivel csökkentse az ismeretlen hiányt, azaz kapja el a kifli-zabáló nyugdíjast és a plazmalopó osztályvezetőt. Ezzel lecsökkenti az ismeretlen hiányt. Ennél fogva lesz egy kis hely az ismeretlennek a túréshatáron belül. Ha meg belül van a hiány a kijelölt értéken, akkor nem pampog senki. A ki nem használt ismeretlen hiányba pedig begyömöszölik a direkt bezúzott termékeket. Ezért meg a biztonsági igazgató tartja a háttát, aki meg ugyebár lecserélhető. Frankó mi?

VÉDD A SEGGED MOZGALOM

Nos, nagy vonalakban ez az oka annak, hogy egy darab karcos mosógép sem jut el sehova a méh telepen kívül, ahol élelmes hajléktalanok és guberálók zsír jó alkatrészeket szednek össze és adják el a márkaszervizek szintén rafkós beszerzőinek. Az Igazgató elmesélte az egyik legdurvább esetet, amikor 40 millió forintos értéket képviselő műszaki cikket kellett bezúzatni az egyik karácsonyi roham előtt.

Nem volt mese, tele volt a raktár. Kellett a hely az új dolgoknak és egy csomó régi cucc útban volt. Mosógép, hűtőgép, televízió, sportcikkek. És ebben nem is a karácsony volt a legdurvább, hanem az, hogy havi ötvenezer forintért dolgozó biztonságiakra és piros pólósokra bízták a negyvenmillió bedarálását. Nem azt mondom, hogy a Teszkónak figyelnie kellene arra, hogy munkatársaiban kiépítse a cég iránti lojalitást, mert ezt soha nem tudná meglépni. De arra mondjuk, ügyelhetne, hogy vérlázító üzletpolitikájával a minimális mennyiségű normális és gondolkodni képes embert ne fordítsa maga ellen. Éhbérért robotoló embereket arra kényszeríteni, hogy maguk vegyenek részt az irtózatos pocskolásban ...hát, nem szép dolog. Mégis lett a böjtje. Az ország egyik Teszkó üzletének vezetője sem kérheti számon a pazarló, hanyag árugazdálkodást és árukezelést azokon az emberein, akiket értelmetlen pusztításra kényszerít. Hogy várja el a melóstól, aki fél órája három LCD tévét zúzott porrá, hogy a negyediket óvatosan nyissa ki a sniccerrel, vagy ne kúrja földhöz a raklapot a targoncájával. Minimális logika. Az Igazgató, aki mindezt elmesélte, rávilágított a dolog genyó részére is. Amikor az áruházigazgató, azaz a közvetlen főnöke olyasmire utasította, amit fent leírtam, azaz arra, hogy nyelje be ismeretlen hiányba a selejtet, ő rögtön írásban kérte a "parancsot". Ezt persze egyszer sem kapta meg.

Akkor pedig jegyzőkönyvekkel és a biztonsági kamerák videofelvételeivel dokumentálta az esetet. Ezek a bizonyítékok még ma is szűrik a Teszkós vezetők szemét, de nem nagyon tudnak ellene mit tenni.

Az azóta már más munkahelyen dolgozó Igazgató csak tanácsolni tudja a jelenleg is a Teszkóban dolgozó "kollegáknak", hogy erősen vegyék komolyan a Védd a Segged Mozgalom alapszabályait. Minden necces utasítást írásban kell kérni, mindenről jegyzőkönyvet kell felvenni, mindenhez tanukat kell hozni, mindent fel kell venni a kamerákkal. Így nem lehet gond abból, hogy a későbbiek során egy gyenge gerincű igazgató megpróbálja a saját szarát rájuk lapátolni, ha borul a bili. Ez persze sok papírral jár, de egy esetlegesen elkövetkező munkaügyi perben még nagyon hasznosan jöhet.

SZOPATÁS ÓRÁNKÉNT HÁROM KILÓÉRT

És akkor most vissza a biztonsági örökre, akik miatt ennek ez egészen itt a nagy részét elmeséltem. Azokat az embereket, akik a Teszkóban a biztonságra ügyelnek, két kategóriába kell sorolni. Az egyik a Teszkós dolgozók. Közéjük tartoznak a biztonsági igazgatók és az operátorok, akik a kamerás megfigyelést végzik, illetve akik az eladótérben tevékenykednek, vagy éppen az áruátvételt ellenőrzik, ha egyáltalán odafigyelnek. A másik csoportba a Teszkó alvállalkozói, illetve alvállalkozóinak alvállalkozói, esetleg annak alvállalkozói tartoznak. Közülük kerülnek ki a vagyonőrök, akik a kasszasoron, vagy a vevőszolgálati pultnál állnak. A biztonsági igazgató, mint fő-főnök némi büdzsével is rendelkezett, amelyből a személyi állományt kellett megoldania. Eleinte ez a költségvetés akár 10-12 vagyonőr felvételére is elegendő volt, így az eredmények is jobbak voltak. Később a Teszkó mindenütt visszavett a bérköltségből, így a korábbi tucatnyi legényből csak kettőt, vagy hármat tudtak megtartani. Persze az eredményekkel kapcsolatos elvárások fikarcnyit sem változtak, ami azt jelentette, hogy negyed annyi emberrel kellett megoldani a feladatokat. Persze ez nem sikerült. A vagyonőröket a biztonsági igazgató, és az operátor utasította. Ok figyeltek, a vagyonőrök pedig szintén figyeltek és végrehajtottak. Az operátor csak áruházi dolgozóval szemben járhatott el közvetlenül, mivel vagyonőri jogai nem voltak, az őrk pedig a vásárlóval és dolgozóval szemben is intézkedhetett. Világos? Az igazgató mindenkit figyelt. Sok esetben saját magát is, hogy biztosan rendben menjen minden. A vagyonőröket országos szinten három fővállalkozó biztosította az áruházláncnak. A fővállalkozó alatt volt egy alvállalkozó, aki alatt volt még egy alvállalkozó, sőt, esetleg egy harmadik is. Erre azért volt szükség, mert ahhoz, hogy keresni lehessen nagy lét a bulin, némi törvényteleniséget kellett elkövetni. Ha pedig gáz van, akkor elkezdik lentről felfelé bebuktatni az alvállalkozókat, amíg el nem éri a cunami a fővállalkozót, akit persze csak a legeslegutolsó esetben cseréltek le. A vagyonőrökkel pedig rossz esetben is Dunát lehetett rekeszteni, úgyhogy ők a legkisebb stikli után mentek a darálóba.

Mindez szép is lenne, de a rákfenéje a dolognak, mint sok esetben, itt is a pénz volt. A Teszkó egy vagyonőr után óránként 540 forintot fizetett a fővállalkozónak. Ebből az leszdedte a maga részét és a vagyonőr megkapott szűken 200-300 forintot egy óra munkájáért. Ebben a pénzben benne volt az is, hogy köpködő, hadonászó, kopasz állatokot kell taszigálnia, akik kételkedős Unicumot akartak kilopni a sportalsójukban.

Nagy áttörésnek számított, amikor a vagyonvédelmi cégek nyomására a Teszkó ezt a pénzt felemelte óránként 630 forintra, amelyből már 250-300 forintot is (FÚ!) hazavihettek a vagyonőrök. Ha egyáltalán megkapták. Mert ez volt a nagy baj, ami ma is keményen akadályozza az eredményes fellépést a bűn rabjai ellen. A biztonsági örök ugyanis sok eset-

ben vagy nem voltak bejelentve a munkáltatójuknál, vagy csak simán nem kapták meg a munkabérüket. Merthogy a fővállalkozónak és az alvállalkozóknak is kell keresnie valamit, nehogy már a nyúl vigye a tomfát! A vagyonőr pedig egy idő után, amikor már nem nagyon tud mit enni, fellázad. Bejön, de nem veszi fel a munkát, a szó szoros értelmében leül a földre és követeli az éhbért, amiért megdolgozott és óránként ötször alázta meg magát olyan vásárlókkal, mint amilyen mostanában én is vagyok. Erre a Teszkó bekeményít és utasítja a fővállalkozót, hogy rendezze az ügyet, hiszen a pénzt a Teszkótól megkapták. A fővállalkozó pedig gondosan kiválasztja a legalsó alvállalkozót és megy az SMS, hogy Janikám, meg kellene oldani ezt a kis problémát. Céget becsődoltetik, viszik a mini Bt-beltagjának Suzuki Ignisét, majd még a miheztartás végett kirúgják az összes vagyonőrt, akik több hónapnyi fizetési csúszás után sem voltak képesek befogni a pofájukat, ugyebár. És akkor jönnek az új vagyonőrök, és kezdődik az egész előről.

Amit leírtam azt bármelyik fővállalkozó bármikor megteheti, a vagyonőrök nem jutnak el odáig, hogy munkaügyi pereket kezdeményezzenek a munkáltatójuk ellen úgy, hogy munkaviszonyukat egy szál papír nem sok, annyi sem igazolja.

Hát így. Ezek után egy épeszű ember sem gondolhatta, hogy az örök be fogják tartani a rájuk vonatkozó szigorú szabályokat! Francokat. Az egy dolog, hogy a csekély létszám miatt nem lehetett rendet tartani az áruháiban, de ez a csekély létszám még lopott is, hogy kiegészítse soha meg nem érkező fizetését. Azt persze nem sok embernek lehet felróni, hogy elcsábul a többszázmilliós árukészlet között. Főleg úgy, hogy ennek nagy része rá van bízva. Az Igazgató sok esetben liberális elveket vallott, megértette a kísértésnek ellenállni képtelen munkatársakat, de a lopás azért már gáz volt. Főleg ha kiderült. Főleg, ha az Igazgatót hülyének nézték. Na, arra állatira kiakadt és képes volt hónapokig nyomozni egy ügyben, hogy felgöngyöltse. Persze ez a csapat is a banánhéjon csúszott meg, mint általában mindenki. Ugyanarról az alföldi áruhájról beszélünk. Egy hat fős bagázs került terítékre. Három biztonsági őr és három operátor. Meglehetősen nagy létszámú banda az áruház személyi állományához képest. Annak ellenére, hogy az Igazgató tapasztalatai szerint a szervezett áruházi lopás főleg a fővárosra és a nagyobb áruházakra volt jellemző, az eset, amit elmesélt nagyon is átgondoltnak tűnt. Hónapokon át fogyott a készlet a raktárból. Milliós tételben. Az mindenki számára világos volt, hogy valaki rendszeresen nagy tételben pakolta ki az értékesebb műszaki cikkeket a raktárból, de sehogyan nem jutottak a nyomukra. Mondjuk ez nem is volt csoda, hiszen az operátorok egy része, akik a kamerákat kezelték, benne voltak a buliban, így pontosan tudták, hogy mit vesz a kamera és mit nem. Illetve ez nem teljesen igaz, mert pont a kamera volt az, ami lebukatta őket, méghozzá magától. Azt tudni kell, hogy az operátor a kamerákat egy

joystick-szerű eszközzel irányítja. A műszerekkel lehet közelíteni is és a többségük már színes képet ad. Nagyon egyszerű a megoldás necces helyzetben, hiszen nem kell mást tenni, mint elforgatni a kamerát a gyanús tevékenységről és a gyanús alakok helyett máris tömött raklapokat mutat a kép a raktár egyik sarkában. A banánhéj, amin elcsúsztak az egyelőre beprogramozott mozdulatsor volt, amivel ráadásul minden egyes operátornak tisztában kellett volna lennie. Ha a biztonsági kamerát valaki elfordítja és rögzíti is abba a pozícióba, akkor a kamera egy idő után visszaáll az alaphelyzetbe, illetve abba a pozícióba, amelyet alaphelyzetként meghatároztak a programozáskor. Ez pedig pont az a hely volt, ahol a bunbunda kifejtette áldásosnak nem mondható tevékenységét. Az Igazgató az egyik hétvégén bent ült a monitorok közt, és kereste az árulkodó felvételeket. Ekkor futott bele a fent leírt jelenetbe, gyorsan végigpörgette a többi kamera képét is, és sok helyen ugyanezt találta. Lefordított kamerákat. Innentől már könnyű dolga volt. Csak össze kellett hasonlítani a munkabeosztást a kamerák képeivel. Kinél fordult elő ez rendszeresen. Innen ki is szúrta a beépült operátort.

A többiek...nos, a többiek meg kristálytiszta látszottak a képen.

Helló! A dologból bírósági ügy lett, ahol felvonult a teljes banda. A bíró kérdésére, hogy miért volt a kamera a föld felé fordítva, ahol egy piros rongy darabot vett húsz percen keresztül hiperközeliben, csak annyit válaszoltak: féltek, hogy ellopják. Arról nem szólt a fáma, hogy a nagytisztelű bíró úr benyalta-e a Teszkó rongyőrzési szabályzatának eme pontját, de az biztos, hogy később rendesen elkapták a srácok tökeit. A fenti sztorival kapcsolatban rögtön megfogalmazódott bennem a kézenfekvő megoldás. Ha digitálisan rögzítenek, akkor miért nem lehet egészen egyszerűen kitörölni a lebuktató képsorokat. Mert még egy Teszkós sem lehet annyira hülye, hogy rajtahagyja magát a felvételen. A válasz logikus volt. Az operátor gépein, melyre a rendszer rögzíti a kamerák képeit, nincsen editáló szoftver. A felvett anyagba csak beletörölni lehet, ami azt jelenti, hogy az árulkodó képek helyén blank fekete van. Ez megint nem az a tökéletes álca.

AZ ÁLLÁSBAN LÉVŐ IGAZGATÓ PERLI A TESZKÓT

Most figyelem, hogy már egy ideje mesélek az Igazgatóról, a legfontosabbat viszont kihagytam. Az úriember közel másfél éve áll perben a Teszkóval. Az áruházat még aktív biztonsági igazgatóként perelte be tizenegymillió forintra, amelyből kilenc milla az elmaradt kifizetéseket fedezné, kettő millió pedig a nem vagyoni kártérítés.

A dolognak hosszú a története, de csak az arra érdemes részeket fogom kiemelni, hogy ha strandon olvassák ezt a könyvet ne égjen szét a hátuk, míg a végére érnek. Az Igazgató 5 évet húzott le a Teszkónál, ebből

több mint hármat biztonsági igazgatóként. A szakítás előtt egy évvel fordult benne valami. Ez kábé olyan lehet, mint amikor az ember elmegy piálni a haverokkal egy menő helyre, ahol jó csajok is vannak, mégis a Kecskeméti Kétlyukúban ébred arra, hogy egy hatvanéves hajléktalan nő a fülcimpáját szopogatja. Az ember elmegy dolgozni egy jó helyre, ahol van pénz, vannak beosztottak, lehet végezni a munkát és még eredmény is van. Ehhez képest arra eszmélsz pár év múlva, hogy egy ciki helyen vagy, hozzád nőtt a sötét nylonöltöny, tizenöt kigyúrt kidobó helyett három szép korú vagyónőnek dirigálsz, akik azelőtt szelektíven szedték szét a tálcán hagyott szemetet a McDonaldsban. Ráadásul csak akkor tudod elkapni a csoki tolvajt, ha hasra esik a kasszáknál és mély kómába zuhan, miközben utolsó értelmes szavaival bevall mindent és a szabadságodat is csak akkor tudod kivenni, amikor már jó eséllyel közlekedik a menetrendszerinti úrkomp a Vega rendszer felé. A gyerekeid nem ismernek meg, vagy már nem akarnak megismerni, az idegbajodból írja disszertációját a házi orvosod, hat gyógyszert szedsz, négyet a bajaidra, egyet a négy mellékhatásának kiküszöbölésére, egy másikat meg annak az egynek a közömbösítésére. Szóval valami elkezd nem stimmelni.

KARÁCSONYI VADÁSZAT VÉDETT ÁLLATOKRA

A kaput egy Karácsonyeste tette be, amikor normális emberek otthon ülnek a családdal, pulykát esznek és halászlét, ajándékot bontanak és mézeskalácsot sütnek, miközben odakint sűrű pelyhekben hull a hó. Ehelyett az Igazgató egy fegyverrel a vállán ment állatokat ölni a Teszkóba. Azt hiszem az eset némi magyarázatra szorul.

Vannak napok, amikor még a Teszkó is bezár. Ilyen például a karácsony, de akkor is csak két napra történik meg ez a szörnyűség. Ahhoz, hogy a Teszkók végleg bezárjanak, valami olyasminek kellene bekövetkeznie, amit sikeres sci-fi írók már többször megjövendöltek, és ha másért nem, de legalább ezért az egyért jó lenne, ha meg is történnének. Egy biztos. A Teszkó nem képezhette a Seldon terv részét. Nos, van pár nap az évben, amikor szögbe kerülnek a vonalkód leolvasók és béke meg nyugalom árad szét a polcok között. Mindenki otthon, riasztó bekapcsolva, nem történhet semmi, gondolta az Igazgató. De mégis történt. A karácsonyi vacsora kezdete előtt szólalt meg a szolgálati mobiltelefon, hogy menni kell, beriasztott az áruház. Ilyenkor csak az áruház kijelölt igazgatója jogosult bemenni az egyik operátorral. Az Igazgató összeszedte a felsorolt személyeket és a legjobb ruhájában bement az áruházba egy rövid ellenőrzésre. Persze addigra már a rendőrök is ott voltak. Riasztó ki, gyors ellenőrzés. Sehol senki. Riasztó be, irány haza, vacsora folytat. Telefon ismét megszólal. Megint jöttek, raboltak. Igazgató felpattan,

operátor bepattan, rendőr jön. Kiriaszt, csekkol, beriaszt, haza. Nem viccelek, ez a történet szent este folyamán tizenegy alkalommal ismétlődött meg. Az ember idegbaja kábé a hatodik riasztásig fokozódhat. Ott elkezd stagnálni, a kilencedik környékén pedig a szervezet feladja a harcot és a tudat átlép egy másik dimenzióba. Kell lennie egy pontnak ugyanis, ahol az épeszű ember minden kapcsolatot elveszít a realitással. És ez az a pont, amikor tizedjére veszi fel jegyzőkönyv aláírása ellenében a kurva Teszkó kulcsát az ügyeletes portástól, tizedszer üti be a kódot és tizedszer sem talál semmit. És ilyenkor nincs olyan, hogy földhöz kúrom azt a kibaszott telefont, nem lehet olyat csinálni, hogy szarok az egészre, pakolják ki az egész kócerájt! Soha! Még levonnak a kétszázézeres fizetésből! A tizenegyedik alkalommal, amikor már a katatónia első jelei kezdtek mutatkozni az akkor már szerintem válófélben lévő Igazgatón, meglett a bűnös. Illetve bűnösök. A raktárosoknak sikerült néhány macskát bezárni az áruháza. Hurrá! Indulhatott a vadászat. Egy macska ugyebár baromira kicsi ahhoz képest, hogy az említett áruház 7000 négyzetméteres volt. Viszont meg kellett találni, mert különben a berohangálás két napig folytatódott volna. Az operátor felment a monitor-szobába, beüzemelte a kamerarendszert és elkezdte négyzetméterről négyzetméterre átfésülni az áruházat. Ha meglátta a macskát, leszólt rádión, az Igazgató odarohant, hogy elkapja, de a macska akkor már máshol volt. Csakúgy, mint a rendőr, aki látta, hogy itt rá már nem lesz szükség. A macskákat órákon keresztül üldözték az áruházban szelvényről szelvényre haladva, a raktár különböző helyiségeit átkutatva. Megfogni nem tudták. Az Igazgató elmesélése szerint ezen az egy estén teljes mértékben megváltozott a macskákhoz való viszonya. Azóta nem tud rájuk, mint kedves, cirmos, mókás szörgombócokra gondolni, és ha lenne olyan, hogy macskabomba, tuti, hogy ledobná! A történet viszont nem ért véget. A macskákat betelerték a raktárba és rájuk zárták az ajtót. Az érzékelőket pedig leragasztották, hogy ne riasszon be a rendszer újra. Ekkor jöttek elő a verebek. Ellenük már nehezebb volt a küzdelem. Madarászokat hívtak, akik hálóval próbálkoztak, majd előkerültek a légpuskák, amelyeket valószínűleg a helyi vurstli céllövöldése bocsáthatott rendelkezésükre, mert nem igazán sikerült eltalálni az ide-oda röpködő madarakat. A történet hallatán felrémlt bennem a "Világ leggazdagabb verebe" című mese, ami egy verébről szólt, akit bezártak egy gabonasilóba, vagy vagonba, vagy valami ilyesmibe. De az a sztori nem úgy ért véget, hogy jött egy biztonsági őr egy ferde csövű rumcájszpuskával és fejbe lőtte. Egyébként a lövöldözés még a szoftosabb módszer volt a madarak kiirtására. Még azt is mondhatnám, hogy humánusabb, de ezzel a szóval kapcsolatban vannak kételyeim, hogy mennyire lehet ezt állatokkal kapcsolatban használni, hiszen a humánus mintha valami emberi dologra utalna.

Mindegy. Szóval a lövöldözésnél némileg kegyetlenebb módszer volt a verebek kipusztítására a fagyálló. Ezt a folyadékot csepegtették szét a dolgozók a raktárban. Veréb belement és megdöglött. Nem akarom magukat azzal álltatni, hogy pontosan sikerült megértenem a folyamatot, ami a kiöntés és a megdöglés között van, de szerintem valami olyasmiről lehet szó, hogy a veréb megissza, vagy belélegzi... vagy bőrön át hat a cucc... passz. Lényeg az, hogy valami nagy rutinnal rendelkező figura adhatta a tippet, aki ezzel a módszerrel már pár szomszédját megszabadította a házi kedvencektől. Fagyálló!

A TESZKÓS IDŐ URAI

Ott tartottam a boldog karácsonyi cicás és verebes sztori előtt, hogy az Igazgató volt eddig az egyetlen hivatalában lévő, magasabb beosztású igazgató, aki munkaviszonya alatt perelte be a Teszkót egy akkora összegre, amelyet még egy osztályvezetőnek is hónapokig tartana kilopni áruban. Rögvest beszélek a nem vagyoni kártérítésről is, de előbb arról, hogy mi tette be végleg a kaput az Igazgatónak. Ezek az emberek, beleértve a vezetőket és a beosztott vagyonőröket, ha nem is éhbérért, de egy rendkívül szerény összegért végezték a munkájukat. Mielőtt még bárki azt vetné a szememre, hogy az előző könyvemben leírtakkal ellentétben a védelmembe veszem a biztonsági őroket, sietek kijelenteni, hogy én, mint volt dolgozó nem tudom és nem is akarom a Teszkós bagázst a kívülálló mezei vásárló szemével nézni. Ismerem őket, tudom, hogy működnek, csak azt írom le, ami tény. Néha persze becsúszik egy kis vélemény is a tények mellé, de hát Istenem, ez van. Szóval a biztonsági őrök a belüket is kidolgozták olyan piti óradíjakért, amilyeneket még a Centrum parkolási társaság is szégyellne elkérni a peremvárosi övezetekben egy óra parkolásért.

A szép persze az volt az egészben, hogy sokszor még a megállapodott órabérüket sem kapták meg, nemhogy a túlóradíjat. A Teszkónak egyébként különös idő-elszámolási taktikája van. Ha tényleg meg tudnák az ottani okosok oldani, hogy másképp teljen az idő az áruházon belül, mint kívül, még több rózsaszín dzsoggingos, erős negyvenes plázacica imitátor járna oda összegyűrhető szobabicikliért. Néha tényleg megállni látszik az idő. Főleg akkor, amikor a túlórák kezdődnek. Azt ugyanis soha senki nem fizeti ki a vagyonőröknek. Ez az egyik fele a dolgoknak. A másik a rendelkezésre állás, amit fentebb fejtegettem. Egy igazgatótól megkövetelik, hogy havi 200 ezer forint körüli összegért állandóan ugrásra készen álljon, hátha jönnek a gonoszok, akiket le kell fülelni. Ezt a melót még Batman is csak kurva sokért vállalná. Most ez persze vicc, de kábé így működött a dolog, amire példa a macskás eset is. Teszkó fellövi az égre a gazdaságos csíkjait egy légvédelmi reflektorral és az Igazgató

már bújik is a szépruhájába és tép a boltba a kocsijával. Legyen ott bármi is... ez a készenlét. Legszebb az egészben, hogy ez némileg törvénybe ütköző dolog. Ilyen fokú készenlétet nem lehet elvárni senkitől. Ugyanis bármi van, az Igazgatónak kellett berohannia. Ezt valahogy úgy kell elképzelni, mintha lenne a városban egy tűzoltó, akinek minden tűzhöz ki kellene mennie. Szegény ember egy pohár sört sem tudott meginni évekig, hátha menni kell. A rendelkezésre állás számonkérésének egyik eszköze a Teszkó által biztosított mobiltelefon volt. A készülékeket elvileg csak az áruházban használhatták a dolgozók, arra, hogy egymással kommunikáljanak. Távozáskor le kellett adni a megfelelő személyzetnek. Igen ám, de az igazgatók nem adták le, nekik haza kellett vinniük. Pontosan azért, hogy bármikor riaszthatók, bevetetők legyenek. Ez az állandó készenlét lassan felőrölte az idegeket, amin nem is nagyon lehet csodálkozni. Az Igazgató egy rendes csóka volt, nem csak magának, de az embereinek is igyekezett fizetésemeléseket kiharcolni. A nagyobb pénzek helyett azonban elkezdte a Teszkó kirugdosni a biztonságiakat. Biztos, ami biztos, akit kirúgnak, az már nem pofázik mindenféle pénzekről. Pár igazgatónak is lába kélt egyik napról a másikra. Az Igazgató ekkor már infarktus közeli állapotban volt és családja is komoly szankciókat helyezett kilátásba a későbbiekre, ha addig még kibírja élve. Ekkor ment a kereset a bíróságra. Kirúgni, így nyíltan nem akarták, vagy nem merték, vagy nem tudták, habár az utóbbi felvetéssel kapcsolatban rögvést kétségeim is támadtak, ahogy leírtam. Ellenben mindenféle aljas, hátulról és alulról jövő trükkel próbálkoztak. Fegyelmi ügyek, megpróbálták rajtakapni valami stiklin, megvádolták, hogy összejátszik a vagyontörökkel a lopásokban, még az egyik női kollegájával is összehozták. De az Igazgató nem hiába volt dörzsölt fickó, még akkor is képes volt higgadtan figyelni a dolgokat, amikor a vérnyomását már a Guinness bizottsággal lehetett volna hitelesíteni. A hiba az volt, hogy pont azokkal a módszerekkel akarták őt bemártani, amiket saját maga talált ki és alkalmazott sikerrel.

Odáig jutott a dolog, hogy már táskát sem vitt az áruházba és többször kérte, hogy ellenőrizték a ruháját. Az országos biztonsági igazgatót is fel akarta hívni, de szimplán megtiltották neki, hogy ezt megtegye. Azt persze tudta, hogy ez így nem sokáig lesz tartható. Egyik nap, amikor már végleg ráébredtek, hogy ezt az embert nem fogják tudni fegyelmissel kirúgni és kínos is volt, hogy perben állnak az egyik aktív igazgatójukkal, kitalálták, hogy átszervezésre hivatkozva áthelyezik őt egy másik munkakörbe. Ez egy fele pénzzel járó, egy lépcsővel lejjebb besorolt munkakör lett volna. Tudták, hogy nem fogja elfogadni. Nem is fogadta el. A per azóta is tart.

TESZKÓ TESTVÉR FIGYEL TÉGED

Ígértem, hogy ejtek szót a nem vagyonirol. Most persze ez így elég hülyén hangzik, hogy ilyen jogi fogalmakkal dobálózom, én, aki eddig főleg használati utasításokat olvasott, de higgyék el, nekem is úgy mondták! Nos, a nem vagyoni kártérítés azt jelenti, hogy nem az elmaradt pénzért kell fizetnie az alperesnek (Teszkó) hanem valami más genyóságért.

Ez pedig nem volt más, mint az operátorok szobájába szerelt megfigyelő kamera. Ez ugyebár nem igazán szabályos dolog. Az, hogy az áruházban kamerák működnek ismert és elfogadott tény. Fel is hívják mindenkinek a figyelmét arra, hogy ha óvatlan zacsi igazításba kezd, vagy a tanga seggpántját akarja kirángatni a farpofák közül, akkor számolni kell azszal, hogy valaki fönt vigyorogni fog. Ez a figyelmeztetés azonban csak és kizárólag az eladó térre vonatkozik és vonatkozhat, nem pedig a munkahelyekre. Ahhoz a dolgozók beleegyezése kell. Ez meg nem volt meg. Az Igazgató még operátorként arra ment be az egyik nap, hogy egy kamera figyel. Kérdezte miért: mondták, hogy az őrzőket is őrizni kell, mert soha sem lehet tudni, ugyebár. Ezzel kapcsolatban egy kettést kellene pengetnie a Teszkónak millióban számolva. Igaz, hogy állati szar lehet úgy dolgozni, hogy az ember tarkóját egy kamera figyel, de az Igazgató tárgyilagos ember, annak ellenére, hogy munkajogi szempontból ez egy kérdéses intézkedés volt -mármint a kamera felszerelése- a haszna azért meglett. Mondjuk ehhez egy egypálcás majom biztonsági is kellett, aki lebuktatott egy komplett bünszervezetet. A dolog úgy esett, hogy egy szabadnapos operátor bejött és kikapcsolta az operátori helyiséget figyelő kamerát. Ezt ne úgy képzeljék el, hogy valami kreatív megoldással élt a figura ... nem. Fogta magát, odahúzott egy széket a kamera alá, felállt rá és kitepte a kábelt a falból. Miközben a kamera, egészen az utolsó pillanatig mindent rögzített. Nem volt nehéz felgöngyölni az ügyet, csak meg kellett nézni, hogy abban az időszakban, amíg az operátori helyiséget figyelő kamera ki volt kapcsolva, mi történt a többi kamerával. Három napnál nem vett többet igénybe, mire a hat fazonra le tudtak csapni, akik kocsis szám pakolták ki az árut. Három vagyoniőr és három operátor volt benne. Plusz a figura, aki kikapcsolta a kamerát, hogy a stikában behozott dobozos sörét meg tudja inni. Nem tudom, de sejtem, hogy szépen megköszönték neki a közreműködést a bajtársai. Távol álljon tőlem, hogy hasonló esetekre ötleteket adjak az ex-kollegáknak, de ehhez a bizniszhez elég lett volna egy képet rögzíteni az operátori helyiségről, amit egy hordozható DVD lejátszóról beadnak a kamera valós képe helyett.

A szép az egészben, hogy a technikai megoldás összes hozzávalóját egy ötéves gyerek is két perc alatt lopja össze a Teszkóból.

Ha már! Itt kell elmesélnem azt a sztorit is, amivel kapcsolatban pár dolgot már felvillantottam a könyv ajánlójában, vagy kedvcsinálójában, ne-

vezzék, ahogy akarják. A Teszkó előszeretettel használ titkosszolgálati eszközöket is, amelyekről maguk mit sem tudnak, hiszen azok titkosak, ugyebár. Én a magam részéről -ismervén a vagyonörök szellemi kapacitásának végső határait -maximum azt tudtam volna elképzelni, hogy egy ballonos figura, az arca előtt egy Teszkó akciós katalógussal (amin két lyukat vágott a szemének) figyeli a gaz rudi-evőket és kólaivókat. Meg kellett döbbennem, mert korántsem erről volt szó. A Teszkó több áruházában ugyanis rejtett kamerákat szerelnek fel. És ez most frankón nem városi legenda, vagy PR duma. Nem olyan, mint a reggeli rádiós traffipax jelentések, ahol annyi helyszínt mondanak be, amennyire tuti, hogy nem lenne elegendő a zsaruk sebességmérő eszközparkja. Csak azért, hogy maguk lassabban menjenek. .. Mindegy. Szóval a sztori valós, rejtett kamerák figyelik a vásárlók, de főleg a dolgozók minden mozdulatát. Az igazsághoz azért hozzátartozik, hogy a vezetők nem magukra kíváncsiak, hanem a munkatársakra. Ezért van az, hogy több polcszerkezetbe, vagy álcázott füstérzékelőbe építettek be gombkamerákat. Nem hiszem, hogy ennek a ténynek különösebb figyelmet kellene szentelniük, hacsak nem akkor, amikor egy jóízűt szeretnének az egyszerűbb lelkületű vásárlók fikázni.

Ha már a biztonsági kameráknál tartunk, elárulok pár titkot, amiket az Igazgató megosztott velem. Előrebocsátom, hogy a későbbiekben sem szeretnék azokra a vádakra reagálni, amelyek szerint tanácsokat adok leendő tolvajoknak. Eszem ágában sincs, tényleg nem rajtam múlik, hogy ki mire használja az információkat. Van, aki szórakozik rajta, van, aki meg akar belőle élni. Így megy ez. Szóval a kamerák. Egy kisebb méretű áruházban -mint amilyen az Igazgatóé is volt- hatvan kamera figyeli a vásárlók minden mozdulatát. Ez persze nem azt jelenti, hogy ne lehetne trükközni, de mindenesetre erősen megnehezíti a tolvajok dolgát. Első látásra.

TANÁCSOK KEZDO TOLVAJOKNAK

A hatvan kamera mozgatása emberfeletti képességekkel megáldott operátorokat kíván. A következő a helyzet ugyanis. Figura ül a monitorszobában és figyeli a hat monitort, amin a kamerák képeit megjelenítik. Ujjai a gombokon és a joystikon. Ezekkel vált képet az egyes kamerák közt, mozgatja azokat és fókuszál.

Na most! Lopós ember bejön. Azt, hogy miként lehet kiszúrni egy potenciális tolvajt, már leírtam az első könyvemben, nem akarom tovább rontani a Teszkós ex-kollegák elfogási statisztikáit. Szóval lopós ember bejön, rutinos operátor kiszúrja és elkezdi követni. Bemegy a jó ember mondjuk a tisztítószerkezhöz. Kamera veszi a képet. Ahogy a figura eléri a sor végét, ott kétfelé fordulhat. Attól függően, hogy merre megy, más-

más kamerával lehet venni a képet. És ez így megy folyamatosan, amíg az operátor el nem veszíti az érdeklődését, vagy meg nem fogják a tolvajt. Fejből kell tudni, hogy melyik kamera hol van, hányas a száma, merre néz, mit lát és melyik kamerák következnek utána, ha át kell adni a képet. Mindeközben még fókuszálni is kell, zoomolni, és rettenetesen koncentrálni. Közben persze jönnek a hívások az eladótérből, ha valaki gyanúsat lát. Idős néni a tejtermékeknél" joghurtot iszik. A mindenségit neki! Kamera vált, néni behoz a képbe, de már nincs ott senki. Közben egy főszer rágyújt egy doboz sörre az italoknál, egy másik zsebre vág egy memóriakártyát a műszaki osztályon, egy fiatal csóka pedig széttépett szoftveres dobozokból gyömöszöl cédéket a farzsebébe. Kamera vált az eddig követett kék dzsekis zsebes gatyás gyanúsra. Akiről kiderül, hogy semmi gonoszt nem akar elkövetni, mert már megy is kifelé. Közben a raktárba megjött egy kamion unikum, aminek a fele fent maradt, de sebaj, mert sikerül tetten érni egy négygyermekes kismamát, aki a vörös fejjel üvöltő hároméves legnagyobbat csak egy Teszkós kifli csücsökkel tudja lenyugtatni. Ami ugyebár jó nagy bűnözésnek minősül. Szóval az operátorok élete sem fenékiig tejfel. Iszonyatosan sok helyre kell figyelni (pontosan hatvanra) miközben ennél sokkal kevesebb képet lát, és minderre egyedül van. Gyakorlatilag ki lehet jelenteni, hogy a tolvajokat csak véletlenül tudták megfogni, és ez nem csak a kis vidéki áruházakra igaz, hanem a mega-giga pesti boltokra is. Azaz a belépéskor már eldől, hogy kit fognak követni fentről a vigyázó szemek. Ha rutinos az operátor, ki tudja szűrni a potenciális tolvajt, de egy időben abból is csak egyet. A kevésbé rutinos biztonsági azonban nagyon hamar el tudja veszíteni akit követ, egyszerűen azért, mert nem tudja, hogy melyik kameráról melyik re kell váltani. Ezért a cikk-cakkmozgás, a kiszámíthatatlan közlekedés sokat tud segíteni egy tolvajnak. Hirtelen kell befordulni, utána gyorsan vissza, vagy megállni, majd más irányba továbbindulni. Persze ezt sem szabad túlzásba vinni, mert nincs gyanúsabb egy ide-oda pattogó vásárlónál.

A másik a ruha. Az operátorok általában jó megfigyelők, de ok is csak emberek, így természetesen egy vásárlónak elsősre a legszembevetőbb tulajdonságára fog fókuszálni. Ez lehet egy feltűnő színű ruha, vagy kabát, megkülönböztethető hajforma, vagy szín, különös kiegészítők, csakúgy, mint fejhallgató, sapka, esernyő, nagyobb táskák, ilyesmik. Szóval, ha maguk lopni akarnak, akkor jó ötletnek tűnik egy lila dzsekiben, neon zöld sapkában és hátizsákban bemenni, majd ezekből néhányat elhagyni útközben. Innentől már új embernek számítanak az operátor szemében. A legtöbb nyomot így lehet elsikálni. Sokan eleve erre utaznak. Bemegy egy csoport, akik már eleve külön érkeznek. Mintha nem is ismernék egymást. Az egyikőjük feltűnő ruhában van, olyanban, amire azonnal ugrik a kamera. Bodzseki, vagy kabát, zsebesgatyá, kapucnis pulcsi, napszemüveg. Elkezd feltűnően viselkedni. Lassan megy,

nézegeti a kamerákat, szinte céltalanul lődörög. Ez mind vörös posztó az operátornak, aki még örül is, hogy milyen szemfüles volt. A csali csávó addig húzza az operátort magával, amíg a haverok össze nem pakolnak és le nem lépnek. Innentől meg lehet kimenni egy kápében fizetett kiflivel, oszt anyyi.

A rutinos tolvaj arra is igen hamar rájön, hogy soha nem szabad ott pakolni, ahol az ember lop. Mit értek ez alatt? Ha valakinek egy üveg viszkire fáj a mája, akkor azt ugyebár leginkább az égetett szeszeknél találja meg. Ezt a részleget figyelik a legjobban, ide időről időre visszakapcsol az operátor. Ugyanez a helyzet a műszaki osztállyal. Nem kell túl rafkósnak lenni ahhoz, hogy az ember belője a tolvajok slágertermékeit. Szóval pia és kütyü: a jóember, aki a viszkire utazik és okos, az simán lepakolja az üveget, beteszi a kosárba és megy tovább vásárolni, mintha egyéb dolga sem lenne. Útja egészen a háztartási osztályig tart. Itt csak egy kamera figyel, az sem fókuszálható és nem is mozgatható. Ennek az az oka, hogy a kockázati elemzések során a szakértők elenyésző esélyt láttak arra, hogy valaki egy Vileda vödörrel, vagy egy gyökérkefével akar meglépni az áruházból. Ez az alibi kamera alig lát valamit. Ezért van az, hogy az anyag átpakolások ezen a területen esnek meg. Kosárból táskába, vagy bugyiba, vagy akárhova. A sztorihoz tartozik, hogy az Igazgató többször is ágált a Teszkó egyes osztályainak együttműködése mellett. Többször is megtörtént ugyanis, hogy az okosan felszerelt és rafkósan pozícionált biztonsági kamerák elé a marketing osztály széles és hosszú reklám táblákat szerelt, tökéletesen kitakarva a látható képet. Megesett, hogy azt az információt, miszerint az esőkabát csak 398 forint, pár digitális fényképezőgép bánta, mert a tolvajt sem kell féltetni, pontosan tudták, hogy mely kamerák mit látnak és mit nem. Ezeknek a reklámtábláknak az éjszaka folyamán kelt lábuk és jutottak dicstelen sorsra a tömörítő gépezet torkában. De ez csak az egyik eset volt. Az is többször megtörtént, hogy gázzal töltött lufikat eregettek fel valami ünnepe alkalmából a kamerák optikája elé. Pedig az, aki látott már ZS kategóriás amerikai bankrablós akciófilmet az tudhatja, hogy ez egy nagyon régi és nagyon gagyi trükk. A különbség itt csak az volt, hogy maguk az alkalmazottak lehetetlenítették el a biztonságiak munkáját. Azt már csak adalékként jegyzem meg, hogy a biztonságiak sokszor ravaszkodnak az egyes kamerák felszerelésénél, beállításánál. Sok áruházban például a próbafülkébe is belátnak a monitorszobából. Ez főleg akkor érdekes, ha csinosabb hölgyek öltözködnek, de fogtak már fiatal párt is, akik egy pásztoróra mentek be a Teszkóba. Bevittek pár ruhát, megtörtént az aktus, majd a gazdaságos göncöket használták törölköző gyanánt. Ismerik a véleményemet ezekről a ruhákról, nem mondom, hogy jobbat érdemelnek ennél a funkciónál, de a biztonságiak mégis felhúzták magukat és kifizették a gyerekekkel a spermás Cherokee-t. Ezt most ne vegyétek piszkálásnak, vagy okoskodó tanácsosztogatásnak!

Fenéket! Az, aki a Teszkóba jár dugni, eleve hülye kell, hogy legyen. Vagy valami olyan perverzióval lett kibélelve, amibe nem is szeretnék belegondolni.

CUKROS MAFFIA KABÁRÓL

A kamerás részhez tartozik a Kabai roma cukormaffia elrettentő, de tanulságos esete is. Köztudott, hogy Kabán volt egy cukorgyár, ahonnan rejtélyes okoknál fogva egy csomó romát kirúgtak. A hirtelen földönfutóvá vált munkások, akik nem igazán tudtak mit kezdeni magukkal, elhátározták, hogy szőnyegbombázás jelleggel elárasztják az ország különböző Teszkó áruházait, hogy az ott felhalmozott árumennyiségből egészítsék ki megcsappant jövedelmüket. Az Igazgató már több kollegától hallotta, hogy van ez a csoport, akiket egyszerű én csak Kabaiaknak aposztrofáltam a körlevelek, és akik előszeretettel látogatják az áruházakat, és főleg röviditalokra specializálták magukat. Már az Igazgató áruházában is felkészültek a látogatásukra, de különösebb óvintézkedéseket nem tettek. Egyik nap beállít a banda, akiket a hevenyészett személyleírás alapján szinte azonnal sikerült beazonosítani. Három nő és egy férfi. Már a parkolóban kiszúrták őket, így az operátor azonnal rájuk tudott állni, ahogy betették a lábukat az épületbe. Bár egy kocsival érkeztek, mégis külön jöttek be. Azonnal szétszóródtak, egy részük egyenesen a kritikus hely felé tartott, oda ahol a szeszesitalokat tartották. Volt ízlésük a romáknak, mindezidáig csak Vilmost és Unikumot vittek. A kamera hamar elvesztette őket, és mire újra meglettek a Kabaiak, már kifelé tartottak. Nosza, rohantak rájuk a biztonsági őrök és elkapták mind a három nőt, a pasas kirohant és elhúzott a kocsival, biztos, ami biztos. A három asszony villámgyorsan a biztonsági helyiségben találta magát, ahol az őrök éppen nekikezdték volna a jegyzőkönyv felvételéhez, amikor borult a bili. A Kabai nők iszonyatosan felhúzták magukat, hogy mit képzelnek az őrök, nem lopni járnak ok ide. A végén, hogy nyomatékok adjanak érveiknek egy perc alatt lehányták magukról a ruhát. Nézzék, én nem tudom, hogy ki mire indul be, a mai világban már nem lehet csodálkozni semmin, de három anyaszült meztelen, öreg, kövér, visító roma asszony látványa elő tud idézni olyan súlyos sokkot, hogy arra már egy szarabb biztosítás is komolyan fizet. Az őrök abban a pillanatban kikapcsolták a kamerákat. Egyrészt a későbbi bonyodalmak elkerülése végett, másrészt mert nem akarták, hogy a kollegák esetleg úgy járjanak, mint a KÖR című film tini szereplői, akik mind meghaltak, amikor megnézték azt a bizonyos videofelvételt. Mindegy.

Pucér romákon nem találtak semmit, a testüregekre is kiterjedő motozástói eltekintettek, hiszen a szóban forgó keresett holmi literes Unikum volt... Nem akarok olcsó poénokat puffogtatni, úgyhogy nem mesélem el

azt a rasszista viccet, ami idevág és az a poénja, hogy dinnye. Asszonyok még hűzöngtek egy kicsit, felvették mind a száz szoknyájukat és elhúztak. Az Igazgató azonban dörzsölt csávó volt, sejtette, hogy nem akkor találkozott velük utoljára. Akkor már digitális rögzítés volt az áruházban, a képeket ki lehetett merevíteni így remek képeket lehetett nyomtatni a gyanúsítottokról. Ki is került a visító nénikről a kép a biztonságiak elé. Ennek az elővigyázatosságnak köszönhetően, hogy amikor másodjára is bejöttek a Kabaiak, többen azonnal kiszúrták őket. Ekkor már komoly ügy volt a dologból, országos szinten annyi cukker fogyott lopósba, amennyi négyszáz neoplán busznyi német turistát ki tud ütni. Meg kellett őket fogni. De nem úgy, mint legutóbb. Ha nem találunk náluk semmit, akkor nem tarthatják ott őket, nem hívhatnak rendőrt és minden kezdődik előről. Ha meg újfent lehányják magukról a ruhát, akkor az ügyeletes biztonsági őr tuti, hogy végleg elveszíti a látását. Ez rizikós biznisz volt, mert gyakorlatilag hagyni kellett, hogy lopjanak és kockáztatni, hogy esetleg kijutnak az áruházból. Akkor meg az Igazgató szorul. Mindenki keményen be volt szarva, de kockáztatni kellett. A biztonságiak minden tartalékenergiát a hátsó védőpajzsokra összpontosították és lélegzetvisszafojtva várták, hogy elkezdjenek pakolni a Kabaiak. Vagyonőr ennyire még tán soha nem várta, hogy pár Unikumnak lába keljen. Nem kellett sokáig várni, a kettéoszlott csapat (most két nő volt és egy férfi) egyik része az ágyneműkhöz ment és telepakolta a kocsiját paplannal és párnával. Majd odamentek az italtálcához és elkezdtek lekapdosni az üvegeket. A sok pia ment szépen a dunyhák és vánkosok alá. A kocsit toló pár, a banda egyik női és férfi tagja ezután az emlegetett háztartási részleg felé vette az útját. Az a biztonsági, aki nem tudta, hogy kit kell keresni simán elment volna mellettük. Teljesen normális párnak látszottak, akik történetesen ágyneműért tértek be a Teszkóba. Ekkor jött velük szembe a másik nő, akivel együtt érkeztek. A kamera egy pillanatra elveszítette őket szem elől, mert persze, hogy tudták hol a holttér. Oké tényleg csak egy percre, mert utána a pár már jött is ki a polcok mögül. Azt ők is tudták, hogy ha sokáig állnak, gyanúsak lesznek. Az Igazgató csak annyit vett észre a monitoron, hogy már sokkal kevésbé domborodik a paplan. Rögtön beküldte az embereit, hogy fogják el a roma párt és a harmadik társukat, egy fiatalabb nőt. Az őrök azonnal lekapcsolták mind a hármat és bevitték őket a biztonsági szobába. Itt kiderült, hogy a paplanok alatt is volt még pia, és a nőnél is, akivel "véletlenül" találkoztak. Az Igazgató elmondta, hogy az álluk leesett, mert a vékony nőnél volt elrejtve a szájré fele. A hosszú szoknyája alatt egy speciálisan kialakított lovaglónadrágot viselt, abban rejtette el az üvegeket. Egyébként egy vékony nő volt szoknyában, de ne azt a hatalmas rokolyát képzeljék el. Egyszerű, hosszú szoknya. Alatta a sok piával. Na, itt most meg lettek löve, mert se a párnál sem pedig a nőnél nem volt nagyobb érték, mint tízezer forint. Ezt is remekül kitalálták a rutinos Ka-

baiak, ugyanis az említett összeghatár alatt csak szabálysértésnek minősül a lopás, fölötte viszont már bűncselekmény, amikor is rendőrt kell hívni, aki hivatalból feljelenti az elkövetőt. A tízezer feletti összeg csak úgy jött ki, ha minden piát összeadtak, de ehhez bizonyítani kellett, hogy a három roma egy csapat. Ezt úgy oldották meg, hogy egyszerűen összehasonlították a személyiükben szereplő lakcímeiket. Mind a hárman egy utcában laktak, még a telefonjaikban is megtalálták a másik számát az örök. Innentől sima ügy volt, az Igazgató elmondhatta, hogy sikerült lefűlelnie a Kabai bandát.

Több más áruházban is örömmel fogadták a hírt. Csepp volt ez a tengerben, de mindenki egy kicsit fellélegzett, mert nincs rosszabb a rendszeresen visszajáró, rafinált, rutinos és tapasztalt tolvajbandánál. Ezek okozták a legnagyobb kárt.

HA LOP A KÉPVISELŐ - A TESZKÓ KETTŐS MÉRCÉJE

Betegesen félek, hogy előbb vagy utóbb ismét a rasszizmus vádjával kell szembesülnöm. Az első könyv után is megpróbálták rám sütni ezt a bélyeget... nem, semmi bajom nincs a romákkal, egészen egyszerűen ok a szereplői a legtöbb olyan történetnek, ami arról szól, hogy lopás. De hogy színesítsem a képet, álljon itt elrettentő például egy országgyűlési képviselő esete is. A múltkor már meséltem Selmeczi Gabrielláról, aki stikában kiflit kajált az egyik pesti Teszkóban, de az, ami a Dunántúlon történt, kicsit durvább sztori. Az a fene, hogy sem a várost, sem a pártot, sem pedig a képviselő nevét nem írhatom le, mert az eset tényleg vérlázító, de hátha lesz, aki kitalálja. Ja, mielőtt belem ennék, egy dolgot tudni kell. Minden áruház biztonsági igazgatójának kiadták a központi ukázt, hogy abban az esetben, ha ismert embert, színészt, politikust, Isten tudja kicsodát fognak, akkor azonnal telefonálni kell az országos vezetőségnek, aki meghozza a döntést az eset egyedi elbírálásáról. Persze itt megint a biztonsági őr a szűk keresztmetszet, akitől nem lehet elvárni, hogy Story magazinokkal a hóna alatt rohangáljon az eladó térben és minden lopós figurát lecsekkoljon, hátha a múlt héten együtt evett rántott csirkét Viva Kristóffal egy valamilyen VIP partin. Ugyanakkor mivel hazánk a tízmillió sztárvendég országa, jó eséllyel lehet belefutni valakibe, aki tegnap még a számos bárgyú reggeli műsorban volt kicsit híres, mint sztár tűzzománc-készítő, most meg tampont lop. Egy szóval nem árt az óvatosság, főleg úgy, hogy a fejével felel, aki lebuktat egy híres embert a saját szakállára. Na, ez az Igazgató áruházában megtörtént, méghozzá érdekes körülmények közt. A történet prózaián kezdődik. Egy átlagos külsejű figura hasonszőrű hölgypartnerével vásárlás közben zsebre vág egy doboz borotvapengét. Kurrens cikk, drága is, meg kell is, meg jó is, de benne van a dologban az, hogy eldobható, ami

meg nehezen fér össze azzal, hogy drága. Nem tudom, hogy pszichológiai szempontból megáll-e a gondolatmenetem, lényeg az, hogy a figura lopott. Biztonsági őr megvárja, míg áthalad a kasszánál, hátha kifizeti a csóka. Volt már olyan, hogy újságírók direkt provokálni akarták az őroket és feltűnően raktak valamit zsebre, hogy majd azt mondhassák, hogy ki akarták fizetni, csak azelőtt vitték be őket, mielőtt a kasszához értek volna. Ez persze baromság, mert alapos gyanúval az őr bárkit bekísérhet. Szóval ebben az esetben még erről sem volt szó, pasas átjön a kasszasoron, menne ki, amikor a kis-seriff megállítja, hogy ugyan már, nem jönne-e be vele a biztonsági helyiségbe. Főszernak akkora lett a feje, mint egy lufi és előkapta az igazolványát, mondván, hogy őt nem piszkálhatja senki, mert országgyűlési képviselő és mentelmi joga van. Az őr erre mondta is neki, hogy nem igazán tudja egészen nagyjából pontosan, hogy mi az a mentelmi jog, azt viszont igen, hogy borotvapengét lopott, az igazolvány meg nagyon jó lesz, abból legalább rendszeren be tudják másolni a nevét a jegyzőkönyvbe. A politikus veszett módon telefonálni kezdett Egyetlen Janikámnak, meg Drága Alezredes Barátomnak, meg Édes Elnökömnek. Mindenkinek elpanaszolta, hogy elkapták a Teszkóban, mert pengét lopott. Közben készült a jegyzőkönyv, a túlbuzgó ügyeletes vagyonőr kidugott nyelvvel körmölte az esetet. A nő a politikus oldalán szép csendben volt. Ekkor jött a telefon a nagyon fenti vezetőségtől, hogy nem kell a baj, ne írjanak jegyzőkönyvet, mindenki felejtse el, amit látott, eresszék el a főszert békében. Ehhez viszont már kicsit késő volt, mert már a nő adatait is felvették. A politikus nagy dirrel-dúrral elhúzott, de az őrnél csak annyi csapódott le, hogy a pasast nem lehet belevenni a jegyzőkönyvbe. Nosza, gondolta a lopást pedig nem lehet megúszni, így a nő nevét írta bele az iratba. El is küldte annak rendje és módja szerint, mire egy hét múlva jelentkezett a nő, hogy kapott egy levelet a szabálysértési előadótói, miszerint lopózott egyet a Teszkóban. Ő rögtön jelezte, hogy ez nem így történt, mire a szabálysértési előadó bekérte a biztonsági kamera felvételeit. Ezt persze nem lehetett beküldeni, mert azon nem a nő, hanem a politikus szerepel, amint zsebre vágja a kérdéses árut. Erre már az áruház-igazgató is csak a karját tudta széttárni. Az biztonsági igazgató azonban egy huzárvágással oldotta meg a gordiuszi csomót. Leszólt, hogy a felvételt nem szabad elküldeni sehova, különben is le lettek már törölve. Mindenesetre hamar sikerült eltüntetni a bizonyítékokat. Illetve én azért valószínűsítaném -ismerve a vagyonőröket -hogy egy szévelt példány azért csak elő tud kerülni valahonnan, ha az egyik érintett megszorulna a villanyszámla kifizetésekor, mondván ti emeltétek. Hopp! Kicsúszott egy infó! Bocs. Szóval így megy ez. Nem tudom, mi lett volna, ha az eset egy helyi senkivel történik meg. Már tuti, hogy a gatyát is leszedték volna róla. De a különleges elbírálásnak pont ez a lényege.

Ja! Azt már el is felejtettem hozzátenni, hogy senki nem szólt egy szót se azzal kapcsolatban, hogy az örök mennyire profik voltak. Simán kiszúrták a figurát és villámgyorsan lebonyolították az ügyet. Normális esetben ez az a munka, amit végezniük kell. Az angol vezetőség például rendszeresen lejárt az áruházakba, közben ügyeltek arra, hogy időnként teszteljék az örök éberségét. Próbavásárlásokat csináltak és tüntetően leplezték le inkognitójukat, amikor sikerült kislisszanni a kasszasoron egy Kinder tojással. Erre a magyar biztonsági csak bólogatott és tört angolsággal elmesélte annak a figurának az esetét, akit egy negyed kiló memóriakártyával a farpofái között kaptak el. Az is igaz, hogy a gyerekek nem sikerült elaltatni a figyelmüket egy méretre készült Armani öltönnyel és egy olyan Breitlinggel, aminek gyémántos számlapja negyed órára megvakította a teljes kasszasort.

Az angol csak hümmögött, de másnap visszajöttek és bebizonyították, hogy ők még rafkósabbak. Egyik biztonsági őrtől egy gázspray-t a másiktól pedig egy rádiót loptak el, bizonyítván azt, hogy bizony rés van a pajzson. Hát így.

TINICSAJT VETKŐZTETNEK A SZEKUSOK

Nem tudom maguk emlékeznek-e arra a bizonyosi esetre (tudom, hogy most ezzel nem sokat segítetttem), amikor egy tizenhat éves lányt kaptak el egy szempillaspirállal. Én nekem rémlett valami, amikor az Igazgató mesélte, de a részletekre nem emlékeztem, csak akkor ugrott be, amikor újra hallottam. Hátha magukkal is így lesz. A dolog a következőképp történt. Az egyik buzgó biztonságis kiszúrt egy fiatal lányt, aki nagyon pakolt a kozmetikai polcoknál. Úgy tűnt neki, hogy a csajszi elrak a zsebébe egy spirált. Ugrasztotta az embereit és jelezte az igazgatójának is, akik rögvest be is kísérték a lányt a biztonsági irodába, ahol állítólag motozás is volt. A média később részletesen beszámolt az ügyről, és arról, hogy a főszer mekkora hibát követett el. Egyrészt amikor kiderült, hogy a gyanúsított kiskorú, azonnal hívni kellett volna a szülőket, vagy legalább egy rendőrt. Másrészt pedig nem lett volna szabad levetkőztetni. Ilyenkor arra megkérhetik, hogy húzza föl a pólóját, hogy lássák, nincs-e nála valami, aminek nem kellene ott lennie, de ez a maximum. És ezt is csak női vagyonőr teheti meg. A srác meg végig ott ült, írta a jegyzőkönyvet, azt is pontatlanul. Nem sikerült bebizonyítania, hogy a csajnál talált szempillaspirál az áruházból származik. Ilyenkor nem csak az van, hogy megtaláltuk amit kerestünk!

Be is kell azonosítani. Főleg kozmetikai szereknél, ugyanis nagyon sok hozza be a körömlakkot, vagy rúzst, amit használ, hogy pont olyat vegyen. A dologból iszonyatosan nagy botrány lett. A lány apjának -aki egy jól menő balatoni vállalkozó volt -, akkora lett a feje, mint egy lán-

gos. A példa véletlenül ugrik be, gőzöm nincs mit csinált, de valahogy ez a hasonlat jött a Balaton és a vállalkozó kapcsán ... minősítsen engem. Apuka indulata érthető volt, nekem is felmenne az agyvizem, ha a lányomat valaki félreérthető körülmények közt alázza. A srácot, aki várományosa volt egy igazgató gyakornoki állásnak, -ami egy szép lépcső a ranglétrán, nekem is csak hajszálon múltott -kirúgták, a papa meg kapott egy Teszkós ajándék-kosarat az angoloktól egy bocsánatkérő levéllel. Hát nem tudom. Maguk is biztosan kiakadtak volna, ha kislányukat levetkőztetik egy irodában, majd jön egy kosár, amiben van egy üveg pezsgő, meg pár doboz bonbonmeggy. Tessék paraszt, szájadat befogod!

KASSZASOR - RÉS A PAJZSON

A Teszkó agyament rendszerének egyik Achilles ina a kasszasor, illetve sok esetben maguk a kasszások. Azt ugye a hülye is megmondja, hogy a lényeg ott történik. Ott cserél gazdát az áru és a pénz, ott folyik be a bevétel nagy része, állatira nem mindegy, hogy ki mit csinál, hogyan történnek a dolgok. Normális ember nem jelentkezik erre a munkára, én mégis csináltam, bele is rokkantam, de hogy mekkora gáz tud lenni, arról fingom sem volt egészen mostanáig. A Teszkó számára ideális kasszás a következő tulajdonságokkal bír: egyszerre hatfelé tud figyelni, mint egy zsonglőr. Fejben számol, mint az Esőember. Összeadja a vásárlási utalványt a készpénzzel és az üvegviszaváltós cédulával, majd abból kivonja a vásárolt értéket és csak azt üti be, amit kell. Emellett gyakorlatilag nincsen anyagcseréje, azaz nem csak hogy nem lesz éhes, de kifelé sem jön semmi. Becsületes, megbízható, egy római jellem, nem lehet megkörnyékeezni. Valahogy így. Ehhez képest kezdő átlagpénztáros a következő: idősebb nő, egyfelé is alig képes figyelni, gőze nincs arról mit hogyan kell csinálni, a pénzt felismeri, de arról eddig nem volt fogalma, hogy létezik húszeszes címlet is, lopni szeretne, de hülye hozzá, így hamar megbukik. Sajnos gyakran kell pisilnie és néha rá is gyújt. Tán ezzel magyarázható, hogy a kasszasor a biztonság és a hatékonyság szempontjából egy valóságos katasztrófa.

Nézzük, mi történik egy nap folyamán. Reggel feltöltik a kasszákat. Ez főleg aprópénzt jelent 40-50.000 forint értékben, hiszen a többi lét majd hozzák maguk, a vásárlók. A pénztár feltöltése után a kasszás beül dolgozni. Mielőtt azonban leütné az első gombot, elvileg, hangsúlyozom, ELVILEG át kellene vennie a kasszát. Ez normális esetben azt jelentené, hogy átszámolja a pénzt, majd egy tanú jelenlétében aláírja a jegyzőkönyvet, hogy átvette a kasszát, majd innentől teljes felelősséggel kezeli a rábízott javakat. A valóságban ez úgy néz ki, hogy se számolás, se tanú, sok esetben még aláírás sincs, csak kezdődik a munka. Ha a feltöltő

zsebre vág minden kasszánál egy tízest, arra senki nem jön rá, napi félmillió megvan, és ha rájönnek, akkor is a kasszásra húzzák a vizes lepedőt. Oké. Munka elkezdődik, jönnek, fizetnek, gyűlik a pénz. Amikor már elég sok van, akkor a következőnek kellene történnie egy rövid szünetben: pénz megszámol, jegyzőkönyv aláír, tubusba berak, csőpostán felküld. A valóságban ez megint más. Amikor van egy szusszanásnyi idő, a pénztáros valamilyen tubusba belegyömöszöl valamennyi pénzt és felküldi a főpénztárba. Normális esetben minden pénztáros a maga tubusát használja, de sokszor nyúlnak mellé, így megtörtént már, hogy párszáz ezer forint eredetét hetekig nyomozták. Arról nem is beszélve, hogy a jegyzőkönyv nélküli pénzáramlás különböző okosságokra adhat okot. A kasszások közül sokan mentettek ki pénzeket. Voltak, akik az egyszerű megoldást választották és zokniba gyömöszölték, vagy ismerőst hívtak, akinek ötezerből kilencvenet adtak vissza, meg hasonló okosságok. A legkreatívabb az a fiatal hölgy volt, aki a kasszapultban lévő szemetes kosárba szórta a tízezreket, majd amikor a takarítók elvitték, szépen kiszedte a kukából. Ez merész húzás volt, mert a szabályzat szerint a napi 700 forintot meghaladó hiányt leverték a kasszáson. A kasszáknak szigorú elszámolású zárt rendszerben kellene működniük, de ennek magvalósítására nincs gyakorlati lehetőség. A szigorú elszámolás azt jelenti, hogy abban az esetben, ha a pénztáros ebédelni, vagy pisilni megy, be kell ültetni valakit a helyére, különben feltorlódik a sor. Jó esetben egy kolléga ül be villámgyorsan, azaz nincs lehetőség arra, hogy átszámolják a pénzt, jegyzőkönyvet vegyenek fel, azt a helyettesítő kasszás aláírja, majd ugyanez vissza, ha a pénztáros visszajön a kimenőből. Ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy az ember előbb vizeli le a saját lábszárát, minthogy ennek a művelet sornak a feléig eljutna. Marad az ésszerű megoldás: arra az időre bezárják a kasszát. Na, ez sem történhet meg, mert akkor síkideg lesz mindenki, aki abban a sorban áll már egy negyed órája. Az egészszel csak az a baj, hogy minden kasszással aláíratnak egy felelősségvállalási nyilatkozatot, miszerint ő tartja a hátát minden kasszahiány miatt és az előbb említett hétszáz-as határ felett megtéríti a hiányt. Onnantól kezdve azonban, hogy mások is beülnek a helyére -egy műszakban akár 3-4 ember is cserélődhet a kasszában teljesen szabálytalanul -ez a szabály értelmét veszti, hiszen hiány esetén nem lehet megmondani, hogy ki a ludas. Nem akarok ötleteket adni a kasszásoknak, de az ő helyzetükben nincs az a bíróság, amely meg tudná mondani, hogy egy nagyobb hiánynál kit kell felelőségre vonni. Azaz ha az embert akár csak egyszer is lecserélik, vagy jön a műszakvezető és benyúl a kasszába aprót váltani, szüret! Ha eltűnik kétszáz ezer ropogós magyar forint, fingja nem lesz senkinek, hogy ki a sáros. Vagy be kellene vezetni a kötelező jegyzőkönyvvezést és ügyelni is arra, hogy ez tartható legyen, vagy tényleg be kell zárni a kasszát arra az időre, amíg a pénztáros kimegy pisilni, vagy enni. De a Teszkó ma

már nagyon óvatos. Annyira sok az ideges, hőzöngő és elégedetlen vásárló, hogy rettegnek az újabb negatív kampánytól. Ezért nem merik megcsinálni, hogy némi várakozásra kényszerítik magukat. A felvázolt anomáliával leginkább a diákok éltek vissza, akiket az áruház időszakos munkára hozott be, mint bérelt munkaerőt. Azt én is tapasztalatból állíthatom, hogy a diákmunkaerőnél kevesebb rossz dolog van az amúgy sem túl jól működő áruházban. Lehet, hogy a diák okos, meg egyetemista, meg mit tudom én, viszont nulla gyakorlattal rendelkezik, sokszor semmilyen kereskedelmi tapasztalata nincsen, össz-vissz pár hétre, vagy hónapra jön, így nem motivált, nincsenek hosszú távú tervei. Habár ez utóbbi kettőt aligha lehetne bárkin is számon kérni a Teszkóval való együttműködés során. Szóval jön a diák, beleszarik mindenbe, náluk szokott a legnagyobb kasszahiány keletkezni. Nem volt ritka egy-egy kasszában a többszázézes rés. A hiányt ebben az esetben az alvállalkozónak kell kifizetnie, aki a bérmunkaerőt hozza. Az alvállalkozó persze leverheti az általa beszállított pénztároson, de csak akkor, ha van rendőrségi jegyzőkönyv arról, hogy a gyerek lopott. Az meg ugyebár nem szokott lenni, mert ha figyeli is a kamera, maximum annyit lát, hogy a majmot kétszer lecserélték egy nap, a műszakvezető háromszor nyúlt be a kasszába pénzt váltani, és volt egy ebédszünet is. Innentől bárki lehet a tolvaj, nincs jegyzőkönyv. Az alvállalkozó persze benyeli a büntít, mert jóban akar lenni a Teszkóval, hogy továbbra is benne maradjon a pixisben. Szóval gyerek jön, ha tudja mi a dörgés nyúlhat ezerrel és még ki is fizetik helyette. Nem mondom, hogy ezen nem lehet elnyalni, mert meg lehet bukni mindennel, de ezzel nem túl könnyű. Hallottam olyanról, hogy volt, aki pont ezek miatt vállalt kasszás melót a Teszkónak egyik pesti áruházában. Így megy ez.

Ja! Míg el nem felejttem. Erről még nem volt szó, pedig az egyik legdurvább anomália a Teszkós kasszások esetében. Ez pedig a borraivaló.

Józan ésszel az ember nem gondolná, hogy rengeteg vásárló jattolja le a kasszásokat. Ami egy baromság, mert a borraivaló általában akkor jár, ha az engem kiszolgáló egyén jól végzi a munkáját, az én legnagyobb megelégedésemre. Például egy pincér, aki kedves, ügyes, gyors. De nem egy kasszás, aki vonalkódokat rángat egy lézercsík előtt. Nem azért, mintha bántana a dolog, adjanak csak nekik jó sok pénzt, de ez az egész még értelmetlen. És itt nem a pár forintos kerekítésekről beszélek, hanem adott esetben a száz, vagy több száz forintos jattokról. Nem akarom elvenni a jó szándékú és nagyvonalú emberek kedvét a pénzszorástól, de ki kell ábrándítsam őket, ez a borraivaló soha nem jut el a kasszáshoz. Egyrészt azért, mert a bevételt a főpénztár számolja el, és a többlet elsősorban a kasszás saját hiányának a pótlására szolgál vagy, mert a többi kasszásnál keletkezett lyukakat tömik be vele. Legutolsó sorban írják csak jóvá plusz bevételként, de a pénztáros akkor is lőheti. Egyszerűen nincs mód arra, hogy ezt a pénzt bármilyen formában

visszakapja. Ugyanakkor a vezetőség azt is tudja, hogy a borraivaló már egy igen elterjedt dolog a Teszkóban és amikor a munkaerőt szerződte-tik az újabban egyre nagyobb számban épülő benzinkútjaikhoz, akkor számolnak is ezzel. A kutas ugyanis két kasszát működtet. Egy valósat és egy fekete kasszát. Nekik jut a legtöbb borraivaló egy ablakmosás, vagy egy készpénzes tankolás, esetleg más kisebb javítások, vagy fel- adatok elvégzése után. Ezt a pénzt ok már nem szolgáltatják be a Teszkónak, okulva a pénztárosok esetéből. Nekik ez könnyebb is, mert nem csőpostával dolgoznak, hanem pénzz szállítók viszik el tőlük a kész- pénzt. Ami jár, azt leadják, ami plusz bevétel azt pedig elosztják. A Teszkónak nem kellett sok, hogy erre rájöjjön és lépett is az ügyben. Csináltak egy kalkulációt arra, hogy mennyit kereshet jattban egy kutas egy nap, majd egészen egyszerűen lecsökkentették a bérét azzal az ösz- szeggel, amit valószínűsítettek, hogy zsebre vág. Ez az intézkedés logi- kusnak tűnhet, de semmilyen szempontból nem állja meg a helyét jogi- lag. Ez a fekete jövedelem belekalkulálása a fizetésbe. Mindegy. Ok ezt így csinálják. És még egy kutas sem mondott fel ezért. Szóval így jön-megy a pénz a Teszkó kasszáiban.

TESCO'S ELEVEN - FELNYOMNI A FŐPÉNZTÁRAT

A Tesco Titok című könyv azzal fejeződött be, hogy felvettem a fő- pénztár megfúrásának ötletét. Ez persze csak tréfa volt, ugyanis rájöt- tem, hogy milyen vicces az, hogy Auchan's Eleven és valahogy el kellett sütni. Azon már én is meglepődtem, hogy többen jelentkeztek e-mail- ben, hogy betársulnának. Kaptam alaprajzot is és jól-rosszul kidolgoz ott koncepciókat is, valamint konkrét ajánlatokat állítólagos belsős informá- toroktól. Igyekszem megnyugtatni azokat a jogászokat -akik ezt a köny- vet is betűről betűre elemzik, hogy hol van az a pont, ahol én megyek a síttre -, hogy nem tervezek semmi ilyesmit elkövetni, úgyhogy valami sokkal frappánsabbal kell előállniuk. Még annál is frappánsabbal, mint legutóbb, különben még szó érheti a ház elejét. Legutóbb ugyanis olyasmit állítottak, hogy a könyvem borítója hasonlít a gazdaságos áru- cikkekhez, így a vásárlóban azt a tévhitet kelti, miszerint a Teszkót le- húzó könyvecske a Teszkó saját terméke.

Nos, pontosan ennyire nézik magukat hülyének a levelezőn végzett Teszkós jogászok. De nem is ez a lényeg, én azt mondom, hogy min- denki dolgozzon meg a pénzéért, ok sem a nadrágjukból rázzák ki azt a pénzt, amivel a Daewoo Matizokat teletankolják. A főpénztár mindezek mellett ugyanakkor egy érdekes hely, nem hiszem, hogy ne lenne a Teszkós dolgozók közül olyan, akinek ne fordult volna meg a fejében pár sanda gondolat ezzel kapcsolatban. Van az a Woody Allen film, azt hi- szem Süti nem süti volt a magyar címe, amiben a főszereplő lúzer pár

hasonszórú haverjával egy süteménybolt pincéjén keresztül akarja megfúrni egy bank páncéltermét, ami persze nem sikerül. Nekem is voltak ilyen elképzeléseim, de a kivitelezéssel már lettek volna gondjaim. A Teszko főpénztárában olyan rengeteg sok pénz fordul meg egy nap, hogy azt már érdemes őrizni. Több tízmillió forint készpénzben, de jobb napokon, nagyobb áruházakban ez a százmilliós nagyságrendet is elérheti. A pénztár maga egy kemény mag az áruházban. Nem könnyűszerkezetes építmény, mint maga az eladó csarnok, hanem betonból készült, hogy ne lehessen elhúzni egyplatós Ifával, mint egy ATM-et. Csak az áruház felől lehet megközelíteni mindenféle biztonsági akadályokkal ellátott folyosókon keresztül. Az ajtók kívülről kódkulccsal, belülről nyomógombbal nyíltak, de már idáig sem nagyon lehetett eljutni földi halandónak. A főpénztárnak abba a részébe, ahova a csőpostán átömlött be a pénz csak a főpénztáros, az áruház-igazgató és a biztonsági igazgató léphetett be. Maga az iroda a létező összes szögből be volt kamerázva, gyakorlatilag nem volt holttér. Itt összesítették a beérkezett pénzeket, vezették a naplófőkönyvet, számolták a hiányt. Ha stimmel az összeg, a milliókat összekötegették, berakták a pénzszállító cég zsákjaiba és ment a páncélszekrénybe. Ez egy olyan szerkezet volt, amit csak a pénzszállító cég emberei tudtak kinyitni az áruház emberével együtt.

Ez azt jelentette, hogy mindkettőjüknél volt egy különböző kulcs, és még egy számkódot is be kellett ütni. Kinyitni csak így lehetett, de volt a tetején egy nyílás, mint egy perselynek, azaz bedobni egyedül is lehetett. A különböző előírások és szabályok, meg a rengeteg kamera ellenére is volt, aki bepróbálkozott. A hülyébbje egy tízezessel bukott meg, de volt, aki milliós tételekkel próbálkozott. Az utóbbinak legalább volt idegrendszere, mert úgy becsúsztatni két papírlap közé több millió forintot, hogy azt egy kamera se lássa, nem könnyű dolog. Hosszas gyakorlást igényel. Ugyanakkor a főpénztárban dolgozókat havi, sőt sok esetben heti rendszerességgel ellenőrizték, így nem volt túl nagy a mozgástér, de amit lehetett azt természetesen itt is megpróbálták. A rést a pajzson természetesen itt is a vagyonőrök, azaz ebben az esetben a pénzszállító cég munkatársai jelentették. Ok hozták reggel az aprópénzt, este pedig vitték el a bevételt. Ez utóbbi normális esetben úgy működik, hogy megérkezik a páncélautó három emberrel. Egy bemegy a főpénztárba és kinyitja a széfet az áruház emberével együtt, majd a zsákokat egyenként berakja egy kiforgatható hengerbe, ami a pénztár egyetlen nyílása kifelé. Kint a második ór megfogja, berakja a páncélautó széfjébe, miközben a harmadik sasol, hogy nem jönnek-e feléjük gyanúsán maszkos emberek. Egy idő után azonban pénzszállítóéknál is leépítések voltak, úgyhogy a háromfős brigád kettőre csökkent. Egy figura bent, egy pedig kint. Ő dobálja a zsákokat a nyitott kocsipadlójára, mondván, majd berakja a páncélba, ha kint van mind a százmillió. Ez ugyebár veszélyes, de hadd ne én legyek az, aki erre felhívja a figyelmet. A pénzszállítók

szórakozottságára az is jellemző, hogy simán megeshet egy több milliós tévedés. Egy emlékezetes esetet elevenített fel az Igazgató. Egyik reggel érkezik a páncélcocsi, benne egy csomó aprópénz bezsákolva. Adogatják be a kiforgató ablakon, a benti Teszkós számolja, majd aláírja az átvételi elismervényt, és már menne is, mint aki jól végezte dolgát. A baj csak az volt, hogy a pénzz szállító eggyel kevesebb zsákot adott be. Véletlenül. Több ezer darab százforintosról volt szó. Ezt a hiányt tuti, hogy kiszúrták volna, de mivel aláírták a papírokat, a biztonságiak gond nélkül elmehettek volna vele és egy darabig nem lett volna gondjuk a belvárosi parkolással. Szerencse, hogy rendes fickók voltak és feltűnt nekik a többlet. Rögtön visszavitték, így a Teszkós csóka is kihúzhatta a seggéből a dugót.

MINDENKIT KIRUGNAK

Az előző könyvemben meséltem a ketten a sorban állásról, ami egy központi találmány volt, de rengeteg áruház-igazgató tett keresztbe a rendeletnek a saját szakállára. Ez ugyebár arról szólt, hogy ha hárman állnak a sorban bármelyik pénztárnál, az áruháznak új kasszát kell nyitnia. Most nem mondom el még egyszer, de ez eredményezte azt, hogy bizonyos időszakokban a halpultos eladótól a pékeken át, egészen a vagonőrökig mindenki a pénztárban ült, amitől gyakorlatilag letérdelt az áruház működését biztosító rendszer, emberhiány miatt.

A Teszkó felsővezetése egyik nap elhatározta, hogy szigorít a feltételeken és közölte az áruház-igazgatókkal, hogy a béreket a bevételekhez köti. Ez azt jelenti a valóságban, hogy ha esik a bevétel, akkor csökkentenek a bérköltségen (mielőtt még valaki azt gondolná, hogy ez egyben azt is jelenti, hogy ha emelkedik a bevétel, akkor emelik a bérköltséget is. Túrót! Azzal az a baj, hogy logikus lenne, és mint olyan, ez összeférhetetlen a Teszkó üzletpolitikájával). Szóval, ha kevesebb jön be, kevesebbet fizetnek az embereknek. Ez persze sok helyen elő is fordult. Kicsit esett a bevétel, mire azonnal levágták a béreket, azaz egy csomó embert ki kellett rúgni. A kirúgott emberek helyett a maradéknak kellett elvégezni a többletmunkát, amit képtelenek voltak, így nőtt a vásárlói elégedetlenség és megint csak esett a bevétel. Először az éjszakásokat rúgták ki. Ennek következtében a nappalosoknak kellett túlórázni, amit persze soha nem fizettek ki. Majd szép sorban kirúgták az árufeltöltőket is. Ennek következtében nem került ki megfelelő sebességgel a friss áru a lefosztott polcokra, így a vásárló meg sem tudta venni azt. Megint esett a bevétel. Harmadik körben a kasszasorból építettek le. Kirúgtak egy csomó pénztárost. Ekkor meg a sor lett nagy és máshonnan kellett elvonni az embert. Nem volt ritka, hogy zöldséges, vagy hentes ült a kasszában. Emiatt nem volt eladó a zöldséges pultban, vagy a hús-

pultban. Az onnan hiányzó embereket a sajtosokból és a halasokból pótolták. Ezek ugyebár szakterületek is, tehát senki ne ringassa magát abba a tévhitbe, hogy az, aki meg tudja különböztetni a patisszont a padlizsántól, ugyanezt képes megtenni a nigériai rája és a Balinéz félhekk esetében is. Arról nem is beszélve, hogy vannak bizonyos rendeletek, amelyek előírják, hogy ha valaki pénzhez nyúl, majd áru hoz, illetve ha munkahelyet cserél valaki mással, akkor fertőtleníteni, mosakodni, tisztálkodni kell. Erre mindenki szart a Teszkóban, azt persze vehemensen kommunikálják, hogy nekik HACCP minőségük van, ami elvileg azt jelenti, hogy a fent leírtakból semmi nem igaz.

Pedig dehogynem. Én szívem szerint kiküldenék vagy száz HACCP ellenőrt a megfelelő helyekre, hogy nézzenek már körül. Például a pizza pultban, ahol ugyanaz a csaj kezeli a pénzt és süti a tésztát. Ennek okán történhetett meg, hogy egy haverom evett olyan szalámis pizzát a Teszkóban, amiben volt egy ötvenforintos. De nem feltétlenül kell elmenni az extrém példákig. Elég, ha egészen egyszerűen koszos a kaja.

TESZKÓS IDEGI ALAPON

Minél több emberrel beszélgetek mostanában a Teszkóból vagy a Teszkóról, annál több az egybehangzó vélemény, miszerint a rendszer kikészíti az embert idegileg, tök mindegy hogy piros póló van rajtad, vagy kék, esetleg egy nylonöltöny. Nem számít. Ha egyszer bekapott a gépezet, hétszentség, hogy ledarál. Olyan idegroncok kerülnek ki onnan, hogy azt öröm nézni. Egy Csernus dokinak is beletörne az idegkapácsa, vagy mi a szar az, amivel az ember térdét ütögeti az ideggyógyász, amikor jogsit kell megújítani. Egyébként ez az, amit soha nem értettem. Nem akarok itt rácsúszni a tök nem passzoló sztorikra, de ezt ki kell fejtenem. Amikor a jogsimat csináltam, elküldtek ideggyógyászatra. Elvileg ez egy reflexvizsgálat, de ha így nevezzük, akkor az túl logikus lenne. Szóval ideggyógyászat. Ülök a soromra várva az ajtó előtt, kezemben egy beutaló. Sehol senki, figyelem a lakkozott fehér ajtót, hogy mikor nyílik már ki és mehetek végre a francba. Két órát vártam. Már fejből tudtam az összes rohadt gyógyszer reklámot és azzal is tisztában voltam, hogyan öl a dohányzás. Még egy óra és helyben ledoktorálok, de egyszerűen nem bírtam tovább. Bekopogtam. Elég halkán, mert hátha Hannibal Lectert kezelik. Semmi válasz. Később erősebben kopogtam, majd még erősebben. Erre feltépi az ajtót egy síkideg állat -aki történetesen fehér köpenyt viselt -és úgy rám üvöltött, hogy a huzattól beállt a séróm, mint Travoltának a Grease-ben. Mi a faszt képelek én, hogy dörömbölök. Idegbeteg, vagyok, vagy mi? Na, ez volt a doki. Az esetet követően voltak némi balsejtelveim az elkövetkező kalapálással kapcsolatban, de csak néha kaptam a térdkalácsom alá na-

gyobbat az indokoltnál. Mondjuk azt megkérdeztem volna, hogy mégis mekkorákat üt azokra a Hummeres kopasz figurákra, akikben a másfél tonnás harapás potenciálja rejlik. Szerintem semekkorát.

Ha lenne szerkesztője a könyvnek, ez a rész kerülne ki először, az tuti. Ott tartottam, hogy idegbeteg lesz mindenki, aki a Teszkónál dolgozik, és valamennyire is komolyan veszi a munkáját. Volt egy polcfeltöltő haverom, aki most könyvtárban dolgozik. Azért vették fel, mert a gyerek képes egy perc alatt bármit felrakni a polcokra elvágólag, katonás sorrendben. Az ABC-t is gyakorlatilag hamar megtanulta, így nem került többé Defoe Robinsonja Walter Scott mellé. Ha az ember megtanulja, hogy előbb a szerző jön és aztán a cím, már nem sok hibát követhet el. Teszkós mivoltát már sikerült levetkőznie, és már azon sem csodálkozik, hogy a könyvek alatt nincs árcédula a polcéleken. Régi munkahelyére már csak egy apró szemhéjrángás emlékeztet és az a furcsa tulajdonsága, hogy minden kilencedik belégzésnél sípol a fogával és kettőt csettint.

OSZTRÁK PARASZT A HALPULT ALATT

Az Igazgató sem volt híján azoknak a történeteknek, amelyek mentén az idegi leépülését nyomon lehetett követni egészen odáig, hogy gyógyszeren kezdett élni. Az egyik első sokkolós élménye osztrák parasztokhoz fűződött, akik valami helyi állami ünnep alatt slisszoltak át magyarba, mert itt sokkal olcsóbb az, amit ott nem is lehet kapni. Ez egyébként jellemző volt, és tán ma is jellemző a nyugat-magyarországi üzletekre. Mármint az, hogy az osztrák sokszor jön át. Annak idején ezzel a céllal építették ezeket az áruházakat. Mivel itt elvileg minden olcsóbb, majd átjön az osztrák és jó sok pénzt hagy itt. Azzal mondjuk nem is volt baj, hogy átjött, de azzal már sokkal inkább, ahogy viselkedett. Egy napsütötte tavaszi délelőttön esett meg, hogy hívták az Igazgatót, ugyan menjen már le az eladótérbe, mert két segrészeg figura, tiroli gatyában piknikezik az akvárium előtt leterített fürdőszoba-kilépőn. Nosza, indult is pár biztonsági kíséretében, hogy megvizsgálja a tényállást a saját szemével. És valóban. Két bőrnadrágos osztrák, akik a kelletténél fejeként egy üveggel több nyolcvan fokos Stroh rumot ihattak, elnyújtózva feküdt a pontyok tárolására kihelyezett akvárium előtt egy zöld színű szőnyegen, amely az oxigén hiányában haláltusájukat vívó pontyok által kifröcsögtetett vizet volt hivatott felfogni. A jóemberek kezei közt egy-egy grill csirke figyelt, meg néhány kifli, imígyen falatoztak. A csontokat az arra járó bámész vásárlókra dobálták, de jutott azokból a polcokra is. A kéztörlést úgy oldották meg, hogy időnként belemarkoltak egy wc papír hengerbe. Az Igazgató először udvariasan felszólította őket, hogy bizonyos cselekedeteket haladéktalanul szüntessenek be és próbáljanak viselkedésükkel a kulturált magatartás irányába konvergálni. A két oszt-

rák erre kiborult és fennhangon kezdett hözöngeni, hogy már mindenféle majom országot beengednek az EU-ba. Illetve csak az egyik hözöngött, mert a másik megtalálta a grillcsirke püspökfalatját a bal alsó hatos és kilences közti részben, így azzal volt elfoglalva. Hát így vagyunk mi az osztrák sógorokkal. A suttyó osztrák visszatérő eleme volt a napi szórakoztató programoknak. Az egyik figura horgászni jött Magyarországra. A botot még otthon vette a gyerekének, de ólmot már itthon lopott hozzá. Ők maradtak, mint vendégek, mert a biztonságiak feljelentették őket a rendőrségen. Pont nemzeti ünnep előtti hosszú hétvége volt, még az útlevelés időszakban. Az osztrákok iratait elvették, de foglalkozni már nem tudtak velük. Maradtak is vagy négy napig. Így megy ez minálunk. Unalomig rágott csont már a Teszkóval kapcsolatban az áruk többségének minősíthetetlen minőségét emlegetni, de ismét szót kell ejteni erről a témáról. Nem csak azért, mert a történetek kiapadhatatlan forrását biztosítja, hanem azért is, mert a vezetőségnek a vásárlókkal történő összecsapásait sok esetben ez alapozta meg. Alapvető igazság az, hogy az áruház nem a minőségi cikkekről híres. Ez még nem is lenne baj, ez az üzletpolitikájuk, tömegesen árulják a szart, így tudnak olcsók lenni. Van azonban néhány kirívó példa, amelyek jól illusztrálják a helyzetet.

IN GOD WE TRUST

Volt egy időszak, amikor minden hazai áruházban lehetett kapni jó olcsó digitális fényképezőgépeket, amelyek a TRUST márkanévre hallgattak (tán még ma is vannak, nem tudom, egy ideje nem jártam a Teszkóban, állítólag védíj van a fejemen. Sebaj). A Trust az valami olyasmit jelent, hogy bizalom. Nos, a bizalom tán az utolsó szó, ami ezekkel a gépekkel kapcsolatban valaha is eszembe jutna. Olyan egyszerű szerkezettel látták el ezeket, amilyen a gyerekeknek kitalált kattintgató gépekben van, amelyekbe bele kell kukucskálni és ugyanazt a három diát pörgeti a végtelenségig. Talán a vízi pisztolyos kiszerelésnél összetettebb volt, de erre sem merném egyetlen belső szervemet sem feltenni. Lényeg a lényeg, a Trust fényképezőgépek rendszeresen meghibásodtak, főleg ki és bekapcsoláskor, valamint fényképezés közben. Mivel a fenti események sajnos szerves részét képezik a képkészítés folyamatának, állatira kevés ember lelte örömét ezekben a termékekben. Arról már nem is beszélek, hogy a pixeleket egy ujjamon meg tudtam számolni. A nagyobbik baj az volt, hogy ezeket a gépeket senki emberfia nem szervizelte Magyarországon. Ha valaki bevitt egy letérdelt gépet egy üzletbe, barokkos körmondatokkal hozták tudtára, sajnos nem áll módjukban javításokat eszközölni, azaz ki lehet hajítani a cuccost. Nem volt egy drága gép, de azért nem az eldobható kategóriába volt sorolva. Ilyenkor minden esetben felmerül a kérdés, hogy vajon kinek állt érdekében ezeket a dolgokat tömegesen

megrendelni a beszállítótól. Mert ugyebár itt garanciajegyeket sem nagyon lehetett kiadni, mert nem volt aki szervízeljen.

A dolog egyszerűbb volt egy sima ételhordó kombináció esetében. Ezekből rengeteg érkezett, főleg az emlegetett biztonsági igazgató áruházába. Az ételhordóknak volt egy fantasztikus tulajdonságuk. Ha valaki egyszer szétszedte, soha többé nem tudta összerakni. Az egész olyan volt, mint egy matematikai sejtés. Sejteni lehetett, hogy a feladványnak van megoldása, de hogy pontosan mi az, azt senkinek nem sikerült kitalálni. Senki nem tudta bizonyítani, hogy a szerkezet összerakható, pedig annak kellett lennie valahogy, hiszen így érkeztek. Egy ételhordó esetében ugyebár jogosan megkövetelhető alapvető funkció a zárhatóság. Mind-egy is. Ebből a szarból természetesen rengeteg érkezett, valaki hatalmasat szakított rajta.

A másik eset azokhoz a nyomtatókhoz kapcsolódik, amelyekből húszezer darabot sikerült valami okostojásnak berendelnie. Ezzel még nem is lett volna baj, a gond az volt, hogy a gép maga lényegesen olcsóbb volt, mint a patron. Nem akarok az összeesküvés elméletek vizeire evezni, de valakinek baromira megérte ezt elintézni. Örök igazság, hogy mindig a beszerzők járnak jól. Főleg az olyan szerződésekkel, mint ami a nyomtatók esetében is köttetett. Ez a kontraktus nem tette lehetővé, hogy az áruház visszaküldje a gyártónak, vagy beszállítónak az árut.

Nem. Ez rajtuk ragadt, szerintem az idők végezetéig, de legalábbis addig, amíg egy irtózatosan nagy selejtezésnél el nem nyelte a szerkezeteket a tömörítő gépezet feneketlen torka. Hiába buktak meg a beszerzők, hiába hullottak a fejek tucatszám, hiába dőltek bele a dologba még az angol vezetők is, a nagyfőnökök soha nem azt kérdezték, hogy ki a faszm rendelte meg a sok szart, hanem azt, hogy miért nem tudjuk eladni ezt a sok szart. Nagy különbség. A trükkökkel ok is tisztában voltak. Mindent el lehetett adni. Elvileg. Az Igazgató áruházában 2005-ben voltak olyan ruhaneműk, amik még a 2000-es nyitásra érkeztek. Természetesen nem állítom, hogy a divatvilág változásait és a trendi szabásvonalak minden egyes görbületét végig lehet követni a Teszkóban, az viszont már elég cikis, hogy olyan szerkókat is árulnak még, amelyeket már a Woodstocki fesztiválra is ciki lett volna felvenni. Az ötéves ruhakészletet időről időre átválogatták és mindig kiment valami az eladótérbe a raktárból egészen addig, míg a maradékot el nem tolták kilósba. Hát, ami abban volt, azzal hat retró-buli keménymagját fel lehetett volna ruházni. Starsky és Hutch, vagy Hazárd megye lordjai sírva könyörögtek volna egy trapéz-kord-bolyhos garbó farmerzakó-nagygalléros póló összeállításért. De frankón.

Ja! A kínai bringák esete.

Volt egy időszak, tán még ma is tart, amikor a Teszkóban remek bringákat lehetett kapni. Szétszedve, dobozban. Volt egy kiállítási darab, ame-

lyen meg lehetett csodálni azt a fejlődési ívet, amelyet a kínai kerékpár-gyártás húzott az elmúlt évtizedekben. A biciklinek volt kettő kereke, nyereg, amin ülni lehetett és volt rajta pedál, meg ilyesmik. Ez, illetve a kétszámjegyű eladási ár sok emberben villantotta fel a tovasuhanó táj szépségét, a friss levegőt, amelyet egy bizonyos sebesség elérése után akár a huszonhetedik sebességben is tudunk hasítani az arcélünkkel. A negyed kiló trappista áráért árult kerékpárok így hamar gazdára leltek. A dolog szépséghibája csak az volt, hogy a garancia érvényesítéséhez a bringákat a kijelölt szakszervizekben kellett összeszereltetni. Ezekből még annak idején volt egy pár az országban, ma már egy sincs. Ennek oka az, hogy a dobozokba véletlenszerűen beszórt alkatrészekből csak elenyésző esetben lehetett összerakni egy valódi kerékpárt. Volt, amiből kulcsfontosságú alkatrészek hiányoztak, de volt, amiben nem is bringa volt, hanem csak pár fémdarab, amelyeket a legcsavarosabb logikával sem lehetett értelmes eszközzé összerakni. És itt most nem arra gondolok, hogy hiányzott pár olyan alkatrész, amelyeket a Gazdálkodj Okosan-ban kellett felsorolni... Úgy volt szar az egész, ahogy volt. Mivel a panaszok mennyisége elérte azt a szintet, aminél már ki lehet hívni a Guinness bizottságot, a szakszervizek szépen felmondtak a Teszkónak. Már csak két lehetőség volt. Az egyik az, hogy beszüntetik a forgalmazást, a másik pedig, hogy a Teszkó maga biztosítja az összeszerelést. Ha az utóbbi esetet választották volna, akkor a nyakamat teszem rá, hogy ma is pékek bütykölnék a cangákat. De szerencsére az előbbi mellett döntöttek. Hála Istennek. Ez persze csak egyfajta termék volt, ami eltűnt a polcokról. A többi általában maradt. Még az olyanok is, amelyekről köztudott volt, hogy senki nem szervizeli Magyarországon, így elvileg nem is lehetett volna eladni. Garanciajegy az volt, de sehol nem lehetett érvényesíteni. Így az áruház kénytelen volt minden olyan esetben kicserélni a cikket, amikor reklamáció merült fel. Ez főleg a barkácsológépek esetében fordult elő meglehetősen sűrűn, mint ahogy az előző könyvemben említettem is. Egy idő után már nem engedték, hogy a vállalkozók áfás számlára vegyenek ilyeneket, mert folyamatosan hozták vissza a tönkrevágott szarokat. Kevesen tudják, hogy minden olyan terméknek, amelyeket a Teszkó forgalmaz, kell legyen szervize Magyarországon. Azzal még kevesebben vannak tisztában, hogy ha a Teszkóban vásárolt termék elromlik, nemcsak hogy bármelyik magyarországi üzletükbe vissza lehet vinni, de élni lehet a szervizlehetőséggel, amit az áruházlánc elvileg biztosít. Ez azt jelenti, hogy ha maguk nem akarnak szerviztől szervizig házalni az elkúródott mosógéppel, vagy nem akarják kifizetni a szerviz kiszállási, szállítási díjait, egyszerűen vissza kell vinni az egyik áruházba, nekik kutya kötelességük megjavíttatni. Mielőtt azonban nagyon megörülnének ennek a dolognak, elárulom, hogy akkor is jobban járnak, ha a működésképtelen gépeiket egy hatalmas pöröllal miszlikre verik. A Teszkóban ugyanis rendre eltűnnek a javításra visszavitt árucik-

kek. Vagy a reklamációkért felelő kollegát távolítják el csoki lopásért, vagy a nyilvántartást vezetik Post-IT cetliken, lényeg az, hogy sok esetben hónapokat kell várni egy mosógépre, míg közlik, hogy "Ja! Elvesztett." Ebben az esetben az áruház kártalanítja a vásárlót, de erre se vegyenek mérget. Főleg azok után, hogy ilyenkor pár hónapig kicsit macerás lehet otthon a szennyes mosása. Sokan kérdeztek engem is a vagyonőrök, Teszkós biztonságiak túlkapásaival kapcsolatban. Ha a frankót akarják tudni, nekem ezen a területen nem sok tapasztalatom volt, ha csináltak is ilyet a szekusok, akkor azt tutira úgy tették, hogy ne derüljön ki, így az információk nem nagyon jutottak el senkihez. Értelemszerűen az egyik első kérdésem ez volt az Igazgatóhoz. Kíváncsi voltam mit tud erről mondani valaki, aki tényleg ott volt a tűz közelében. A helyzet az, hogy régebben, mint azt már említettem, sokkal megengedőbb volt a vagyonőrökre vonatkozó törvény. Simán belefért a táskaellenőrzés, zsebek kiforgatása, meg ezek a hasonló apróságok. Akkoriban még az egy-pálcás főnökök nem jöttek rá arra, hogy nem a retikülben kicsempészett sportszelet fogja letérdeltetni az elszámolást a féléves leltárnál, hanem a tucátjával kipakolt plazmatévék. Hej, azok a régi szép idők. Így a táskaellenőrzésnek mindössze egy hozadéka volt: sikerült egy csomó vásárló idegeit a végletekig szétfeszíteni. Magam is szemtanúja voltam annak, amikor egy középkorú figurával pakoltatták ki a műbőr aktatáskáját valami lopott cucc után kutatva. A figura idegszájai tiszta A hangot hallatva pattantak szét, miközben rakosgatta egymás mellé a nyúllábas slusszkulcsot, a briftasnit és a vasalt zsebkendőt. Ennek semmi értelme nem volt. Nem azt mondom, hogy a biztonságiakat ez a fajta munka kifejezetten szórakoztatta volna, inkább a felsőbb utasítás volt az, ami erre a hálátlan szerepre kárhoztatta őket. Akkoriban egy olyan rendelet volt érvényben, hogy aki gyanús, azt mérlegelés nélkül be kell kísérni a biztonsági helyiségbe. Tök mindegy, hogy lopott, vagy csak úgy tűnt, vagy esetleg csak a gyanú halovány árnyéka vetődött rá, már ment is a kommandó, hogy lecsapjanak rá. A vásárlói panaszoknak a nagy részét a megalázó fellépéssel kapcsolatos reklamációk tették ki. Senki nem szereti, ha a békés vásárolgatás közepette odajön hozzá két pocakos, magát marconáknak gondoló seriff és felszólítják, hogy lesz szíves követni őket. És akkor jön az, hogy ezzel a kíséréssel kell végigsétálni az egész áruházon, egyenesen be a biztonságiak irodájába. Az operátoroknak ki volt adva ukászba, hogy mindenkit fel kell jelenteni, akár szabálysértés, akár bűncselekmény miatt vitték be, illetve majdnem mindenkit, mert aki ismert és híres, azt békén kell hagyni. De erről már esett szó. A biztonsági irodában jött a kikérdezés, tényfeltárás, jegyzőkönyvfelvétel és minden ehhez hasonló dolog. Ha kiderült, hogy az ember ártatlan, akkor az egyetlen gyógyír a megalázott lelkére az volt, hogy a biztonsági főnök elmotyogott egy bocsikát és már mehetett is az ember isten hírével. Természetesen rengeteg panasz érkezett telefonon, személyesen,

írásban, de ezekkel senki nem foglalkozott érdemben. Más volt a helyzet, ha valaki nem az áruháznak, vagy a biztonsági igazgatónak, esetleg az áruház-igazgatónak írt, hanem volt annyi esze, hogy az egész magyar Teszkó lánc vezetésével megbízott angolokhoz fordult. No, itt már másként alakultak a dolgok. Az angol azért mégis csak angol és hiába kezelnek minket egy kulturális periférián tengődő kereskedelmi gyarmatnak, a reklamációkat azért komolyan veszik, mert van egy olyan eszement elképzelésük, hogy ok azért mégis csak a vásárlókból élnek. Az angolokhoz címezett levelek egyrészt minden esetben célba értek, másrészt pedig sok esetben voltak maguk után gyors és kedvező reakciót. Sok reklámálónak ment vissza bocsánatkérő varázslóval szerkesztett egyenlevél, ajándékkosár, vásárlási utalvány és ilyesmik. Arról is lehetne beszélni, hogy egy bekísért és kipakoltatott várandós anyát mennyire lehet lekenyerezni pár tábla Milkával, egy flakon tejszínhabbal, egy pár szappannal és egy közepes tasak általános virágfölddel, de mindenesetre megtették. Ez igaz volt a reklamációkra is. Ha egy termék, mondjuk egy cipő tönkrement pusztán attól, hogy kivitték az áruházból és az így drasztikusan megváltozott klimatikus körülmények miatt már a parkolóban levált a talpa, szerencsétlen vásárlónak nem sok esélye volt a visszacserélésre még akkor sem, ha a blokkon még friss volt a tinta. Jó, ez persze extrém eset, de előfordult. Ha ment a levél az angoloknak, akkor jött a kiengesztelés. Mert az angol -ellentétben az éhbérért alkalmazott magyar bennszülöttekkel- pontosan tudta, hogy mit is árulnak. Így van ez.

FEJRE GUMIBOTTAL

Egy nagyon kemény eset az, ami miatt ezt az egészet el kellett mesélnem. A szóban forgó Igazgató nyugat-magyarországi áruházában történt az eset, néhány évvel ezelőtt. Az ügyeletes operátor éppen a vásárlóteret pásztázta sajtevő nénik és Melba kockára bukó kisszácok után kutakodva, amikor kiszúrt két srácot, akik egy üres kosárral flangáltak, és ez egyik egy kisüveges kólát ivott éppen. A probléma ott kezdődött, hogy a srácok nem a kasszánál távoztak, hanem a vevő szolgálati pult mellett, ahol a közben riasztott biztonsági őr megállította őket. Két nagydarab fickóról beszélünk, a vagyonőr ezzel ellentétben egy negyven kilós csajszi testében manifesztálódott. Csaj megállítja őket, mondván, a kólát uraim, ki kellene fizetni. A srácok mondták, hogy azért nem kellene kifizetni a kólát -bazdmeg, te picse mert azt kint vették, az áruház bejáratánál felállított kólagépből. Szó szót követett, mire megérkezett az erősítés és a gyerekeket bekísérték a biztonsági helyiségbe. Az Igazgató ekkoriban még operátorként dolgozott, nem látott az egészből semmit, csak a vagyonőrök irodájából, a bekapcsolt rádión keresztül hallotta,

hogy több ember üvöltve anyázza egymást. Több se kellett neki, rohant a helyszínre, ahol már javában állt a bál. A fickók ragaszkodtak hozzá, hogy a kólát kint vették, a biztonságiak meg ahhoz ragaszkodtak, hogy a kóla lopott jószág. Az Igazgató visszanezta a felvételeket, meg is találta a srácokat, ahogy jönnek be az áruházba, de az, hogy van-e náluk kóla, vagy nem, az nem látszott. Innen el is lett volna intézve a dolog, egyrészt, mert ha bebizonyosodik is, maximum szabálysértés és ejnye-bejnye, másrészt pedig még bizonyítani sem sikerült, így ugyebár nehéz bárkire is ráhúzni a vizes lepedőt. De a sok szétcseszett idegrendszerű őr nem akart belenyugodni abba, hogy bukóra hozzák ki a sztorit, a két gyerek pedig síkideg volt amiatt, hogy tolvajnak tartják őket. Patthelyzet alakult ki, lövészárokharcba ment át a két társaság, egyik se akart engedni az igazából. Ekkor már a biztonsági igazgató is megérkezett, gondolván, hogy a maga 120 kilójával és pozíciójának kétes tekintélyével rendet teremt. Itt kezdődött a baj. A heves szóváltás tói túlfűtött indulatok az egyik feltételezett kóla tolvajt arra ragadtatták, hogy hozzányúljon a biztonsági igazgató kezéhez, talán nyomatékosítani akarta az egyik jelzőjét, amellyel a nagydarab embert illette. Ebben a pillanatban az Igazgatónk, aki akkoriban még operátor volt, azt hitte, hogy itt valami tettelegesség készül és villámgyorsan ráugrott hátulról a fickóra, könyök-hajlatba fogta a nyakát és lerántotta a földre. A meglepett jóember ekkor valóban belekapaszkodott a mázsán felüli igazgatóba, így már hárman hemperegtek a földön, de ekkor már rendes bunyó volt. A főnök hamar felpattant, magára hagyva az Igazgatónkot, hogy küzdjön meg az elszabadult izmokkal, amiket nagy adag szteroidok mozgattak. A többi vagyonőr rémültem állt a fal mellett. Az Igazgató lekapta a falról a gumibotot és megpróbálta leütni az alatta hempergő kólalopót, de az annyira rángatta a fejét, hogy nem tudta rendesen eltalálni. Ekkor ugrott rá hátulról a leütni készült srác társa. Az Igazgató erre hanyatt vetette magát, neki egy elektromos szekrénynek. A hátán lógó társ-tettes egy halk reccsenés után alétan rogyott a földre, ekkor már bőven letelt az a hat perc, ami egy normális vagyonőr reakcióideje, így beszálltak a szituáció rendezésébe. A rendőrök ezek után érkeztek csak ki és bilincsben vitték be a két jól megvert randalírozót a járdra. Az, hogy a kólát valóban lopták-e vagy sem, a mai napig nem nyert bizonyítást. Érdekes fejleménye a sztorinak, hogy jó pár évvel később az Igazgató, miután elvált a Teszkótól és új munkahelyre került, összefutott az egyikkel, pont azzal, akit sikertelenül próbált meg leütni. A gyerek nem ismerte meg, de amikor kiderült, hogy az Igazgató a Teszkónál dolgozott, rögtön elpanaszolta neki az esetet, hogy képzelje el, bevittek egy kólát a kinti automatából, aminek az lett a vége, hogy egy állat terminátor majdnem leütötte őt egy gumibottal, miközben a földön fetrengett, a haverjának meg bereccsentette a gerincét egy trafószekrényen. Az Igazgató mélyen hallgatott és csak a fejét csóválta, hogy ejnye, mik vannak. Az igazság-

hoz hozzátartozik, hogy ma már sajnálja a történeteket, de ott, akkor, abban a helyzetben ez volt a megfelelő megoldás. Szerinte. Hát nem tudom, döntsék el maguk.

AZ ÖRDÖG ÜGYVÉDJE ÉS AZ EPILEPSZIÁS ÜGYFÉL

A fenti eset is jól példázza, hogy a Teszkóban nem lehet unatkozni. Annyiféle ember fordul meg itt, hogy a különös alakok különleges találkozásaikor meglehetősen furcsa szituációk alakulnak ki. Ilyen a zugüggyvéd és az epilepsziás faszi esete is.

Szombati nap volt, még hozzá délelőtt, gyakorlatilag mindenki egyszerre jött vásárolni. Iszonyatos tömeg volt, a pénztáraknál hosszan kígyóztak a sorok, annyit kellett várni az embernek a sorára, hogy a frissen megvásárolt Gyűrűk Ura trilógiában akár odáig is el lehetett jutni, hogy Frodó megérkezik Völgyzugolyba. Természetesen mindenki ideges volt, mindenkinél "pont nála fogyott ki a pénztárszalag", mindenki sietett volna. Ekkor történt, hogy az egyik vásárló epilepsziás rohamot kapott. Habzó szájjal, görcsbe rándult testtel remegett a földön és ezzel a szokatlanul minősülő viselkedésével sikerült magára vonnia párszáz vásárló figyelmét, akik kíváncsiságukat akként juttatták kifejezésre, hogy szoroson körbeállták. Szerencsére a nagy számok törvénye alapján akadt egy orvos is a Teszkóban, aki igyekezett kezelésbe venni a szerencsétlent, miközben a vagyonöröknek az a fele, aki nem a tömeggel együtt bámészkodott, megpróbálta feloszlatni a tömeget. Ekkor került elő a hátsó sorokból egy öltönyös figura, aki hirtelen előkapott névjegyét a fetregő nyomorult merevgörcstől összezárt ujjai közé préselte, mondván van arra mód, hogy beperelje a Teszkót, hiszen ez a roham biztosan a sok várakozás miatt jött ki rajta. Az Igazgató nem részletezte, hogy jogos felháborodásában mit tett az ügyvéddel, de vannak elképzeléseim róla, hiszen ezt annak ellenére titokban tartotta, hogy a földön fekvő ember gumibottal való leütését megosztotta velem.

TOLVAJTEMPÓ

Más. Nem tudom ki hogyan hasznosította az előző könyvemből nyert tapasztalatokat az áruházi tolvajlás terén -remélem senki nem élt a lehetőséggel- nincs rálátásom az aktuális statisztikákra. De az viszont sajnálatos, hogy sok olyan kritika ért, miszerint tolvajokat képezek a könyvemmel. Az, hogy leírom, még nem jelenti azt, hogy meg is kell csinálni. Mint a hülye filmekben, ahol kiírják, hogy ezt és ezt ne próbálják ki ott-hon. Tőlem bárki kipróbálhatja, lelke rajta, de nem szeretnék több sikertörténetet kapni e-mail-ben, köszi. Nem vagyok rá kíváncsi. Janikának meg

üzenem, hogy köszi, tudom, hogy a diszperzites trükk akárhányszor beválí. És tessék leállni vele. Az Igazgató nagyjából ugyanazokat említette, mint amiket én is elmondtam, úgyszólván csak a kiegészítésekre szorítkozom. Örök igazság, hogy a leendő tolvajnak határozottan el kell döntenie, hogy csapatban akar-e dolgozni, vagy magányos farkasként. És itt most nem az áruházi dolgozókról beszélek, hanem a vásárlókról, az alkalmi, vagy akár a megélhetési tolvajokról. Ha az ember magányosan dolgozik, annak megvan a maga előnye. Nem kell tervet egyeztetni, nincs kalkulálhatatlan gyenge láncszem, csak magunkra számíthatunk. Ez egyben a hátránya is. A szervezeten dolgozók nagyobb sikerre számíthatnak, de a lebukás veszélye is sokszorozódik. Szóval ki-ki maga dönti el, hogy miben akar nyomulni. A nagyobbik gond az, hogy mezei vásárlóként az ember kénytelen a kisebb méretű, de nagyobb értéket képviselő árucikkekre specializálni magát, mert a nagy dolgokat ugyebár nem igazán lehet elrejteni. A következő kérdés pedig az, hogy ha az ember csoportosan tevékenykedik, akkor kit választ társnak. Ha a partnere szintén egy külsős, akkor sokkal precízebben kell összehangolni a tevékenységüket, mintha egy belsőt, azaz Teszkós dolgozót szerez magának. A benti ember lehet kasszás, vagyonőr, osztályvezető, gyakorlatilag bárki. Mondjuk a pékektől óva intenek mindenkit.

Ha van belső haver, az azért jó, mert ez növeli a sikeres akció esélyét, és ha bukta van, őt fogják elővenni. Egyszerű. Az Igazgató áruházában az egyéni tolvaj általában kisstílű bűnöző volt. Vagy nasizni járt be, vagy a főétkezések kor kereste fel az áruházat. Bejött, zabált egy jót és kiment. Ezeket az úgynevezett zabásokat az esetek elenyésző százalékában lehetett csak megfogni. A legfőbb jel, ami rájuk, illetve az általuk elpusztított árukra utalt, azok a csomagolóanyagok voltak. Egy kisebb méretű, azaz kábé 7000 négyzetméteres vidéki áruházban havonta 120-180 ezer forintnyi csomagolóanyagot találtak. (persze nem a papír került ennyibe, hanem az áru, ami eredetileg benne volt... ugyebár ...)

Főleg olyanokat, amik valaha élelmiszereket választottak el a külső légtől. Ebből tudtak arra következtetni, hogy hány zabás jött és távozott észrevétlenül. A sláger termékek közt voltak a Kinder Bueno, a Redbull, a kóla, ilyesmi. Ezek a kettes kódba tartoztak, azaz ismeretlen hiányként lettek elkönyvelve, havi kettőszázezer forint értékben. Itt gyorsan megjegyzem, hogy az egyes kód arra az ismeretlen hiányra vonatkozik, ami be sem jön az áruházba. Lásd a korábban említett Unikum esete, de erről lesz még szó a belső tolvajoknál.

Az egyéni tolvaj másik típusa a Ruhás. Ebből is az átöltöző a gyakoribb. Már utaltam arra, hogy a Teszkóból ruhát lopó tolvajokat az elmebeteg kategóriába kellene sorolni, ha bíró lennék, eleve felmentenék mindenkit, aki rucit nyúl a Teszkóból és azonnali kényszergyógykezeltetésre küldeném őket. A Teszkóban árult ruhák minősége ugyanis hagy némi kivánnivalót maga után. Olyan öltönyöket árulnak például, hogy abban az

extrém esetben, ha színházba kellene mennem, inkább választanék egy láthatósági mellényt egy zacsiig érő horgászcsizmával. Frankón. De ez mindegy is, mert rengetegen jártak be ruhát lopni. Az ő trükkjük az volt, hogy bejöttek, egyenesen a ruharészlegre mentek, leszedtek egy csomó cuccot, bevitték a próbafülkébe, felvettek belőle annyit, amennyit tudtak, párat visszaakasztottak, és irány kifelé, egy megvásárolt kiflivel. Sajnos a Teszkós holmik silánysága nagyban a lopósok kezére játszott, hiszen simán fel lehetett venni hat darab polárpulcsit és két pufidzsekit egy nylonpóló alá anélkül, hogy bármi is látszódjon. A ruhásokat ritkán kapták el, persze nekik ügyelniük kellett a biztonsági cédulákra, meg a mágneses cuccokra, nehogy bejelezzon a kapunál. De erre is van megoldás, amit most azért nem mondanék el, jó?

Hadd szúrjak be ide egy személyes tapasztalatot, hátha a vagyonörök is tudnak belőle profitálni, így ismét egyenesbe hozom a mérleg nyelvét. Tudvalevő, hogy a budaörsi Teszkóban a ruharészleg pontosan a kajálós szekció mellett helyezkedik el. Itt sütik a lejárt csirkét, és a szavatosságát veszett szalámmal készülő baxis pizzát. Ez a kisebbik baj, aki a Teszkóban eszik, meg is érdemli. A nagyobbik az, hogy ha valaki ruhát vesz, azt két napig szellőztetheti otthon, hogy kijöjjön belőle a kajaszag. Mosni nem érdemes, mert egy ilyen Cherokee holmi élettartamát, egyes arányosságban rontja a mosások száma. Tehát ha lehet szellőztetni a viláért se mossák. Ez csak egy tanács. Én a múltkor bepakoltam három farmert és vagy hat Teszkós pólót a mosógépbe. Az utóbbiakat alváshoz hordtam. Az előbbieket nem. Amikor lejárt a program csak a farmereket találtam a mosógépben. A pólók nem bírták a hatvan fokot és a centrifugát. Elolvadtak, vagy szétbomlottak, vagy diffundáltak... egyre megy. Jó, ez persze nem teljesen igaz, de az igen, hogy egy mosás után csak porrongynak lehetett használni a trikókat. Sebaj. Szóval ezek a ruhások. Aki telhetetlen és tényleg nagyon sokat vesz magára, azt hamar ki lehet szúrni, mert se a térde nem hajlik, se a könyöke.

Egy Robocop mozgással megáldott Michelin baba hamar kiszúrja az operátor szemét, úgyhogy csak módjával. A magányos farkas másik fajtája a vonalkódos trükköző. Ez veszélyes játszma, mert csak a kezdő, illetve síkhülye pénztárost lehet átkúrni vele. Nem részletezném, hogy miként kell leszedni egy vonalkódot valami olcsó termékről, azt házi körülmények között sokszorosítani, bevinni az áruházba, majd átragasztani az ellopni kívánt termékre. Ez egyszerű. A baj csak az, hogy ezt majdnem mindenki egyedül csinálja, pedig a ragasztósdí a tipikus példája annak, hogy van olyan buli, amit ketten kell beütni, ahhoz, hogy a lebukás esélyét a szükséges minimumra lehessen csökkenteni.

Ennél a módszernél ugyanis kell valaki, aki ragaszt és kell valaki, aki vásárol. Fazon bemegy az előkészített vonalkódokkal, átragasztja a termékeket. Ezért mondjuk elkaphatják, de nagyon nehéz lesz őt bárhova is kategorizálni, mint bűnözőt. Ha lebukás nélkül ment a buli, akkor jöhet a

vásárló, aki a haver és pontosan tudja, hogy melyik DVD-t kell levennie a polcról ahhoz, hogy a pénztárnál egy fül piszlákó egységcsomagot helyette kifizetnie. Őt is nehezen lehet felelősségre vonni, hiszen nyugodtan mondhatja, hogy ő már így vette le a polcról. Ha a biztonságiak lecsekkolják az állítását és visszanezik a felvételt, pontosan ezt is fogják látni. Baj csak akkor van, ha az operátor kiszúrja a páros egyik tagját, majd a másikat is és sikerül valahogy bizonyítani a stiklit. Erre az esély majdnem nulla.

Ide kapcsolódik egy smasszer esete is, aki szintén DVD-ben utazott és a klasszikus alufóliával kibélelt ballonkabát trükkjét vetette be. Őt villámgyorsan megfogták, de valahogy sikerült kimosni őt a szarból. Én arra tippelek, hogy a sok Teszkós dolgozó, meg a vagyonőrök, akik bevitték ot, elgondolkodtak azon, hogy az o munkájuk kapcsán bármikor belefuthatnak az illető börtönőr vadászterületére, és akkor jobb, ha egy haver van ott, mint ha nem. Ha már a slágerterméknél tartunk, azaz a CD-nél és a DVD-nél, máig a leggyakoribb trükk a kartonos üdítő, vagy tej aljába rejteni a lemezeket. Ehhez persze fel kell nyitni a csomagolást, de az nem nagy gond. Oda szinte soha nem néz be a pénztáros. És a pénztáros szinte soha nem olvas ilyen könyveket. Úgyhogy nyugi.

Egyébként van egy dolog, amit nem értek. A kalózkodó által hamisított, illetve illegálisan másolt DVD filmek, egyre terjednek, simán lenyomják az eladási számokat. De csak azokat. Lopni ugyanannyit lopnak. Ha ezt valaki megmagyarázza, annak jövök egy lejárt sörrrel. Mindegy is. A lényeg az, hogy a pénztárosok régen is figyelmetlenek voltak és ma is azok. A nagyobb dobozba rejtett kisebb csomagolás elvén elloponi szándékozott cuccokat az esetek 99%-ában ki lehet vinni az áruházból. Egyszerűen azért, mert az agyonszívott, begyógyszerezett pénztárosok, akiknek az idegrendszerüket pár hónap alatt teszi tönkre a Teszkó, szarnak az egészre. Nem érdekli őket, hogy a vásárlók megkárosítják az áruházat, magasról tesznek a dologra.

Az Igazgató mesélte, hogy ok is és az angol vezetők is rendszeresen csináltak próbavásárlásokat. Hiába nyitotta ki szegény csajszi az infralámpa dobozát, észre sem vette a belepakolt mobiltelefont és MP3 lejátszókat. Mondjuk az is igaz, hogy ha ezt minden esetben megtenné, akkor senki nem jutna át a pénztáron fél óránál hamarabb. A dologhoz hozzátartozik, hogy a kasszásoknak egyáltalán nincs termékismeretük.

Ha egy monitoron átragasztják a vonalkódot és neki azt írja ki a gép a lehúzáskor, hogy joystick, azt sem fogja tudni, hogy miről van szó.

A másik pedig az, hogy olyan iszonyatosan gyorsan cserélődnek a kasszások, hogy még akkor sem érné meg betanítani őket, ha ez egyáltalán eszébe jutna valakinek. Túrót! A pénztárosok a motiválatlan, sokszor iskolázatlan emberek közül kerülnek ki. Bocs.

ÉS MEGINT A PÉKEK ...

A dolgozóknál más volt a helyzet. Ezt okosan csinálták a biztonságiak. Tudták, hogy az egész Teszkó olyan, mint egy pókháló. Minden eleme valahogy összeköttetésben áll a másikkal, minden egyes stikli elvezet egy csomó más okossághoz és azon át egy csomó okoskodó stiklishez. Ezért sok esetben úgy jártak a dolog végére, hogy a kamerák és a rejtett eszközök segítségével elkaptak egyvalakit, akiből később fenyegetésekkel kiszedték, hogy kik voltak még benne a buliban. Pont mint a maffiában. Elkaptunk. Ki fogunk rúgni, ha nem fújod be a haverokat. Ez olyan, mint a vádalku, csak ezt a szót szerintem ott senki nem ismerte. A beszart kiscsávó felnyom mindenkit, majd kirúgják a gyereket, a többieket meg sakkban tartják. Ez történt a pékekkel is. Bocs, hogy mindig velük jövök, de tényleg ok azok, akiknek a legkevesebb a sütnivalójuk. A péknek, a belső rendeletek szerint tilos kóstolnia a saját sütéséből, ami egy iszonyatosan nagy baromság, nem is vágom benne a logikát. Talán azt akarják megelőzni, hogy leharapott végű kiflikkel, félig elmajszolt zsömikkal és kifúrt végű kenyerekkel legyen tele a polc? Gőzöm sincs. Mindenesetre ez a pékeket nem tartotta vissza attól, hogy negyedóránként ne zabálják magukat halálra. A kenyér meg magában nem túl élvezetes, loptak hát hozzá téliszalámit. Az ott volt a kezük ügyében. Az egész bagázst lefülelték. Mi legyen most hát? Az egyik vezető azt javasolta, hogy ki kell rúgni az összes szalámizabáló péket. Azaz mind egyiket. Ez remek idea volt, mert így leállt volna egy időre a Teszkó ezen részlege, de legalábbis addig, amíg megfelelő számú péket nem találnak a könnyűnek bizonyult sütőmesterek helyére. Ami pedig vidéken nem egyszerű dolog. Így marad a low budget megoldás.

Egy péket nagy dirrel-dúrral kirúgtak és ment tovább az egész mintha mi sem történt volna. Kilehet jelenteni, hogy a belső biztonságiak kezében a rejtett kamerák bizonyultak a legkomolyabb eszköznek. Mindenki tudta, hogy ezek az illegális eszközök bent vannak a vásárlótérben és működnek is, így a gyanús figurának csak annyit kellett mondani, hogy "Helló! Rajtakaptunk! El kellene beszélgetnünk egy kicsit." Ez sok esetben nem volt más, mint pusztán blöff. Viszont sikeres blöff, mert ha a régi példával akarok élni, el lehet mondani, hogy ha valaki vaktában eldob a Teszkóban egy üveg gazdaságos sört, tuti, hogy el fog találni egy lopós dolgozót. Így nem rejtett magában nagy rizikót az ügy. A biztonságiak arra is figyeltek, hogy a megfélemlített, beparáztatott dolgozóval, kirúgás esetét kilátásba helyezve azonnal aláírassanak egy jegyzőkönyvet, miszerint beismerte, hogy tetten érték. Ezután a jegyzőkönyvvel lehetett őket zsarolni, így váltak ok a rendszer besúgóivá. Ez a dolog odáig fajult, hogy sok dolgozó a saját táskáját sem merte bevinni az áruházaiba, de olyanok is voltak, akik időről időre ellenőrizték magukat, biztosítván a megfigyelőket arról, hogy még véletlenül sem lopnak. Szo-

lid idegbaj és általános para telepedett az áruháza, aminek következtében kitűnően lehetett dolgozni. A rutinosak persze nem törtek meg, de nekik meg azért kellett menni, mert kevesebb gyanús dolog van, mint egy rutinos dolgozó, akinek vattatásakor a szeme se rebben.

MIT ÁRULNAK BENZIN HELYETT A TESZKÓS KUTAKON?

Számtalanszor elhangzott már a korábbiakban, hogy az ember néha nem azt kapja a Teszkóban, amit venni szeretne. Ez mondjuk bocsánatos bűn, abban az esetben, ha az amúgy L-es méretű otthonkába XXL-es címkét varrtak. Tessék felpróbálni (habár ezzel sok esetben komolyan kitésszük magunkat az árurongálás vádjának). A baj ott kezdődik, amikor nem tudunk meggyőződni arról, hogy amire költünk, az valóban az, mint amire szándékoztunk kiadni a pénzünket. Az Igazgató jóvoltából a kezembe került egy minőségi bizonyítvány, amelyet a Teszkós benzinkutakra szállított üzemanyag mellékleteként hagytak a kutakon a beszállítók. Még nem tudom, hogy a kiadó berakja-e a másolatot ebbe a könyvbe, vagy sem, így inkább megpróbálom részletezni a dolgokat. Meglehetősen szerény olajipari ismereteim szerint a különféle benzineket oktánszám szerint különböztetik meg egymástól. Van 95-ös, 98-as, meg 99-es, és társaik, habár ennél följebb már szinte csak versenyzéshez használják azokat. A leggyakoribb a 95-ös, ez fogyott a legnagyobb mennyiségben a Teszkó gazdaságos benzinkútjainál. A benzin az egy ilyen necces dolog, jövedéki termék, ami azt jelenti, hogy nem lehet otthon előállítani, pancsolni, keverni és mindenféle módon hozzápiszkálni. Ezért is küldenek minőségi bizonyítványt, hogy a jóember megnyugodjon, azt tankol a kocsijába, amit szándékozik. Az, hogy néhány esetben ez mégsem így történt a Teszkó benzinkútjainál, abban nem a vásárlók voltak a hibásak, akik egyébként simán hagyják magukat átkúrni a palánkon. Nem. A Teszkó szó nélkül csal le tíz egységet az oktánszámból, hogy az bárkinek szemet szúrt volna az első körben. Bezony! A Teszkó által forgalmazott 95-ös oktánszámú benzin azért tudott állatira frankón gazdaságos lenni, mert valójában 85-ös kísérleti oktánszámú volt. Ez pedig nem jó. Annyira nem jó, mintha maguk vennének a borkereskedésben egy palack 1993-as dulászelektált Cabernet Sauvignon Barique típusú bort és kinyitás után kiderülne, hogy Homoki Tablettás van benne. Azaz mégsem, mert maximum káromkodnák egyet, feljavítják a lőrért némi vízzel és mehet a muskátli alá, de a benzin esetében ez nem igazán számít bocsánatos bűnnek. Ekkora oktánszám különbség felett maximum a Turulszövetség békásmegyeri sejtjének titkos molotov koktél gyárában hunynak szemet a kopasz mixerek. A Teszkó mégis bevállalta és valami állat még pecsétes papíron le is adta a hitelesített értékeket. Egy ilyen minőségi bizonyítvány első sorában szerepel a kísérle-

ti oktánszám értéke. A vizsgálati módszert ISO szabvány szerint végzik, ne kérdezzék mi az, de ezt tuti nem pékek találták ki (lásd a HACCP ellenőr esetét az előző könyvben), így akár még hinni is lehet neki.

A követelmény szerint a 95-ös benzin kísérleti oktánszám értékének minimum 95-nek kell lenni, ezen nincs mit csodálkozni, ugyebár. Maximum érték nincs meghatározva. Ezzel sincs gond, mert minél nagyobb annál jobb ugyebár, hülye lesz majd valaki 98-ast 95-ösként értékesíteni. A baj csak az utolsó rublikában jelentkezik, ahol a mért érték helyén az szerepel, hogy 85.7, ami jóindulatú közelítéssel is kurva messze van attól, hogy 95!

A dolog ott pattant ki, hogy a mi biztonsági igazgatónknak egy haverja átszólt egy másik dunántúli Teszkó benzinkútjáról, hogy az adott hónapban gyanús műbizonylatok bukkantak fel náluk, amelyeken nem stimmel a 95-ös benzin mért oktánszáma. Emberünk is hamar lecsekkolta és valóban, az ő nyilvántartásukban is szerepeltek ilyen furcsa adatok. Ismervén a Teszkót, és az időközben kialakult helyzetet, ami már kifelé sodorta őt a főáramból, villámgyorsan készített pár másolatot, mert az ilyesfajta ügyleteknek hamar híre megy és a Teszkó nem arról híres, hogy kompromittáló adatokat őrizget úgy, hogy kézközelségben van egy többtonnás tömörítő! Ugyanakkor lépni is kellett, úgyhogy az Igazgató rögvest jelezte a vezetőség felé, hogy valami gebasz van, mert még azt is el tudta képzelni, hogy esetleg a Teszkó erről nem tud semmit és kivételesen most a szivatottak oldalán áll az áruház. Ilyesfajta tévelygéseiből hamar kiábrándította a vezetőségtől érkező üzenet, miszerint állatira nem kellene belepiszkálni olyan dolgokba, amikhez semmi köze. Hopp-áré! A dolog iszonyatos sebességgel kezdett gyűrűzni, mint egy járvány. Azoknak a biztonságiaknak, illetve vezetőknek, akik kapcsolatba kerültek az alternatív oktánszámos benzinnel, hirtelen lábuk kélt. Rengeteg embert rúgtak ki. Ez 2005 nyarának környékén volt, amikor hirtelen megugrott a benzinár, érthető, hogy a Teszkónak jókor jött az olcsó üzemanyag. Az Igazgató egyelőre nem került lapátra, de már érezte a közeledő lavinát és igyekezett minél több információt összegyűjteni erről az átverésről. Egy szakértőt is megkérdezett, aki csak óvatosan nyilatkozott, de annyit sikerült kiszedni belőle, hogy az üzemanyag -ha finoman akar fogalmazni- nem szabványos. Ezek után több biztonsági igazgató is meg akarta tudni, hogy mi történik a háttérben, ugyanis nekik kellett felelni a jövedéki termékek beszállításáért, azaz a benzinnek nem csak a mennyiségét, hanem a minőségét is ellenőriznie kellett folyamatosan. A mi Igazgatónk is félt, hogy rákenik a balhét, ezért válaszokat akart. Kettőt kapott is. Az egyik az volt, hogy a 85-ös oktánszámra utaló adat téves, mert rosszul volt kalibrálva a műszer. Ja. Én ugyanígy próbálom megdumálni a mérleget. Híztam? Fenét! Szar a műszer! Ja! A másik indok az volt, hogy sebaj, a Teszkó a későbbiekben adalékanyagokkal feljavitja 95-ös oktánszámra. Na, ez meg akkora baromság, hogy

a hülye is látja. Kábé olyasmi, mintha a zellerkrém levesből némi adalékanyag hozzáadásával sütőtöklevest akarna valaki csinálni. A másik az, hogy ez nem a leveskockás biznisz. Hogy jön a benger, oszt majd beledobok valamit és attól jó lesz. Nem kellett sokáig várni a bulvárhiénák felbukkanására sem, pillanatok alatt bejelentkeztek mindenféle televízióktól, de a riportokból nem lett semmi. Hogy miért nem, azt az Igazgató csak nekem volt hajlandó elárulni, én meg jól nem mondom meg, mert megígértem. És igazából nem is nagyon tartozik a sztorihoz. Hogy mit csinál a maguk verdájával a 85-ös benger, fingom nincs. Talán többet fog fogyasztani, lassabban megy, gyengébb lesz, vagy csak simán szétkúródik. Ennek nézzenek utána a neten. Ekkorra már a leépítés, illetve a kádercsere hulláma elérte az igazgatókat is. Hülye indokokra hivatkozva kirúgták őket. Akkor szépen elővették a pancsolt benzines iratokat és kérték, hogy számoljanak el szépen, különben az fog történni, ami most éppen történik. Nyilvánosságra hozzák az adatokat.

Körberöhögték és megfenyegették őket. Vagy fordítva. Ezzel azt érték csak el, hogy az igazgatók sokmilliós kártérítési összegben felüli pert indítottak ellenük, a műbizonylatokat pedig egy levél kíséretében elküldték a Vám és Pénzügyőrség Országos parancsnokságának és a Fogyasztóvédelemnek. Az utóbbtól nem sok jót reméltek, mert olyan szinten kaptak az egyes emberek juttatásokat a Teszkótól, hogy senkinek nem lehetett illúziója azzal kapcsolatban, hogy milyen mértékig vizsgálnák ki az ügyet. A VPOP viszont most hivatalból nyomoz. Hajrá!

SZABADSÁG TESTVÉREM!

A legfrankóbb szopátás, amit a Teszkó ki tudott találni a dolgozóinak) az a szabadságolás rendszere. Valaki ott fent iszonyatosan kreatív, ha arról van szó, hogy a nyomorult melóst le kell húzni, mint egy bankkártyát. Valamilyen általam nem ismert rendelet szerint a dolgozóknak évente 24 nap szabadság jár. Ez az az időszak, amire általában mindenki spórol, ez élteti őket, ekkor lehet menni Arácsra Niveás labdát fejelgetni a srácokkal a bokáig érő Balatonban, el lehet menni Lillafüredre kisvasutazni és egyébként meg irány bármerre. Normális ember általában nyáron veszi ki a szabiját, mert ekkor nincs sulis a gyerekeknek, jó idő van, lehet utazni. Erre persze a Teszkó hajcsárjai is rájöttek és elkezdtek parázni, hogy mi az Isten lesz akkor, ha minden dolgozó nyáron megy szabira. Megáll az élet, összeomlik a rendszer, nem tudják produkálni a számaikat. És itt jött a megoldás. Aláírtattak a dolgozókkal egy papírt, miszerint a szabadságukat tizenkét darabban fogják felvenni, azaz havonta két napot. Szerencsétleneknek nem sok választásuk volt, vagy aláírták, vagy mehettek forever szabira. Persze olyan is volt, aki el se olvasta, csak körmölte, amit elé raktak, tök mindegy volt neki, hogy éppen rohadt banánt ren-

del, vagy a szabadságáról mond le. Sok esetben az is elég volt, hogy a főnök azt mondta, ez jó lesz így nektek, és már meg is nyugodtak. Mert ha egyszer egy kékpólós mond valamit, az kurvaélet, hogy igaz. Tehát megszületett az a rendszer, amely biztosította a Teszkós dolgozóknak a lehetőséget, hogy évente tizenkétszer menjenek szabira, igaz, csak kétfő napra, de azért ez is valami, ugyebár. Azt már csak mellékesen említtem meg, hogy még az sem tudott volna elmenni erre a két napra, aki esetleg ki tudta volna használni értelmesen ezt a rövidke időszakot. Az osztályvezetők és igazgatók gondosan ügyeltek arra, hogy a szabadságként lekönyvelt napokat a dolgozók mindenféle feladatokkal az áruházban töltsék. Kaptak egy aprónak látszó feladatot, amit vagy nem tudtak időben befejezni, vagy már jött is utána a másik. Ha nem olyan országban élnénk, ahol az emberek fejébe évtizedek alatt valahogy sikerült rögzíteni azt a vágyat, hogy ugyanonnan menjenek nyugdíjba, ahol dolgozni kezdtek, akkor sok minden másképp festene. Ha egy kicsit határozottabbak lennénk, akkor egy ilyen próbálkozásnál az a minimum, hogy el kellene küldeni a vezetőt oda, ahova megérdemli. Most frankón. Ennél nagyobb kibaszást én még életemben nem hallottam.

A rendszer egyébként működött, a vezetőség szempontjából még jól is. A figurák aláírták a szabadságot, közben bent dolgoztak. Így túlórárt sem kellett könyvelni, mert hivatalosan szabin voltak. Egyébként a túlóra sem ért volna semmit, mert mint arra többször is kitértem a Teszkó túlórárt sem fizet. A folyamatban lévő munkaügyi perek kilencven százaléka erről szól. Kérdezzenek meg bárkit a Teszkóból, alá fogja támasztani ezt a tényt. Az áruház persze tagadja, hogy köteleznék a dolgozókat arra, ami törvénybe ütköző. A szabályok szerint nem lehet két darabnál többre szabdalni a szabadságot; csak abban az esetben, ha a dolgozó hozzájárul. Na, ezek a szerencsétlen birkák hozzájárultak. Mondjuk sok választásuk nem volt ...Arra nem gondolt az áruház, hogy a szabadság az nem egy szükséges rossz, hanem az az időszak, amikor a széthajtott melósok kicsit ki tudják magukat pihenni. Amikor nem kell szétpattintani az agyukat leltárkészletekkel, hiányokkal, számvittel, raklaptologatással, meg mindennel, amit csak ki tud találni nekik a főnökük. Nem. Ők paráztak, hogy nyáron majd kevés lesz az ember. Hát így megy ez. A szabadság megvonása, illetve az erőszakos kétnapos szabadságolás mellett számos olyan dolog van, amivel az áruház porig tudja rombolni a saját dolgozóinak munkamorálját. Mondjuk az is hülyeség, hogy ezt egyáltalán felvetem, így ebben az összefüggésben, ugyanis a Teszkónál nem szempont, hogy a dolgozó motivált, vagy lojális legyen. Annyira gyenge az emberanyag, hogy bármikor le tudják cserélni. A munkahely preferenciák terén a Teszkó a sor legvégén kullog, még azt is frankóbb bmondani, hogy valaki köztisztasági alkalmazott, mint azt, hogy a Teszkónak dolgozik. És ez nem azért van, mert az emberek alapvetően hülyék. Van olyan is, de az nem Teszkó specialitás. Az oka ennek az,

hogy az áruházlánc szarik arra, hogy aki nekik dolgozik, hogyan érzi magát, és mit gondol róluk. Ötezer forintos fizetésemelést is csak akkor adnak a figurának, amikor már huszonhat kollegája minősítette a munkáját és besorolják mindenféle értékelési rendszerbe, amelyben még magát is fikáznia kell. Ha nem találják túl könnyűnek, akkor megdobják egy ötössel havonta és közben elvárják, hogy még hálás is legyen. Másnap ugyanez a főszér fog szentségelni, mert megint eldugította a tömörítőt egy fránya plazmatévé. Helló emberek! Ébresztő odaát! Erre a Teszkó sok esetben azt mondja, hogy nem igaz, hogy nem motiválja a dolgozóit, mert igenis vannak kedvezményes juttatások. Például lehet Teszkós biztosítást kötni. Ez mondjuk ajánlott is, mert azok a munkakörülmények, amelyek közt például egy raktárosnak dolgoznia kell, magukban hordozzák a katasztrófa szelét. Majd lesz szó arról, hogy amikor a targoncás otthon pihizik, akkor az árufeltöltők hogyan szedik le a raklap söröket papucsban, a kilenc méteres dexion salgó polcok tetejéről. De erről majd később, nem lehet mindent egyszerre. Szóval van ez a Teszkós biztosítás, ami sokban hasonlít a sima biztosításokhoz, azzal a különbséggel, hogy ez egy kicsit drágább. Miért pont ne a dolgozóin keressen a Teszkó, nem igaz? Van rendes nyaralási programja is az áruháznak, ami kétszeresen is vérlázító. Sima turistautakat árulnak, picit magasabb árfekvésben, mint az utazási irodák. Ez az egyik dolog. A másik az, hogy ha már széttúrják az ember szabadságát, akkor a Teszkós utazási iroda is specializálhatná magát a kétnapos üdülésekre. Egy nap oda, egy nap vissza, és kész is a pihenés. Ezt az ember havonta megcsinálja, akkor nincs más dolga, mint év végén összerakni a fotóalbumot és máris olyan, mintha két hétig a lábát lógatta volna valahol, miközben a háttérben sűrűn változnak az évszakok. Ja! A sportnapot majdnem elfelejtettem. Egy ilyen sportnap arról szólt, hogy az áruház parkolójában lehetett focizni néhány ünnepnapon, kizárólag a dolgozóknak, család nélkül. Habár ezek az alkalmak kiváló lehetőséget biztosítottak a piros pólós dolgozóknak, hogy a kőkeményre fújt bőrrel ornyergen bikázzák a humánerőforrás igazgatót, ezzel is alátámasztva kitűnő választásukat, nem sokat segítettek abban, hogy a jóemberek elfelejtsék azt a sok parát, amin egész éven át tolják őket keresztül a főnökeik. Ezeket az egynapos, vagy félnapos focizásokat, hol sportnapnak nevezték, hol csapatépítésnek. Az első még csak-csak, de csapatépítés! Ezek nincsenek tisztában azzal, hogy a csapat akkor épül a legjobban, ha feszült helyzetben kell több különböző embernek szokatlan körülmények közt hajtani ugyanazért a célért. Például egy plazmatévé kilopása a raktárból egy tavaszi hajnalon, miközben tele az áruház angolokkal. Az az igazi csapatépítés! Örök időkre bajtársak maradnak azok is, akik már tíz milliónál is többet raktak maguknak félre, mondjuk sajtból, vagy göngyölegből. Sírig tartó bajtársiságot fogadnak egymásnak azok a kasszások, akik hol pénztárost, hol vásárlót játszanak a kis bandájukban, így rakes-

gatva ki maguknak a kápét a Teszkó kasszáiból. Ez a csapatépítés, nem pedig az, hogy én hátvéd vagyok, a nagyságos tekintetes beszerzési igazgató, pedig középpályás. Túrókat! A másik a vásárlási kedvezmény - na, ezt tényleg állatira jól kalibrálták be a Teszkós vezetők, akik szerintem egy Mekis kölyök menühöz kapták a diplomájukat. Az volt a találmány, hogy a dolgozó havonta húszezer forint vásárlási kedvezményt vehet igénybe, azaz precízebben szólva kétszer tízezer forintot, de ehhez kétszer százezer forint értékben kellett volna vásárolnia. Azaz száz rugónként kap egy tízes kedvezményt. Ez azért jó, mert gyakorlatilag egy dolgozót se lehet mutatni, beleértve az igazgatókat is, akik a keresetük háromszorosát, vagy feljebb menve az egész keresetüket a Teszkóban költötték volna el. De most frankón. Ezt tényleg senki nem gondolta végig. Vagy pedig mégis végiggondolták, de akkor sokkal nagyobb a baj. Így megy ez.

KAMUBÉTÉK A BIZTONSÁGI CÉGEK MÖGÖTT

A juttatások csak dolgozóknak jártak, a Teszkóval szerződésben lévő cégek által foglalkoztatott munkaerő nem kapott semmit. Sokszor még a saját pénzét sem, amiért adott esetben duplán, vagy triplán megdolgozott. Ilyenek voltak például a vagyonőrök. Azt már említettem, hogy a vagyonőrök szerződéseit több cégen futtatták keresztül, mire valahol a felszínre bukkantak. Maga a rendszer szövevényesebb volt, mint Csonka Pici kapcsolati hálója az iwiw-en. A fővállalkozónak volt az alvállalkozója, meg annak is az alvállalkozója, meg még pár káefté és bétébeltagja, és aki a legvégén volt, az alkalmazta az öröket. A Teszkó fentre fizetett, ez a lé csorgott egészen a legaljáig, míg mindenki ki nem csippantott belőle egy darabot. Az őr, ha egyáltalán megkapta a pénzét, kábé a harmadához jutott hozzá. Ha gáz volt valamivel, akkor kibuktattak a rendszerből pár céget, így megszakadt a közvetlen kapcsolat és a fenti cégnek, amely erősen összefonódott a Teszkós vezetéssel, semmi miatt nem kellett tartania a hátát. Baj meg jött csőstül, arra nem sokat kellett várni. Az Igazgató mesélte, hogy meglehetősen a szíven viselte az emberei sorsát, hiszen hamar összejövünk azokkal, akikkel együtt szívünk ugyanabban a szarban. A baj az volt, mint elég hamar kiderült, hogy a vagyonőrök nem lettek bejelentve sehol, azaz kábé olyan körülmények között végezték a feladatukat, mint egy román bérmunkás, akit hajnalban szednek össze a fővállalkozók a Moszkva téren. Egyik ismerősöm is így építette a házát. Minden reggel elvitte a románokat, akik melóztak estig, majd jött a haverja egy fehér golfban, jelmezkölcsönzős rendőregyenruhában, mire a figurák úgy spricceltek szanaszét, mint a langyos Fanta. Költséghatékony, de rohadék megoldás. Nem javaslom kipróbálásra. A vagyonőrökkel akkor kezdődött a gáz, amikor a nyugdíjpénztár

jelezte, hogy egy fillért nem fizetett utánuk senki az elmúlt időszakban. Az Igazgató ekkor bekérte a kimutatást, amiből kiderült, hogy az öröket bejelentették, mint nyugdíj pénztári tagok, de egy fillért nem fizettek utánuk. Innen kezdett borulni a bili. Az Igazgató kérte az elszámolókat. Ekkor elkezdtek eltűnedezni a vagyoni tápláléklánc alján élősködő piti béték képviselői, akik eddig szorgalmasan járogattak be az áruháza saját fontosságukat fitogtatva és különféle névjegyeket terjesztve, amelyek egy csomó olyan cégnév volt, ami Securty-re végződött. Amikor ezek a figurák eltűntek, jött a többi gond. A vagyoni örök elkezdtek lerongyolódni. Normális esetben az öröket alkalmazó cég vagy ruhát ad, vagy pedig valamiféle hozzájárulást ahhoz, hogy normális felszerelést vásárolhassanak az embereik. Itt nem kell valami nagyra gondolni. Sok esetben már az is elég volt, ha a figurák a ruházkodás területén megütötték egy külvárosi kisvendéglő fizetőpincérének szintjét. De nem ez történt. Koszosak, néha bűdösek is voltak, mert egészen egyszerűen nem szóltak nekik, hogy ez nem okker, és egy fillért nem kaptak, hogy tisztán tudják tartani magukat. Itt kezdődött amorális leépülés. Az Igazgató bekérte a vagyoni cég alvállalkozóját, aki az öröket szerződtette. Erre a bétét eltűntették. Huss! Telephely megváltozott, a tulaj egy ukrán név lett, levelek visszapattantak. Az alkalmazottak, illetve ebben az esetben ugye nem is lehetne őket így hívni, szóval a feketemunkások hamar rájöttek, hogy a munkabérükhöz nem fognak hozzájutni és elkezdtek sztrájkolni. Ekkor meg őket rúgták ki. Látható, hogy minden problémára hamar találtak megfelelő megoldást. Időközben az örök is észbe kaptak, ők is beperelték az alvállalkozót, csakúgy, mint a nyugdíj pénztár. Még pár céget becsődöltettek, de a fickók a piramis tetején ugyanúgy vigyorogtak, mint korábban. A vezetőségtől persze lejött az ukász a biztonsági igazgatónak, hogy annyira nem kellene tovább keverni a szart, hogy nagyon.

PERELD BE A TESZKÓT !

Mindezek ellenére nem szeretném azt a tévképzetet kelteni, hogy csak a szerencsétlen vagyoni örök voltak kitéve ilyen szinten a szembesítésnek. Igaz, hogy rendszeresen szívtak, de nem voltak egyedül. És azt is hozzá kell tenni, hogy nem mindegyikük élte meg katasztrófaként a dolgok ilyen változását. A nyugdíjas vagyoni örök -nem, nem elírás -szóval a nyugdíjas vagyoni örök tojtak arra, hogy be lettek-e jelentve, vagy sem. Ok a nyugdíj mellett vállalták ezt a melót, mindegy volt nekik, csak kapják meg a pénzüket. Persze amikor nem kapták meg, akkor ok is elkezdtek pampogni, de nem annyira, mint azok, akik rájöttek, hogy ez a két év, amit tudtuk nélkül stikában melóztak le, nagyon fog hiányozni a nyugdíjból. Szóval a nyuggereknek nem volt nagy bajuk, ok főleg úgy

kerültek ide, hogy a mekiben nem feleltek meg szelektív tálcagyűjtőnek. Állítólag ott csak azokat veszik fel, akik tudják, hogy melyik kukába megy a meggyes pite csomagolása, és melyikbe a meggyes pite maga. És hogy a krumpli műanyagának számít-e vagy sem. Egyébként, ha már itt tartunk, én a mekis krumplit frankón a veszélyes hulladékba rakatnám, mert egyszer egy haveromnak egyszerre szúrta át a szápadlását és a nyelvét, ezáltal tökéletes átjárást biztosítva a levegőnek a száj és az orr között. Egyik hajlékonynak sem hiányzik, hogy valami ilyesmibe nyúljon a kukázás közben. Bocs, hogy elkalandoztam, de ha már van lehetőségem írni, más jellegű gondolatokat is meg akarok osztani magukkal, maximum majd kihúzzák az okosok. Szóval a biztonsági vezetők sem jártak sokkal jobban, mint az örök, akik a kezük alá lettek beosztva. A legnagyobb szívatás az állandó készenlét volt. Ezt nem csak elvárta tőlük a Teszkó, hanem meg is követelte. Telefont adott nekik, hogy bárhol elérhetőek legyenek. Sajnos azzal nem igazán voltak tisztában, hogy ez törvényellenes, nem csak megkövetelni nem lehet, de elvárni, sőt eltérni sem, hogy a dolgozók munkaidőn kívül is elérhetőek és bevethetőek legyenek. Erre a Teszkó azzal védekezett, hogy hiába a törvénytörés -bocsika -a rendszer nem működik, ha a biztonsági igazgató nem áll rendelkezésre huszonnégy órán keresztül. Ugyanis ha riasztás van, akkor neki kell felfelé jelenteni az eseményt, azaz be kell számolnia az áruházigazgatónak. A beszámolóknak pedig tartalmaznia kell a riasztás részleteit, főként annak okát. Ahhoz, hogy a biztonsági be tudjon számolni az okokról, neki kell kivizsgálnia az esetet. Igaz ez különösen abban az esetben, amikor az áruház zárva van, azaz éjszaka és ünnepnapokon. Ugyebár. De erről már tettem említést a karácsonyos sztorinál. Nem csak a mi Igazgatónk, hanem több barátja, kollegája perelte be az áruházat azért, hogy megkövetelte az állandó készenlétet. Többen nyertek is, úgyhogy érdemes próbálkozni. A tárgyalások sajnos az Igazgató esetében elég ritkán -négyhavonta -követik egymást, mert a bírónak meg kell értenie, hogyan működnek a Teszkóban a dolgok. Remélem, ha ezt a könyvet olvassa, pár dolog azért világossá válik számára. Egyébként pont mostanában hallottam, hogy állítólag egyes ügyvédek már kifejezetten a Teszkós munkajogi perekre kezdik specializálni a profiljukat. Mondjuk ez nem hülyeség, egy darabig el lesznek látva ügyfelekkel. Ha ennek a könyvnek a végén lesz ilyen témájú reklám, akkor biztosak lehetnek benne, hogy hirtelen nekem is szükségem lett egyikőjükre. A Teszkóval szemben indított munkaügyi perek az Igazgató elmondása szerint igen érdekes módon zajlanak. Neki felperesként és tanúként, sőt egyszerű szemlélőként is volt alkalma bepillantani a Normális Emberek kontra Teszkó perekbe. EI is mondta a részleteket, amibe nem fogok belemenni, azt majd írja meg egy ügyvéd. A lényeg viszont jogi ismeretek nélkül is megérthető. Az Igazgató az elmaradt munkabért akarja visszakapni, ami a túlórákért jár, a Teszkó szerint nem jár, mert az Igazgató a

kifogásolt időszakokban nem is volt bent az áruházban. Igaz, hogy ezt az Igazgatóval ellentétben nem tudják papírokkal, iratokkal, jegyzőkönyvekkel alátámasztani, de a bíróságnak el kell hinnie! A vagyonzvédelmi cég is tagadta, hogy az emberei feketemunkát végeztek volna, ezt szívesen be is bizonyítanák, de mit tesz Isten pont egy hete vált vízbetörés a bizonyíték raktárunkban és ajvő mindent elvitt a víz. Hát nem szörnyű? A Teszkó szintén nem tudott előállni olyan papírokkal, amelyeket egyébként évekig kellene őriznie pontosan az olyan esetek miatt, mint ez a mostani is.

Szóbeli reakciók viszont igencsak szép számmal érkeztek. Amikor az Igazgató az akkori személyzeti főnöknek jelezte, hogy ez így nem túl frankó, o bent húzza az igát, vagy ugrásra készen vár, és ennek nyoma is van papíron, mégsem kap egy fillér pótlékot, vagy túlóradíjat sem. Erre a személyzeti atyáúristen csak annyit mondott, hogy ő ugyanezt csinálja, és neki sem török le a dereka. Az mondjuk tökéletesen érthető, hogy miért mennek bele a perekbe a Teszkó magyar vezetői. Az a feladatuk, hogy a bérköltséget leszorítsák és így jók legyenek az angoloknál. A bérköltség leszorításának ezerféle módja ismert, ok azt választották, hogy a nyolc helyett tizenöt, tizenhat órát dolgoztatták a melósokat, majd a felét nem fizették ki, majd amikor a melós pampogni kezdett, esetleg perre vitte az ügyet, akkor kénytelenek voltak belemenni a hosszan tartó vitába, mert ha peren kívül megegyeznek, netán fizetnek is, akkor közülük valakinek el kell vinnie a balhét. Amiért simán kirúgják őket a gyarmatbirodalom felügyelői. A felperesek közül mindenkivel meg lehetne egyezni és ez töredékébe kerülne a perelt összegeknek, de az nem tartana évekig. Évek alatt pedig annyi minden történhet, a felelősök és az akkori főnökök lehet, hogy már rég messze járnak, máshol kamatoztatva kivételes képességeiket. Ezért a perek elnyúlnak, mint a rétestészta, és ha a végén a Teszkó mégis csak fizet, akkor már régen nem az van ott, akinek a hátát kellene tartania. Hát így. Az Igazgató haverja nemrég kapott egy hatost, méghozzá millióban, a ki nem fizetett túlórák és a jogtalan felmondás miatt. Az Igazgató még vár. Nála dupla a tét. Azt nagy biztonsággal ki lehet jelenteni, hogy az igazgatók esetében jó esély van arra, hogy sikerül a Teszkót megszorogatni. És nem csak azért, mert itt már komolyabb szellemi kapacitás játszik a felperesek részéről, hanem azért is, mert ezek az emberek éveken át dokumentálták a kétes ügyleteket. Sok esetben a Teszkó próbálkozik is peren kívüli megegyezéssel, mert a felsővezetőktől tartanak. Félnak, hogy ezek a dühös emberek egyszer tényleg kitergegetik a szennyest, és akkor jön az atomvillanás a személyzeti osztályon. A piros pólósok, azaz a mezői dolgozók minimális eséllyel lépnek a küzdőtérré, ha egyáltalán van annyi agyuk, hogy felismerjék, át vannak kurva. De akkor sem rúgnak labdába, mert vagy nincs pénzük ügyvédre, vagy voltak olyan hülyék, hogy a ledolgozott időszak alatt minden szart aláírtak, amit az orruk elé

tettek, a kétnapos szabiktól kezdve a különféle lemondó nyilatkozatokon át. Pedig ha ezek az emberek egy kicsit is gondolkodnának, akkor lenne esélyük. Persze nem sok. A baj az, hogy a piros pólósokat állandó nyomás alatt tartják. Ha valamibe nem mennek bele, vagy túl sokat kérdezősködnek, akkor mennek a levesbe. És egy perc alatt találják a helyükre mást. Emberünk az első és máig egyetlen biztonsági igazgató, aki úgy perli az áruházat, hogy a letöltött ideje alatt semmiféle stiklivel nem sikerült őt elkapni. A dolog lassan megy, de az Igazgatónak van ideje kívárni. Az egyetlen nagyobb dolog, amit megpróbáltak ráverni, az a már korábban említett kamera-elforgató buli volt, aminek ő járt a végére. Mikor kiderült, hogy a milliós kipakolásban az ő emberei is részt vettek, feltették neki a nagyon korrekt kérdést, miszerint alkalmas vezetőnek tartja-e magát biztonsági igazgatóként. Mondta, hogy igen, ugyanis egy ilyet senki nem tud megakadályozni, hiszen nem volt eszköz a kezében, rájönni viszont rájött és elejét vette a további árukihordásnak.

Sokszor nagyon kevésen múlik, hogy egy jól szervezett banda, amelyik már hónapok óta tevékenykedik, lebukik-e vagy sem. Ezek lebuktak. Volt tanú is, sikerült elítélni mindenkit, aki benne volt, kivéve az operátorokat. A vagyonőrök mentek a bukóba. Az persze hozzá tartozik a dologhoz, hogy a tömegesen kipakolt áruból semmi nem lett meg, illetve csupán csak egy DVD lejátszó. A figura azzal védekezett, hogy a piacon vette. Ez nem volt túl okos, mert az adott márkát Magyarországon csak a Teszkó forgalmazta. Mondjuk simán kétségbe lehetett volna vonni a gyerek beszámíthatóságát, mert aki Teszkós műszaki cikket lop, az szerintem nem normális. Az Igazgató akkori főnöke szerint sokkal többen voltak a buliban, mint akiket elkaptak. Szerinte még várni kellett volna, így biztosan többen akadtak volna fenn a hálón. Ez egy nagy baromság, mert így legalább megállították a lavinát. A dologból meg egyébként is akkora balhé lett, hogy akik megúszták azok is picit visszavettek, jó ideig nem mertek újra akcióba lépni. Szóval ez volt az Igazgató sztorija. Érdekes volt hallani egy vezető élményeit arról, amit sokan csak alulról néznek az áruházakban. Tanulság? Az nincs. De az Igazgató azért megsúgta, hogy a Teszkó biztonsági pajzsán akkora rés van, hogy azon nyugodtan ki-be sétálhat bárki.

És ez nem is nagyon fog változni. Ha arra kerülne a sor, a mai tudásával ki tudná pakolni az ország bármelyik áruházat. Persze ez nem célja, de sajnós még tanácsot sem akart adni. Basszus.

NYOLC ÜRES POLC

Amiről az alábbiakban szó lesz, az egy olyan terület, amiről sokaknak halványlila gőzük sincs. Ha azt hallják, hogy polcszervíz, akkor két dolog juthat eszükbe, függően attól, hogy mennyire követik a napi gazdasági eseményeket. Aki csak KRETÉNT és SZTORI MAGAZINT olvas, az első sorban arra kell gondoljon, hogy a polcszervíz a rossz karban lévő regálok javítására irányuló biznisz. Nem az. Aki sasolja a médiát, annak viszont rögvest beugorhat, hogy ez az a dolog, ami miatt a Gazdasági Versenyhivatal vigyázó szeméit újfent a Teszkóra vetette. A vizsgálat még tart, ugyanis egy meglehetősen nagy horderejű dologról van szó, amiről az egyik Teszkó áruházban dolgozó magas beosztásból kiugrott polcmenedzser mesélt. Utunk a Dunántúlra vezet, hogy ezzel a Spektrum tévén sugárzott utazási magazinokban használatos nem túl eredeti felütéssel éljek. Az Eminenciás (nevezzük így, mivel barát is, de nem szürke ... ha értik a képzavart) az ottani Teszkóban dolgozott, mint a legnagyobb polcszervízes cég egyik menedzsere.

De mi az Isten az a polcszervíz?

A Teszkó áruházakba terméket szállító cégek elemi érdeke, hogy a sok azonos árucikk között, az ő cuccuk kerüljön ki a legszebb, legjobb, leglátogatottabb, legnagyobb helyekre, lehetőleg a konkurens szállítók rovására. Sokszor volt már szó a bónusz helyekről, a sorvégekről, a szemmagasságban lévő sorokról, a fősorról és így tovább. Ezek a helyek azért lettek értékesek, mert maguk Isten tudja miért, főleg onnan szedik össze a nagybevásárlás során az árukat. Ezekre a helyekre akart mindenki bekerülni. Nem mondom el még egyszer, hogy kiket kellett megkenni és milyen mértékben ahhoz, hogy az egyes szállítók hozzájussanak a prémium kihelyezési pontokhoz, de az tudvalevő, hogy az ebben a kérdésben döntő emberek nem szarral gurigáznak. Szóval jön a szállító, kihappolja magának a legfrankóbb pozíciót és elkezdi szállítani a raktárba a terméket, ami az egyszerűség kedvéért legyen, mondjuk sör. Azzal, hogy bent van a cucc az áruházban és ráadásul egy jó frankó kis polczakaszra tett szert, még nincs kint a vízből, de a gatyáját már simán kifizette. Annak érdekében, hogy a megszerzett pozícióból a lehető legtöbbet hozza ki, az árunak ki is kell kerülnie a polcra, sőt, azt folyamatosan felügyelni kell, mert ha fogy, akkor pótolni kell, különben maguk nem vesznek belőle (mivel nincs ott, ugyebár) és a szuperhelyért kikesselt lóvé a kidobott pénz kategóriába írható. Arra a szállítók is hamar rájöttek, hogy a Teszkós polcfeltöltőkre nem lehet számítani, mert vagy kirakják a cuccot, vagy nem, vagy mást raknak oda vagy nem, de mindenesetre magasan szarnak az egészre, mert nekik minden sör ugyanolyan. Ekkor egy okos agyban megszületett a polcszervízes cég megalapításának ötlete. Ez a külső vállalkozás saját polcfeltöltőket toborzott, akiket tőle lehetett bérelni meghatározott szállító bizonyos

termékeire, heti x óraszámában. Itt van ugye a sör. A sörös cég bejelentkezik a polcszervízesnél, hogy Helló, napi két órában szeretnék foglalkoztatni két embert, aki folyamatosan ügyel arra, hogy a polcaim mindig fullon legyenek, még hozzá úgy, hogy a sörök egymás mellett elvágólag, katonás rendben, címkével a vásárló felé nézzenek. A szervízcég leszerződött a Teszkóval, és beküldte a kialakított létszámú polcszervízest, hogy a megállapodott óraszámában a raktárból folyamatosan töltsse az adott árut. Ez a dolog nagyon bejött, a szervízcégek egyre több ügyfélre tettek szert, munkatársaik már szinte többet voltak az áruházban, mint a Teszkós dolgozók, hiszen több beszállítót is ki tudott egy ember szolgálni. Amikor rájöttek, hogy ez működik és az emberek már szépen belesimultak a rendszerbe, a beszállítók arra is rá tudták őket venni, hogy adjanak tanácsot az árubeszerzésnek, az újabb rendelésekkel kapcsolatban. Ha nagyon fogyott az áru, a szervízes dobott egy kis jattot a beszerzőnek és már ment is a megrendelés. Később ők lettek azok, akik jobb és még jobb helyeket tudtak szerezni az adott terméknek. Ez a rendszer úgy látszott, hogy mindenkinek jó. Jó volt a beszállítónak, mert nyugodtan aludhatott, hogy fogy a terméke. Jó volt a szervízcégnek, mert a beszállító hatalmas léket fizetett a szolgáltatásért. Jó volt a melósnak, mert a jattón kívül elég jól keresett és mivel nem volt Teszkós alkalmazott nem is nagyon basztatták. És jóvolt a Teszkónak, egyrészt azért, mert a saját feltöltőit így másra is tudták használni, másrészt pedig azért, mert a polcszervízes cégek nem kis lovettát fizettek azért, hogy beengedjék őket. Annyira pörgött a biznisz hogy nulla idő alatt negyven szervízcég jelent meg a piacon. A Teszkó pedig, mivel ez a rendszer, mint említettem mindenkinek jó volt, egy merész kísérletet tett arra, hogy szétkúrja. Ma a polcszervízes cégek teljesen másként néznek ki, mint induláskor. Először is a Teszkó kiírt egy pályázatot. Csak a nyertes cégeknek engedte meg, hogy bemenjenek az áruházaiba. Ebből összesen hat volt. A hatból egyet kinevezett koordinátornak, ez lett a HPS. Az a fura helyzet állt elő, hogy a korábbi konkurens cég, öt versenytársának látott bele az üzleti struktúrájába és működésébe, de ez ellen nem lehetett kifogást emelni. A HPS irányította, a Teszkó vele beszélte meg minden nyugét-baját, aztán ha valami nem tetszett a nagytestvérnek, HPS tovább cseszegette a többi céget. Megtehetette hiszen a Teszkó ezt várta tőle. A dologgal kapcsolatban ekkor indult a Versenyhivatal vizsgálata, akit érdekel, utána olvashat a honlapjukon. Miután a Teszkó ilyen mértékű befolyást nyert, elkezdte az egész szervízesdit a saját képére formálni, hiszen látta, hogy ebben nagy biznisz van. A polcfeltöltőknek hercig piros mellényt varratott, míg a polcmenedzserek kéket kaptak, jelezve, hogy ok a hajcsárok. A polcmenedzsereket a HPS adta, őket a beszállítóktól bevételezett pénzből fizették. A menedzser dolga az volt, hogy az áruház és a HPS által leegyeztetett adatokat folyamatosan figyelje. Ezek táblázatok voltak, benne az egyes beszállítók

termékei, a termékhez delegált feltöltő neve, és a többi infó, ami arra vonatkozott, hogy a terméket heti hány napban és napi hány órában kell frissíteni. A Teszkó csak szigorú elszámolás mellett engedte a szervízcégeket működni az áruházakban és a Teszkós hatalom letéteményese a HSP lett, és mint olyan, kiskirályként egyre nagyobb befolyásra tett szert. Ma már néhány szervíz cég ki is esett az eredeti ötből. Ha ez ebben az ütemben folytatódik, valószínű, hogy ebben az évben már csak három marad, akik pakolhatnak. Hogy miért volt ez a fajta pályáztatás, és központosítás jó a Teszkónak? A válasz nagyon egyszerű. A Teszkó egyre kevésbé motivált az áruház abban kapható termékek eladásában, ugyanis a fő bevétele nem az eladási árból származik, hanem az olyan kapcsolt szolgáltatásokból, mint például a polcservíz. Elsőre megdöbbenő lehet a tény, miszerint szarnak arra, hogy eladják-e a leszerződött árut, esetünkben sört, de ha jobban belegondolunk, a dolog teljesen logikus. Ha nem lenne az, akkor nem lett volna szükség a polcservízesekre, mert a Teszkó folyamatosan pakoltatta volna az árut a saját alkalmazottaival, hogy minél több menjen el belőle. De nem. Ez így nem állja meg a helyét. A dolog ott kezdődik, hogy egy beszállítónak irtóztató összegeket kell kifizetnie csak azért, hogy a terméke bekerüljön a Teszkó vérkeringésébe.

TESZKÓ KONTRA COCA COLA

Ha emlékeznek, egy időben lehetett Coca Colát kapni a Teszkókban, ma már nem (most mintha megint lehetne hallani valamit egy megállapodásról, de azért várjuk ki a végét...). Ennek az volt az oka, hogy a mega-giga multi akkora összeget kért a világhírű márkától, amin még ok is elgondolkodtak. Mármint, hogy érdemes-e kifizetni.

Itt százmilliós tételekről beszélünk, ami a kóla költségvetésében azt jelentette, hogy több más áruházláncban országos szinten tudott teríteni abból, amit a Teszkó egymaga elkért. És ez még csak a belistázás. Utána jön a polcpénz. Ha a kóla nem akarja, hogy olyan kevésbé kellemes szomszédok mellett dekkoljon, mint a papayás mangólé, meg a noname szörpgyár ragasztó állagú szirupjai valahol a polcok legalján, esetleg egy félreeső zugban elhelyezett raklapon, akkor fel kellett köhögnie a következő összeget azért, hogy frankó helyen legyen, szem előtt. De ez még mindig semmi, bár a Teszkó már eddig is iszonyatosan sok pénzt szedett be. Ha már bent van a kólás és van is polca, elemi érdeke, hogy ki is kerüljön. Eddig ez nem került pénzbe, hisz elvileg ez volt a Teszkó szolgáltatása a beszállító felé. Most már ezért is csengetni kell, méghozzá nem akárkinek, hanem a Teszkó által elfogadott cégnek és az azokat összefogó Teszkó pajtás HSP-nek. Így egy helyre jött be a lé, ők szabták meg az árakat és közvetlenül tették a kezüket a bevételre. Ez a harmadik for-

rás. Ami pedig nem kevés pénzt jelent, hiszen a szervizügynök-ségek minden egyes polcszervízes után óránként 160 forintot juttattak a Teszkónak. Vegyük figyelembe, hogy országos szinten több tucat áruház van, minden áruházban rengeteg polcszervízes. Csoda hát, hogy a Teszkó szarik arra, hogy maguk vesznek-e kólát? Mellesleg az eladási árból is meghúzzák a maguk jutalékát, de ahogy mondani szokták az már csak a hab a tortán. Ja! És akkor még a reklámbevételekről nem is beszéltem. Hogy a kóla esetleg be tud kerülni a Teszkó ingyenesen terjesztett reklámújságjába és mondjuk annak is a jobb helyeire, a címlapra, vagy a sarkokba. Hát így. És akkor most nézzük, hogy működött a gyakorlatban az, ami ilyen szépen ki lett találva. Mert azt gondolom maguk is sejtik, hogy a rendszer csak elméletben létezett. Onnantól, hogy a pénz bejött már senkinek nem volt érdeke, hogy történjen is valami. Kezdődött ott, hogy az elvileg, és gyakorlatilag is külső munkatársnak számító polcszervízeseket és polcmenedzsereket a Teszkó a saját rab szolgálainak tekinti. Onnantól, hogy az o áruházában dolgoznak, fixa ideájuk a vezetőknek, hogy bármit megcsinálathatnak velük. Normálisan a dolog úgy működik, hogy Kovács úr az Elmex fogkrémet rakodja, napi két órában. Egykor megérkezik, felveszi a munkát, jelentkezik a menedzsernél, aki beírja őt a táblázatba. Kovács úr bemegy a raktárba, leszedi a fogkrémet a polcról, betömi vele a lyukakat. Majd leadja a melót. Menedzser ellenőrzi, kipipálja, beírja a két óra munkaidőt Kovács úrnak, aki ezáltal teljesítette cégének, az Elmex forgalmazója felé vállalt kötelezettségét. És mindenki hepi. Mindenki hepi? Lófaszt. Kovács úr bejön, felveszi a munkát, majd bemegy a raktárba, ahol megpróbálja megkeresni az egy doboz Elmex fogkrémet. Ez kábé akkora kihívás, mint megtalálni a frigládát. Mert sok esetben nincs is Elmex fogkrém, mert vagy a leltárnyilvántartás szar és nem találják, vagy még meg sem érkezett. Így Kovács úr képtelen elvégezni a munkáját, mert nincs, amivel dolgozson. Így dekkolhat az áruházban élete végéig, mert a munka nincs kész, vagy keresgetheti a nyamvadt fogkrémet, ami csak neki fontos, hiszen menne haza a nyomorult. Először ezt a menedzserek megpróbálták könyvelni. Kovács úr bejött, de nem dolgozott, mert nem tudott dolgozni, tehát amikor újra jön, és majd tud is dolgozni, akkor majd ledolgozza azt is, amit nem tudott és majd tölt kétszer annyit kétszer annyi időben. Ennek az algoritmusnak a lekönyvelése 25 polcszervízes és százhetven beszállító viszonylatában még az Esőember agyát is megreccsentette volna. Kovács úr példája egyedi, mert a szervízes dolga nem merülhetett ki napi két órában. Termékenként adódott össze a munkavégzés, kevesen tudták le a dolgukat napi tizenkét óra alatt. Pár embernek azért sikerült... Ez pedig baromi kemény dolog. Amikor az áruház látta, hogy nem bírják megoldani a feladatokat, be akarta vezetni az éjszakai munkavégzést, mondván akkor kevesebben vannak az áruházban, jobban lehet dolgozni. De éjszakai felárról a dolgozók esetében nem is akartak

hallani. A polcszervízes cégek által alkalmazott munkaerő összetétele meglehetősen vegyes volt. Volt, aki ebből tartotta el munkanélküli férjét is, de volt, aki csak hobbiból járt be. Utóbbiak beszámíthatósága részemről erősen megkérdőjelezhető. A nyomorult szervízesnek nem csak az volt a dolga, hogy a lyukakat betömje friss áruval. Az ő feladata volt ellenőrizni az általa gondozott termékek szavatosságát is. Ha például egy raklapnyi joghurt lejárt, le kellett szednie és be kellett vinnie a raktárba. Az okos igazgató ilyenkor rögvest jelezett a beszállítónak, hogy bocsi, megrohadt az árud, leszel szíves érte jönni és kicserélni frissre, különben lehet menni a sarki szatócshoz a szaroddal! Mert az lehet, hogy nem volt érdeke eladni, de azért ha megrohadt már ő felett, ugyanis selejtbe kellett leírni, ami rontja az átlagot. A beszállító pedig jött a legjobb ruhájában, majd kicserélte a cuccost. Amit a szervízes már pakolt is fel a polcra. Egyedül a beszállítónak volt érdeke figyelni a fogyást, mert ő az eladott áruból tudta csak visszahozni a Teszkóba lapátolt pénzt. Jó esetben. Emellett a szervízcégek kötelezték dolgozóikat, hogy heti jelentéseket készítsenek mindenféle bonyolult táblázatokban az általuk végzett munkáról, sőt, azt is elvárták, hogy naponta sms-ben adjanak infót a rájuk bízott áru fogyásáról. Saját telefonról, költségtérítés nélkül. A gondokat tetézte, hogy a Teszkós vezetők igyekeztek átvenni a szervízesek irányítását, holott az a szervízcégek, illetve a koordinátor által biztosított menedzserek feladata lett volna. A dologban az volt a lényeg, hogy az igazgatók utasítani tudják a dolgozókat olyanra is, ami nem tartozott a feladatkörükbe. Bevett szokás volt, hogy az egyes területek igazgatói saját zsebre adták el a jó helyeket, például a polcvégeket. Egy cégtől negyven és kétszázezer forint között kaptak juttatást, ami egyenesen zsebbe ment. Tíz cég esetében ki lehet számolni, hogy mondjuk egy szárazáru igazgató milyen plusz bevételhez jut. Tehát ha egy térszerte szállítója bejuttatta magát a jó helyre, akkor az igazgató utasította szerencsétlen szervízeset, hogy lesz szíves azonnal átpakolni a csigatésztát a bal egyről a jobb középére. Pedig annak idején a polcszervízes cégeket a feketemunka visszaszorítására találták ki. Korábban a beszállítók stikában állapodtak meg a Teszkós dolgozókkal, hogy az ő termékeikre külön figyelmet fordítsanak. Ez elvileg benne lett volna az árban, amit a beszállítók a bekerülésért fizettek, de nem akarom még egyszer elmondani, hogy a Teszkó mennyire szarik az árura. Csak akkor kezdi érdekelni a dolog, ha lopják. Ha nem jön be, vagy megrohadt, vagy tönkremegy, vagy simán csak elfogy az nem izgi. Arra van megoldás. A lopásra nincs. Na, szóval. Annak idején egy ilyen megtalált polcfeltöltő Teszkós, havi 3-400 ezer forintot is hazalapátolt, ha korrekt módon rakosgatta ki a terméket, és rendelgetett újra. Ez a Teszkó szemét nem azért szúrta, mert jogosulatlan jövedelemnek számított, hanem mert nem ő kapta. Később, amikor jöttek a szervízcégek befelé, akkor meg a pénzt kezdték kevesellni, ami ebből bejött. A pályá-

zati rendszerrel saját díjakat szabtak, saját feltételekkel. Na, ezt vizsgálja most a GVH. Hihi.

LÉ A ZSEBBE

Nagy általánosságban azt azért el lehet mondani, hogy még mindig ezerszer jobb volt külsős polcszervízesként melózni a Teszkóban, mint alkalmazottként. A szervízcégek az alkalmazottaikat valóban csak 2-3 órás munkavégzésre jelentették be, ellentétben a valóságban ledolgozott 10-12 órákkal, viszont a polcfeltöltő meg is kapta a pénzét, igaz nem hivatalosan, hanem egyszer csak érkezett egy összeg a lakossági folyószámlájára, és ez sok esetben a mai napig így megy. Kilehet számolni, hogy ezek az emberek az általuk keresett pénz hatodát kapják meg hivatalosan. A többi jön valahonnan. Egy ideig, mert ez még mindig az aranykornak számított, ami akkor változott meg, amikor egy idegbeteg barmot raktak az Eminenciás áruházába áruházigazgatónak, aki valami stiklibe került Pesten és büntiből lekúrták pár megyével odébb. Az Eminenciásék ekkor jöttek rá, hogy máshol hogy bánnak a szervízesekkel. A faszi munkamódszeréből kiderült, hogy vannak helyek, ahol a külsős cégek dolgozói tökéletesen ki vannak szolgáltatva a barmállat igazgatók kényének kedvének. Az említett (illetve nem említett) áruházban is beköszöntött az új időszámítás. Az új figura érkezéssel ugyanis megváltoztak a szabályok. Elsősorban eltörölték a nyilvántartást és az igazgató kijelentette, hogy szarik a szervízcégek beszállítókkal kötött szerződéseire. Az összes rohadt polcszervízes mostantól minden termékkel foglalkozni fog. Azzal is, amelyiknek nincs szerződése velük. Mindent pakolni kell, ha úgy hozza a szitu, akkor napi 10-12 órában. És amíg el nem végzik a munkát, nem megy senki haza! Az Eminenciás jelezte, hogy ő, mint amolyan polcmenedzser a HSP alkalmazottja és neki nem fog beszólni egy frissen büntibe rakott igazgató. Erre jött a tömör válasz, hogy akkor lehet menni a picsába. A lövészárokharc ekkor kezdődött az ottani Teszkó és a polcszervízesek között. Az első bomba akkor robbant, amikor a fent említett vezető kijelentette, hogy ő most bezárja az áruházat, és senki nem megy ki addig, amíg a polcon egy lyukat is talál. Minden terméket ki kell pakolni a raktárból, tart ameddig tart. Az Eminenciás szólt neki, hogy ez a személyi szabadság amolyan korlátozása ugyebár, és ha nem hajlandó a kedves igazgató úr megismerni a Büntető Törvénykönyv ide vonatkozó részeit, akkor azt ő saját kezűleg fogja a kedves igazgató úr retinájába égetni egy leértékelt forrasztópá-kával. A vezetőség ekkor picinyke időre észbekapott, főleg mert abban az időben az, amivel őket fenyegették, Egerben valóban megtörtént és állati nagy botrány lett belőle. A munkakörülmények ettől függetlenül folyamatosan romlottak. A polcszervízeseket már bálázásra is kötelez-

ték, nekik kellett a hulladék csomagolóanyagokat összekötözni, ok végezték a tömörítést, nekik kellett a targoncavezető eltávozása alatt a regálok tetejére felmászni, hogy össze tudják szedni az árut, amiket kiraknak majd a polcokra. Sokszor akkora összevisszaság volt a raktárban, hogy semmit nem lehetett megtalálni. Ami meg megvolt, azt elérhetetlen helyekre rakták. Alapvető szabály, hogy a raktárban dolgozóknak acélbetétes bakancsot kell viselniük arra az esetre, ha a lábukra találna esni egy négyszáz literes fagyasztóláda. A szervízesek bütykeit sok esetben összevissza egy strandpapucs védte. Nulla munkavédelem, nulla oktatás, nulla képzés. Olyan helyekre küldték fel őket, ahova Tarzan, vagy Batman is csak komolyabb óvintézkedések megtétele után merészkedett volna. A raktárban a vegyi áru részleg két polc-sora között kocra fért el három raklap. Ha például egy pelenkát kellett leszedni a hátsó sorok egyikéből, akkor ezeken a raklapokon kellett átmászni. És akkor még nem beszéltünk a nyilvántartásról, gyakorlatilag a raktáron belül bármi bárhol lehetett. Voltak termékek, amiket hetekig kerestek a szervízesek. És ha romlandóról volt szó, ami netán meg is rohadt addigra, akkor az áru érté két a dolgozó pénzéből vonták le. Korrektül!

Az emberben, amikor ezekről az áruk közvetlen közelében dolgozó polcszervízesekről hall, önkéntelenül is felmerül a kérdés, hogy mit látnak a hírhedt átcímkézési módszerekből, illetve, hogy vesznek-e részt ilyesmiben. A válasz teljesen más jellegű anomáliáról rántotta le a leplet, mint azt korábban gondoltam. Egy polcszervízesnek nem érdeke, hogy bármit is átcímkézzon, neki pusztán az a dolga, hogy kirakja az árut, ha friss, és leszedje, ha megrohadt. Illetve ennél azért valamivel árnyaltabb a kép. Azoknak a dolgozóknak, akik megkapták egy bizonyos cég termékeit, folyamatosan ügyelni kell az adott cuccok lejárat dátumára. Az adatokat egy kockás füzetben vezetik, mert hiszen ez már a huszonegyedik század vagy mi. Egy nappal a lejárat előtt az árucikkeket le kell sárgázni, azaz rájuk kell ragasztani egy sárga színű címkét, amivel az értékcsökkent árukon fedik le a lejárat dátumát. A sárga címke minden esetben valami hibát jelez, ami egy tévé esetében lehet egy karc, a joghurt esetében pedig a lejárat idő közeledte. A sárga címke hiába ápol és takar, csak egy ideig biztosít legális megoldást a romlandó termékek polcon tartására. A polcszervízes dolga, hogy az összes enyészetnek indult terméket leszedje, és a raktárba vigye. Ez általában meg is történik, viszont a raktárban a dolgok újra életre kelnek, mert a mit sem sejtő Teszkós feltöltő csak annyit vág le az egészből, hogy üres a joghurtos polc, viszont ott van a raktárban egy raklap joghurt. Nosza, ki vele az eladótérbe. Nem tudom tudják-e ki volt Sziszfosz: Sziszfosz egy szerencsétlen figura volt, akit már az ókori görögök is ismertek, az volt a dolga, hogy egy baromi nagy követ felgörgessen egy hegy csúcsára. Amikor már majdnem felért, a golyóbis meglódukt és legurult a völgybe. Sziszfosz pedig kezdhetette az egészet előről. Nos, ez volt a sorsa a

polcszervízéseknek is. Felírta a joghurtot a füzetébe, azt visszatette a Teszkósok irodájába, aztán ha nagyon szíven viselte a dolgot, még szólt a készletesnek is, meg a szárazáru igazgatónak, hátha nem tudnak rendesen olvasni. A tuti az ugyebár tuti. Erre jön a Teszkós, és szép sorban kirakodja az egészet. Azt, hogy mindezt utasításra cselekszik az ősteszkosok, vagy maguktól ennyire hülyék, még senkinek sem sikerült kiderítenie. Vannak dolgok, amik arra ítéltettek, hogy örökké homály fedje őket. Az átcímkezésekkel kapcsolatban viszont sok esetben az áruházi dolgozókat szokták elővenni. Ma már számos szofisztikált és megakreatív módja ismeretes a lejáratí díátum kozmetikázásának, de az sem ritka, hogy a kezdő dolgozó simán átragasztja a korábbi címkéket. Nem egyszer jött az ANTSZ pusztán amiatt, hogy az új címke alól kilóg a régi. Na, bumm. A polcszervízések és a Teszkós beosztottak sok esetben fedték egymás seggét. Mivel ok képezték a Teszkós munkaerő tápláléklánc legalját, nem igazán estek egymásnak, sőt, ahol tudtak árnyékoltak a másíknak. Volt egy eset, amikor az egyik polcfeltöltő, vagy raktáros gyerek több raklapnyi sajtguriga kicsomagolása után a szeméttel együtt kidobott pár sajtot is. Sajnos ez pont akkor történt, amikor valamiféle fejések is sétálgattak arrafelé, és az egyik sasszemű kiszúrta a tömörítő mellett szomorkodó Eidamikat. A gyereket rettenetesen meg akarták hurcolni példát statuálva mindazoknak, akik a hanyag árukezelés feltétlen hívei voltak. Sok polcszervízés és menedzser fogott össze, hogy a gyereket kihúzzák a szarból, ami végül is sikerült. Jó példája ez annak, hogy a sok megszívott figura csak egymásban tud bízni, amikor a főnökök felől jön a baj. A polcszervízések hanyatlásának mégis csak az volt a végpontja, amikor az áruház vezetése a polcok súrolószeres lemosását is a nyakába varrta azoknak az embereknek, akiknek elvileg söröket kellett volna forgatniuk úgy, hogy jól látszódjon a címke. Ez nem csak azért volt baj, mert megalázó volt, és gyakorlatilag a takarítók munkáját váltották ki, hiszen így jelentősen csökkentették a bérköltségen, hanem az időt is elvették a valódi munkától, attól, amire szerződtek. Volt például az Unilever, aki kerek percc kijelentette, hogy nem fogja kifizetni a nekik dolgozó polcszervízéseket, ha rajtakapja őket, hogy a nekik delegált időben a Teszkó polcaíról nyalják a koszt. Végül is mocskos mód ígaza volt, hiszen nem takarítókát fizetett a Teszkónak, hanem árufeltöltőket. Ez a kettő meg, hát nem pont ugyanaz. Szerencsétlen polcos meg próbált úgy lavírozni, hogy ne baszogassa a Teszkó a koszt miatt, de megkapja a fizetését is. Így duplán szívott a szerencsétlen figura, mert nemhogy pénzt nem kapott a súrolás ért, de még a szerződött munkáját sem fizették ki. Az egészben az volt a legszebb, hogy a polcszervízést, mivel nem Teszkós alkalmazott, az áruház vezetése elvileg nem utasíthatta semmire. Erre voltak a polcmenedzserek. A gyakorlatban ez úgy nézett ki, hogy bármi gáz esetén a vezetők elsőként a polcosokat rúgták ki. Nem úgy, mint egy sima dolgozót, hiszen nem gyakoroltak felettük

munkáltatói jogkört, hanem egyszerűen kitiltották a problémás figurát az áruházból. Jött a szöveg, mint az amcsi filmekben, főleg a Las Vegas-i kaszinósokban, hogy érkezik a nagydarab biztonsági őr és egy papír cetliről felolvassa az egyenszöveget, miszerint ez magánterület és a nem kívánatos egyéneknek azonnal távozniuk kell. De ha nem akartak szemtől szemben konfrontálódni -ami ugyebár nem nagyon jellemző a Teszkósokra -akkor egyszerűen szóltak az adott munkaerőt beszállító polcszervízes alvállalkozónak, hogy takarítsa ki a figurát az áruházból, vagy nagy gáz lesz. A polcszervízes cégek iszonyatos méretűek voltak, elég csak abba belegondolni, hogy a több mint hatvan Teszkóba ok adták a személyzetet és akkor a többi olyan áruházról még nem is beszéltem, akikkel szintén szerződésben állnak. Na, most ezek tuti nem fogják kockáztatni a giga bevételeiket egy majom miatt, aki próbálta védeni a saját érdekeit. Mindegy is.

Az I-re a pontot a már említett korong-hülyetette fel, aki be akarta zárni az egész bagázst az áruházba mindaddig, amíg nem végzik el a munkájukat. Azt már említettem, hogy ez nem sikerült neki, de a dolognak itt nem lett vége. Eminenciás, aki annak idején polcmenedzser volt, nem sokat szarozott, ahogy beindultak a próbálkozások azonnal hívta a helyi rendőrkapitányságot és bejelentette, hogy mi készül. Érdekes módon a rendőrség egyik álmos, ügyeletes alkalmazottja csak annyit mondott, hogy bocsika ez nem tartozik rájuk, a munkaügyi főfelügyeletet vagy mit kell hívnia. Oké, ezen ne múljon. Ment a telefon a munkaügyi főfelügyeletnek. Itt sem kapott pozitív választ, közölték vele ugyanis, hogy bármennyire is sajnálják, nem tudnak felügyelőt küldeni valami miatt. Ez novemberben volt. Januárig még három bejelentés ment az említett szervnek, egyszer sem jöttek ki. Pedig az Eminenciás pontosan meg tudta volna nekik mondani, hogy mit kell keresni és hol. Kezében voltak a nyilvántartások, miszerint egyes polcszervízesek reggel hatkor érkeztek, és délután négykor távoztak. Ez még nem lett volna gond, de ezek az emberek napi két órára szerződtek. A maradék nyolc órával a Teszkó bajosan számolt volna el. De ezen nincs mit csodálkozni, azt már régóta sejti mindenki, hogy a különféle állami szervek, amelyeknek az lenne a dolga, hogy gatyába rázzák a genyó multikat, pontosan hogy azoknak a seggébe dugják a fejüket. Így megy ez Magyarisztánban. Sajnos. A dologhoz még az is hozzátartozik, hogy az Eminenciás végső kétségbeesésében felhívta az adóhivatalt és dobott nekik pár tippet, hogy o merre keresgélne, kutakodna, ha a helyükben lenne. Semmi re akció. Később valaki azért vette a fáradságot és felvilágosította, hogy józan ésszel ne reméljen semmit, mert ezek az állami hivatalok minden szinten egyeztetnek az áruházzal, így soha semminek nem fognak a nyomára bukkanni. És valóban, tán a mai napig a Versenyhivatal az, akit nem sikerült lekenyerezni pár ajándékkosárral. Hajrá GVH! Kitartás a végsőkéig! Amit ezek a cégek csinálnak az persze adócsalás méghozzá

nem is kis tételben. Szerencsétlen polcszervízes, aki két órára van bejelentve, de tízet, tizenegyet dolgozik alsó hangon, soha nem tud elmenni táppénzre, mert erre a melóra nem kapja meg a juttatást. De a legszebb mégis csak a szabadságolás ebben a munkakörben. A dolog ott kezdődik, hogy nem jár nekik fizetett szabadság. Nem tudom, úgy látszik ez a fajta motivációs rendszer a Teszkóban dolgozó cégekre is szépen átragadt. Ha pedig valamelyik kollega az egész éves sörpakolás után úgy gondolja, hogy jár neki egy hét Szántód, akkor kutya kötelessége helyettest szerezni a saját helyére, akit áradásul neki is kell kifizetni arra az időszakra, amíg beugrik helyette. Frankón. Mindegy kit hoz, csak legyen ott valaki, amíg ő pihizget. Arról már nem is beszélek, hogy a helyettesítő alkalmazott torkán nehéz lenyomni a két órát fizetek, tízet dolgozol dumát, így neki a valóban ledolgozott munka után kell fizetni. Így megy ez.

ROMLOTTAT A RAKTÁRBÓL

Az értekezés tárgyát képező dunántúli Teszkóban igazán érdekes dolgok játszódtak le annak ellenére, hogy ez egy meglehetősen kicsi, mindössze ötezer négyzetméteres áruház volt. Azt, hogy a terület nagysága miként függ össze a napi izgalmakkal ne kérdezzék. Az volt az érdekes, hogy normális esetben egy ekkora vidéki áruház nem érdemel különösebb figyelmet, itt viszont a nyári időszak egyik legforgalmasabb hipermarketétről beszélünk, méghozzá országos szinten. A régió, mint turisztikai célpont a nyári hónapokban jelentős forgalmat bonyolít le, és a rengeteg turista nagyrészt oda jár bevásárolni. Így lehetséges az, hogy ez a pici áruház sok esetben rettenetesen nagy forgalmat bonyolít. Ennek okán a leltárhiányai is a csillagászati számokat közelítik. Az Eminenciás mesélte, hogy volt egy eset, amikor ez a bizonyos hiány elérte a száznegyvennégy millió forintot! Ez egy olyan összeg ugyebár, ami készpénz formájában nagy távolságról is jól látszik. És ezt a hiányt valószínűleg nagyon sérelmezhatték, mert abban az évben egy állati nagy tacepaón ez a meglehetősen nagy szám ott virított a legforgalmasabb folyosó kellős közepén. Mit lehet tenni? Először is kirúgtak mindenkit, akinek áruhoz volt köze. Ez elég sok embert jelent egy olyan áruházban, ahol áruk vannak. Sebaj, jöttek helyettük újak, akik szintén sejtették, hogy nem sok idejük van, ezért csakúgy, mint a történelmi időkben a török adószedők, igyekeztek a lehető legnagyobbat szakítani a rendelkezésre álló csekélyke idő alatt. Az nem volt semmi, ami árugazdálkodás néven ment. Természetesen ott is a vezetők vitték a legnagyobb bulikat, de ezt most nem részletezem, beszéltem erről eleget. Ami érdekes, hogy a beszállítók, sőt, maga a központi raktár is rájött arra, hogy a polcszervízések bevezetésével újabb gyenge láncszemet lehet beiktatni

az áru átvétel gépezetébe. Az már ismert tény, hogy onnantól kezdve, hogy a beszállító behozza az árut a Teszkó valamelyik áruházába, és azt ott átveszik, ő már moshatja is a kezeit. Azért, ami át lett véve, már nem felel. Na, ezt használták ki az élelmes figurák. Romlandó termékek beszállításakor bevett szokás volt a jó minőségű áruval összekeverni a romlottat, vagy azt, aminek hamarosan lejár a szavatossága. Ez gyakorlatilag kiszűrhetetlen volt. Több karton joghurtot, vagy több raklap sört kellett volna tüzetesen átvizsgálni ahhoz, hogy kiderüljön, van-e benne romlott. Persze mindig volt, de miután bekerült az áruházba már késő volt reklamálni. Az Eminenciás az egyik alkalommal fogott egy doboz sört, és odavitte a szárazáru igazgatónak -döbbenetes, hogy a Teszkó logikájában a sör és a szárazáru simán összeegyeztethető kategória, gondolom olyasmi, mint a száraz bor -mondván, hogy romlott. Okés, mondja az igazgató, akkor ki kell rúgni a polcszervízest, mert romlott áru nem lehet a polcon (A naiv srác!). Okés, mondja a polcmenedzser, ezzel viszont az a gond, hogy nem a polcon, volt, hanem most érkezett frissen. Ekkor esett le a szárazárus nagyfőnöknek, hogy milyen vicces játékot játszanak itt vele. Átvizsgálták a bejött cuccokat, amelyeknek nagy százaléka abba a kategóriába tartozott, amit már eleve nem lehet kirakni a polcokra. Innentől megkezdődött a küzdelem, ami kétféleképpen érhetett véget. Vagy behajol a beszállító és kicseréli a letrükközött árut, vagy megy az egész selejtbe, növelve ezzel a leltárhiányt, közelítve az összértéket a korábban említett száznegyvennégy millióhoz.

EGEREK ÉS EMBEREK

Köszönhetően az általam is nagyra becsült Tékozló Homár nevű műintézménynek, a Teszkó nevének említésekor egy csomó embernek az egerek villannak be. Voltam egyszer egy ilyen pszichológiai vizsgálaton - illetve dehogy is én, hanem egy közeli barátom, aki nem én vagyok természetesen -szóval a doki mond egy szót és arra rögtön mondani kell egy másikat. Azt persze soha nem tudja az ember, hogy jót mondott-e, vagy rosszat, meg hogy létezik-e egyáltalán jó válasz, mindenesetre a dili doki leszűri a megfelelő következtetéseket. A Teszkó és az egér egy ilyen páros. Tuti, hogy együtt jönnek, együtt mennek. Azt már az elején leszögezném, hogy ebben a részben lesz egy kis gyomorforgatás, így aki kaja után olvassa, gyorsan ugorjon a következő fejezetre, ami még nem tudom, hogy mi lesz. Az is ide tartozik, hogy a Teszkós egér nem kifejezetten áruház specifikus jelenség, sok helyen előfordul, és ez még nem is lenne baj, az viszont már igen, hogy a Teszkóban úgy tűnik, hogy semmit nem tesznek a rágcsálók tömeges elszaporodása ellen. A Polcmenedzser mesélte a következő esetet is, úgyhogy szégyelljék magukat ott lent arrafelé Az egér, mint olyan, szeret enni. Főként ezért

is jönnek be nagy számban a Teszkós raktárakba, hiszen ott töménytelen mennyiségű eleséget találnak. Barátunk egy ilyen kiséger minden napjait örökítette meg mobiltelefonja segítségével!. Én láttam a képeket, maguk nem fogják, mert a minőség némi kívánnivalót hagy maga után. Sajnos rendes fényképezőgépet nem lehet bevinni az áruházakba, és a mobilos fotózás is tiltott, de szerencsére ezt sokan nem tartják be, így is kerülhetnek elő azok a képes beszámoló, amitől az ember sugárban ...Az említett egér, akit a példa kedvéért ne nevezzünk Mikinek, élete utolsó perceit a dunántúli Teszkó raktárában töltötte. Ott is lehelte ki a lelkét a polcon, egy meggybefőtt nem túlságosan felemelő társaságában. Ez még rendben lenne, hiszen semmi nem örök. Az Eminenciás agyában csak pár nap múlva tudatosult, hogy még mindig ugyanott látja ugyanazt az egeret és felébredt benne az emberben nyugvó egészséges kíváncsiság és elkezdett egy fotónaplót vezetni a rágcsáló hullájáról. Az első képet már a többnapos dögről készítette, majd időről időre visszajárt, szeretete volna tudni, mikor szedik le a tetemet a polcról. Képek tömegeit mutatta nekem más-más időpecséttel ellátva. Először volt a meggybefőtt, mint háttér, majd linzerkarika, később Ferrero csoki, tészták, konzervek, édességek. Látszott tehát, hogy a munka folyik a raktárban, az áruk folyamatosan áramlanak, cserélgetik a helyüket, de az senkinek nem jutott eszébe, hogy a dögöt eltakarítsa. Folytatódott mindez egészen addig, míg a néhai egér olyan orrfacsaró büzt árasztott, hogy az már az emberi tűréshatár alját súrolta, ekkor jött valaki és csinált valamit az egérrel, aminek eredményeként az eltűnt. Vagy helyet változtatott. Mindenesetre kábé egy hét után már nem találta az egeret a megszokott helyén. Ezzel nem akarta azt sugallni, hogy esetleg valaki kidobta, simán lehetséges, hogy átkerült a raktár egy másik részébe, ahol csendesen oszladozhatott tovább. Az egérinvázió beindulásakor viszont már mindenkinek fel kellett kötnie a gatyáját, ha nem akarták, hogy az egész áruházat elárasszák a rágcsálók. Az emlegetett áruházban biztosan nem hallottak még a találékony budaörsi pékekről, akik úgy irtották az egereket, hogy befogadtak egy macskát a pékségbe. Ezek a falusi gondolkodásra valló megoldások egyébként sem hoztak sok hasznot, mert a befogadott macskák az egerek helyett általában a téliszalámit és a párizsikat dézsmálták. A következő logikus lépés az lett volna a pékek részéről, ha az odaszoktatott zabás macskák elzavarására kutyákat is hoznak a Teszkóba, és akkor a klasszikus Tom & Jerry felállítás mulattatta volna a vásárlókat a hétvégeken. Nem ez történt, arra vidéken igen hamar rájöttek, hogy amit a spájzban nem csinálnának otthon, az az áruházban sem fog bejönni. Ekkor villant be egy figurának a gordiuszi csomó, ha élhetek ezzel a képzavarral. Kitalálták, hogy az egerek által sűrűn látogatott stratégiai pontokra egérfogókat helyeznek ki. Természetesen itt nem a sajttal kombinált guillonie-ra célozok, hiszen abba én még soha nem láttam egeret bemenni, de szerintem ők sem, mert egy

egészen újszerű megoldással álltak elő. Karton és funérlapokat szedtek össze, amiket vastagon bekentek soha meg nem száradó ragasztóval. Ez utóbbi mindennapi használhatóságát tekintve minden bizonnyal Teszkós termék lehetett, hiszen az első és egyetlen tulajdonság, amit az ember elvár egy ragasztótól az az, hogy megszáradjon. Szóval ez egy meg nem száradó ragasztó volt. Ezt kenték rá a lapokra ujjnyi vastagon, majd az így kreált csapdákat szépen becsúsztatták a raktárban és a vásárlótérben álló csemegés polcok alá. A taktika bevált és döbbenetes eredményt hozott, csak sajnos ez a projekt is a magyar találmányok sorsára jutott. Valaki kitalálta és beüzemelte, de az eredményt már senki nem követte figyelemmel. Így az áruházi polcszervízesek csak véletlenül szembesültek a ragasztós egércsapda csendes és rejtett működésének döbbenetes hatásfokával. Egyik nap a kutyatápos polc mögé esett pár konzerv, így az állványt el kellett húzni, hogy a dobozokat össze tudják szedni. A polc elmozdítása után horrorisztikus látvány tárult a polcszervízesek szeme elé. A bekent talapzaton fél tucat egér virított, mint valami eszement performance művész pokoli installációja. Az egerek minden fajtája és állaga képviseltette magát, a még rángatózó egészen a felpuffedt, kicsattanni készülő hulláig. A legenda úgy tartja, hogy a felfedezéskor a helyszínen tartózkodó polcszervízes hölgy máig sem heverte ki a sokkot és rendszeres ápolásra szorul. Hogy ez igaz-e, nem tudom, de a ragacsos egérhullákról szintén van pár felvétel. Ne akarják megnézni! Az már csak hab a tortán, hogy az egerek mellett verebek és fecskék is sűrűn látogatták az áruházat. Utóbbi fajok meglehetősen nagy számban érkeztek, hiszen azon a környéken meglehetősen kiterjedt a fecskepopuláció. Őket puskával irtották. Nem tudom, hogy maguk szerint, mennyire védett madár a fecske. A Teszkó szerint semennyire. Így megy ez.

LEGÁLIS LOPÁS

Ennyit a megrohadó állattetemekről. Viszont van egy okos dolog, amit az Eminenciás villantott fel előttem, és megosztom magukkal, hátha tudnak belőle profitálni úgy, hogy még lopniuk sem kell. A dolog lényege az, hogy nyitott szemmel kell járni az áruházban. Nem csak azért, mert a Teszkó sok esetben szándékosan, vagy szándék nélkül, de átkúrja magukat, hanem azért is, mert a Teszkó sok esetben magát is átveri. Ennek legjellemzőbb példája a rosszul kiírt árcédula, a polccímkék adatainak figyelmetlen kezelése. Értelemszerűen a hibákkal sok esetben a polcszervízes találkozik először, és ezek általában olyan hibák, amiket nem szokás azonnal jelenteni a Teszkó árelenőreinek. A hibásan kiírt cédula nagyon lassan bukik ki. Sok esetben a vásárlók előbb veszik észre, mint ahogy a nagyon lassan mozgó árelenőr brigád eljutna az adott termékig. Ritkán vásárolt áru esetén pedig sok esetben akár hetekig is

kint lehet a rossz címke. Mit is jelent ez? A címkék adatainak bevitelével megbízott Esőember a hetvenezer forintos videokamera árcímkéjére hétezer forintot ír úgy, hogy észre sem veszi. Nem nagy ügy, van vagy öt darab ebből a típusból, a vásárlók elenyésző százaléka jön videokamerát venni a Teszkóba, nincs gáz. Elvileg. A gyakorlatban ez úgy néz ki, hogy a polcszervízes, akinek a polcfeltöltés, árukezelés, rendberakás a dolga, villámgyorsan kiszúrja a hibát és azonnal hívja a haverokat, hogy jöjjenek kamerát venni a Teszkóba. Lehet, hogy eddig eszköz ágában sem volt képrögzítő berendezést vásárolni, de ilyen mértékű "árengedmény" senkit nem hagy hidegen. Jöttek is a haverok és egy pillanat alatt az összes "leárazott" cuccost elvitték. A legszebb az egészben az, hogy a rögtön a forrásnál elkövetett hiba a kasszánál sem bukik ki. Magyarán a vonalkódhoz nem csak a polc-címkén, hanem a központi számítógépben is hétezer forintot rendeltek. Kasszás áthúzza a kódot az olvasón, megjelenik a termék neve és ára, és már lehet is fizetni. A Teszkónak csak akkor tűnt fel a dolog, amikor leltároztak. Lilult a feje az igazgatónak, de nem tehetett semmit, hiszen a kiírt áron vitték el a kamerákat. Persze mindenki előtt világos volt, hogy mi történt, aminek következtében az egész készletet egy óra alatt vásárolták fel. Itt maximum azt lehetett megbüntetni, aki elírta a címkét.

Tanulság? Minden árcédulát tüzetesen meg kell nézni, mert rendszeresen lehet ilyen esetekre bukkanni. Igaz persze, hogy a legfrankóbb cuccokat a polcszervízések fölözik le, de soha nem lehet tudni ugyebár. Hátha egyszer maguknak is szerencséje lesz. Tehát mindig figyeljék az árakat. Azokon a termékeken is, amiket egyáltalán nem akarnak megvenni. Főként a nagy értékű cuccos, ami érdekes lehet. Értve vagyok? A polcszervízések jövedelem kiegészítése készpénz formájában is elképzelhető volt, amennyiben kifogtak maguknak egy olyan beszállítót, aki nem akart, vagy valami oknál fogva nem tudott zsebben megállapodni az adott terület osztályvezetőjével, gondolok itt arra, hogy ha valaki mondjuk három arcra volt szerződve egy polcon, akkor megért neki egy kis zsebpénzt, hogy nagyobb levegőt vegyen a cucc a polcon és felhízzon ötre. Eminenciásnak az egyik ásványvízes cég 70.000 forintot ajánlott minden hónapra, ha egy raklappal több kerülhet ki az eladótérbe és ez csak egy beszállító egy terméke.

Persze a gyanús dolgokra mindenki figyelt, és ha valakit rajtakaptak, általában azzal védekeztek, hogy véletlen volt. Ezt persze senki nem hitte el, de a korrupciót nem lehetett bizonyítani. Ugyanez volt a polcos kihelezésekkel is a helyzet. Ha mondjuk egy termék hat arccal jelent meg, azaz hat darab termék nézett farkasszemet magukkal, címkével kifelé, akkor nem csak az volt a beszállító érdeke, hogy ez a hat ki is kerüljön, hanem az is, hogy esetleg egy kis zsebbe csúsztatott plusz jövedelemmel ez a hat kilencre, vagy tízre növekedjen. Ez értelemszerűen a szomszédos termékek arcszámát csökkentették, hiszen a polcok szélessége

adott. Minél több arccal szerepel egy termék, annál többet fizetett érte a beszállító, így vagy úgy, hivatalosan, vagy jattba. Persze sok esetben reklamáltak a szomszédos termékek gazdái, hogy hirtelen csökkent a kihelyezésük, ilyen esetben ment egy kis sakkozás, hogy mindenkinek jó legyen.

A polcmenedzser ezeket a tevékenységeket igyekezett felügyelni, illetve lefűlelni, mikor hogy kívánta az érdeke. Tehát a polcmenedzser csekkolta a szervízest. A menedzsert a szárazáru igazgató (szárazáru esetében ugyebár) az igazgatót pedig az áruház-igazgató. Az áruház-igazgató egyben önmagát is csekkolta, mert a Teszkóban senki nem lehet biztos senkiben. A bibi ebben a jól kitalált mindenki ellenőriz mindenkire rendszerben az volt, hogy az egyes emberek érdekei merőben el-
lentétesek voltak.

A szervízes érdeke, hogy csak annyit dolgozzon, amennyit kell, és közben csurranjon egy kis mellékes.

A menedzser feladata volt, hogy a különféle alvállalkozóktól érkező szervízesek valóban elvégezzék a munkát és lehetőleg a munkaidejüket se lépják túl. Az utóbbit a kollegialitás szellemében, az előbbit pedig jól felfogott érdekéből tette, hiszen ha a munkát nem végzik el, akkor a koordinációt végző cégen csattan a beszállítók ostora. Innentől már problémásabb az ügy, mert az egyes területek igazgatói már nem segítséget és kollegát, hanem ingyen munkaerőt látnak a polcszervízesekben. És ez még hagyján, a munkaerő nem csak hogy ingyenes, hanem még bevételhez is jut rajtuk keresztül a Teszkó, hiszen beengedte az áruházaiba a szervízeseket alkalmazó cégeket. Tehát hülyék lennének nem rápakolni az összes létező melót azokra a főszerekre, akik amúgy is dolgoznak. Így a saját embereiket -akinek fizetni kell a munkájukért, hogy a franc vinné el -szépen sorban leépítik. Ezért van folyamatos konfliktus az igazgatók és a polcmenedzserek közt. Elvileg az ég egy adta világon semmi közük nem lenne egymáshoz, csak annyi, hogy ugyanabban a légtérben tevékenykednek. Az Eminenciás próbálta védeni az emberei érdekeit, ami odáig fajult, hogy ment tőle a feljelentés az APEH-nak. Tényleg! Tud valaki olyat, amikor az APEH-osok bekóstolták a Teszkót? Én nem, de ez minősítsen engem. Nézzenek utána!

A HUSZONKETTÉS CSAPDÁJA

Most nézem, hogy az előző fejezetcím is könyvcímre sikeredett. Nem szeretném azt a látszatot kelteni, hogy olvasott ember vagyok, sajnos én abba a kategóriába tartozom, aki inkább megvárja, míg kiadják a Háború és Békét Playstation 3-ra, de ide nem találtam megfelelőbb fej-
lécet! Szóval a huszonkettes csapdája, vagy ördögi kör, kinek mi tetszik. A Teszkós igazgatóknak a fejük fölött eldöntött, heti terveket kell teljesí-

teniük minden egyes áruházban. Ez azt jelenti, hogy a nagyokosok 52 hétre meghatározzák a heti bevételt forintos szinten. Azaz például a 24. hét bevételének 22.674.923 forintnak kell lennie. Ezt nem tudom, hogy csinálják, még sem Lui Padrét nem láttam kék Teszkós pólóban, sem Nostradamus jóslatait nem szúrtam ki a 10 legkelendőbb Teszkós könyv között. Valószínűleg valaki a hasára üt és felköhögi ezeket a számokat. Azért gondolom ezt, mert a fikciós összegek kisebb eséllyel találják el a célt, mint a lottó ötös.

A szerencsétlen áruház-igazgatók -nem bánom, hogy szívnak ezzel, de azért mégis kissé furcsa a helyzet -az egész évből jó, ha 3-4 héten hozzák a kiírt számokat. Pedig minden egyes hét elején összeülnek, rácsodálkoznak az összegre, ezt megpróbálják rávetíteni a vásárlók számára és az átlagos vásárolt értékre, majd összeszorítják a seggüket és várják a jövő hétfőt, amikor kiderül, hogy egyáltalán nem sikerült hozni a kívánt értéket. Ekkor baj van. Baj van, mert az igazgatók béréből ilyenkor levonnak, mondván, nem elég eredményesek. Okés, megint összeülnek az igazgatók és kitalálják, hogy akkor a balansz miatt csökkentenek a kiadásokon és a megspórolt pénzzel kozmetikázzák a tervet.

Csökkentenek először az éjszakai árufeltöltőkön, akik főleg diákok. Ez pont egy hétre elég, mert miután kirúgtak pár embert, nincs, aki töltsön éjszaka és így nappal kevesebb az áru a polcon. Így a vásárló is kevesebbet vesz, mert ha valamit akar, de nem látja, azért nem fog ordítani, hanem simán megy máshova. Vagy a következő héten már vissza se jön. Így megint csak lefelé megy a bevétel, megint ki kell rúgni valakit, hogy az igazgatók fizetése ne essen.

A következő lépés, hogy kiadják a megfogyatkozott embereknek, hogy semmilyen olyan árut nem tölthetnek, aminek van polcszervízese. Inentől még lejjebb ment az eladás, mert hiába van egy terméknek szerződött gaz diákja, abban a pár órában, amit kifizetnek neki, nem tud minden feladatot elvégezni. Kifizetetlen időben meg nem fog dolgozni, hacsak rá nem kényszerítik jogtalan eszközökkel. Így már nemcsak azok az áruk nem kerültek ki, amelyek a Teszkós feltöltőkhöz tartoztak, hanem azok sem, amelyeknek volt szervízese. Az igazgatók simán megtiltották, hogy a szerződéses beszállítók termékeihez Teszkós hozzányúljon. Példa: ha egy sörös cégnek a szervízese heti 5 órában pakolt, akkor a maradék 163 órában senki nem végezte a munkát. Úgy meg lehetetlenység tölteni, hogy az kitarson egy hétig. Hát így.

Megoldás nem volt, az emberek fogytak, végül kirúgták az igazgatókat és az egész kezdődött előről. Ez az a rendszer, amelyben minden egyes résztvevő a saját érdekeivel szemben hugyozik. Frankón.

LEHÚZOTT DIÁKOK

Az előbb említettem, hogy az éjszakai árufeltöltést diákok végezték. Furra, hogy pont hozzájuk kapcsolódik a Teszkó legkeményebb lehúzósdija. Van egy cég, aminek az a neve, hogy (basszus, ezt megint nem írhatom le). A vállalkozás gyakorlatilag pont azt csinálja, ahogy hívják, hiszen diákmunkaerőt közvetít ki cégeknek, többek közt a Teszkónak is. Ezzel még nem is lenne gond, hiszen dolgozzon csak szerencsétlen gyerek az ösztöndíja mellett. A baj a kifizetések rendszerével van, illetve az elszámolással. Az ügylet úgy néz ki, hogy normális esetben egy diák X forintot keres nappal, 15%-kal többet délután és 30%-kal többet, amennyiben éjszaka dolgozik. Ez volt a szabály. Ezzel szemben az említett cég rendszere szerint délutánra nem járt pótlék, éjszakára pedig az előírtak a fele. A Teszkóval persze kifizették a normális összegeket, csak éppen a srácokhoz nem jutott el, amiért megdolgoztak. Ezt onnan lehet tudni, hogy az Eminenciás állati jóban volt ennek a diák szövetkezetnek a fejeseivel, aztán amikor egy-két éjszakai tivornyában belassult az agyuk, olyan dolgokkal is elhencegtek, amiről szín józanul hallgatni illett volna. A baj persze nem csak azzal volt, hogy a sok szerencsétlen hülyegyereket átverték a palánkon, hanem, hogy a Teszkót is beejtették. Egyik éjszakai iddogálásnál mesélte a diákos faszi, hogy még 2005 nyarán is úgy mentek a dolgok, hogy ha az áruház kért éjszakára, mondjuk húsz embert, akkor nem volt ritka, hogy csak tizenkettőt tudtak felhajtani, mert hát a nyári bulizásban a hülye diák éjszakánként jobban szeretett hörögni meg dugni, mint dolgozni. Viszont a Teszkó meg állatira nem tudott előkapni senkit, aki éjjelente sorba állította volna a beküldött diákokat, rájuk szólt volna, hogy ne mozogjanak egy kicsit, és gyorsan megszámlolja őket. Azaz tizenkét gyorsmozgású diák simán számíthatott húsznak. Egyszerűen nem figyelte a kutya sem, hogy valójában hányan is jöttek be dolgozni. A diákos fickó jókat röhögött a koktélja mögött, amikor elmesélte, hogy ezek után természetesen annyi ember után számláltak, ahányat az áruház rendelt. Mivel ez így logikus és frankó. Az igazsághoz hozzátartozik az is, hogy voltak diákok, akikkel nem mertek kikúrni. Ezek olyanok voltak, akiknek az apja rendőrként szolgált, esetleg volt jogász rokona, vagy valamelyik hivatalnál dolgozó ismerőse, akitől fosott a diákszövetkezet. Ők rendszeresen megkapták a szabály szerint előírt összeget, csak hogy ne járjon a szájuk. A többieknek persze fogalmuk sem volt a jogaikról, pedig bármelyik hülye le tudja tölteni az internetről az ide vonatkozó szabályokat, amelyeket a diákszövetkezetnek is kutya kötelessége betartani. Akinek nem voltak befolyásos rokonai, de mégis ugatni kezdett, azt úgy intézték el, hogy simán csak nappali műszakot kapott. Ezt persze a lehető legritkábban tudta egy diák abszolválni, hiszen a diákok általában iskolában vannak a nap túlnyomó részében, ugyebár. Így a nagyszájúak simán kihullottak, maradtak a birka vámpíri-

rok, akik csökkentett pénzért melóztak éjszakánként. Így megy ez. Ha csak a fenti példát vesszük, és elhisszük, hogy a nagyszájú diákszövetkezetes főszer igazat gőzölgött ki a koktélos poharából (és ezt nyugodtan elhihetjük), akkor az úgy néz ki, hogy ha egy nap a húsz emberből nyolcat ki sem vitt az áruházba, és ezt megszorozzuk az áruházak számával, ami legyen, mondjuk hatvan, az már rögvest négyszáznolcvan ember egy nap. Ezt még szorozzuk meg az óradíjjal, ami emberenként kábé hatszáz forint. Így olyasmi jön ki, hogy a bulin a szövetkezet óránként három kilót keresett. Mindezt olyan embereken, akik ott se voltak. És még nem is számoltam sokat! Ez így gyorsan összeadva még alacsony hangon is több százmilliós bevételeket jelent, még hozzá olyan bevételt, amit nem kell továbbosztani a munkavégzőnek, hiszen az, mint olyan nem létezik, ugyebár. Magyarisztán! A diákszövetkezet megjelenése mellett a verseny a polcszervízes cégek közt is egyre erősödött. Ha egy újabb beszállító jelent meg a piacon, akkor az összes olyan cégtől bekért ajánlatot, akik a Teszkó kegyeit élvezték. Mindenki beadta az ajánlatát, majd a szállító értelemszerűen kiválasztotta a neki legkedvezőbbet, ami pont ugyanaz volt, mint a legolcsóbb. Vágható?

Ezzel sok szervízcég beszívott, mert az általuk alkalmazott munkaerőnek kifizetendő óradíjat egy közös megállapodás szabályozta. Tehát volt egy összeg, ami alá nem mehetett a szervízcég.

Sok esetben viszont a szállító felé való vállalása alacsonyabb óradíjon ment, mint a kifizetendő összeg. Ez persze bukót jelentett, hiszen ha hatszázat kapok a szállítótói egy ember után, aki egyébként 800-ba kerül óránként, akkor két kiló bukóban utazom. Persze erre is találtak megoldást a szervízcégek. Rájöttek ugyanis, hogy a Teszkós igazgatók egyre több munkát követelnek a szervízesektől. Sőt, amint ahogy az előbb írtam, nem is engedtek saját alkalmazottat nyúlni ahhoz a termékhez, amire a cégek le lettek szerződve. Ebből eredően a polcszervízéseket arra kötelezték, hogy végezzék el a teljes feltöltést. A szervízcégek ennek tudatában megállapodtak a beszállítóval abban, hogy egy ember mondjuk, heti három órát pakol nekik, majd közölték az adott szervízzel, hogy a beszállító cuccait csak heti egy órában kell tölteni. Így ok csak heti egy órát kellett, hogy kifizessenek, viszont kaptak heti hármat a termék forgalmazójától. Az elvégzetlen munka miatt meg nem kellett aggódniuk, mert különféle fenyegetésekkel a Teszkó kiverte a munkát a szervízesből, ha ki volt fizetve, ha nem. Remélem tudták követni, ha nem, fussanak rajta át még egyszer, megéri. A szerencsétlen melós hiába problémázott. Se a Teszkón, se a szervízcégen, se a tőle egyébként elzárt beszállítón nem tudta levérni az elmaradt pénzeket. Annak, hogy a Teszkóból nem csak árut, hanem komolyabb összegeket is gyakorlatilag minden különösebb probléma nélkül ki lehet pakolni, egyszerű oka van, mégpedig a fejetlenség. Maga a szervezet is rettenetesen rosszul lett felépítve, ezt mindenki, akivel eddig beszéltem meg

tudta erősíteni. Az alsóbb pozíciókból ez nem igen látszik, hiszen ott az ember el van foglalva azzal, hogy öt kenyérpírtót rakjon ki, vagy hatot. Az igazgatók szintjén azonban már más a helyzet. Felettük a vezetőség dönt és bármilyen marhaságot is kapnak utasításba, azt végre kell hajtaniuk, kombinálva a hazuról hozott marhaságokkal. Hát így. Többen valószínűsítik, hogy pár éven belül a Teszkó alkalmazottak száma a feltétlenül szükséges minimálisra fog csökkenni. Lesz az áruház-igazgató, pár igazgató az egyes osztályok felett, esetleg néhány osztályvezető a kuli melóra. Minden egyebet, a biztonságtól a takarításig, a polcszerviztől a többi szakmunkáig külső cégek fognak elvégezni, akik még fizetnek is azért, hogy bekerüljenek. A fenti esetre a Polcmenedzser hozott is pár példát, az önzetlenség jegyében ezeket most megosztom magukkal. Itt van mindjárt a kozmetikai részleg. Ez egy frekventált hely, jól öltözött üzletasszonyok innen lopják a szemspirált. Mostanában -tán pont emiatt- az értékesebb kozmetikai cikket vitrinbe zárják. Ezzel megakadályozzák, hogy bárki fia vásárló csak úgy levegye a polcról a rúzsokat, körömlakkokat és egyebeket. Aki ilyesmit akar, annak várnia kell úgy egy másfél órát, míg a nagy számok törvénye alapján egy piros pólós eladó arra téved. Ha ez megtörténik az már maga iszonyatos szerencse, hát még ha ez az ember szakértőnek is bizonyul az érintett területen és nem éppen kelbimbóért megy a raktárba. Normális esetben egy negyed óra várakozás és reménytelen hahózás után a vásárló felkeresi a vevőszolgálati pultot, ahol a kisasszony bemondja a mikrofonba, hogy eladót kérnek a kozmetikára. Mivel a kozmetikai osztályhoz nem igen tartozik eladó, maga a felhívás nem egyéb, mint puszta kikiáltott szó. Erre úgy fél óra alatt valaki rájön, és ekkor kezdik el keresni a kulcsot. Mire előkerül a megfelelő ember a megfelelő kulccsal, sok vásárló beleöszül, ami ugye újabb kozmetikai termék vásárlását teszi szükségessé. De ez még nem is annyira durva, magára vessen az, aki a Teszkóból szeretne szépülni. Az igazi frankóság a borápoló krémek tömeges eltűnése elleni védekezés egyik különleges módja. Van egy krém, ami vagy eltünteti a ráncokat, vagy aköztük lévő réseket tömi el valami anyaggal, nem ismerem a pontos hatásmechanizmust, mindenesetre annyira drága, hogy azt csak lopni érdemes. És lopják is rendszeren. Erre a krémekért felelős főgagy kitalálta, hogy egy piros szalaggal le kell választani a krémek tárolására kialakított polcocsokát. A szalagra pedig rá kell írni, hogy eddig és ne tovább. Ez az a végső pont, ameddig a polcot áruval fel lehet tölteni.

A szalag a korábbi mennyiség mintegy ötödének a kihelyezését tette csak lehetővé. Sokan kérdezték, hogy mi ennek az oka? Az okos ember ekkor elmagyarázta, hogy ha kevesebbet raknak ki, akkor kevesebbet is lopnak a vásárlók. Viszont ha kiürül a polc, újra fel kell tölteni. De megint csak kevéssel! Nehogy sokat lopjanak. Az eredmény az lett, hogy maguk természetesen ugyanannyi krémet loptak, csak kisebb mennyi-

ségből. És valaki ott fenn nagyon büszke volt magára. A csúcs megoldás szintén a biztonsági főnök fejéből pattant ki. Az okos jóember rájött arra, hogy a díszdobozos piákat is lopják, nem csak a pucér üvegeket.

A dolog mondjuk logikus, hiszen egy tolvajt is hívhatnak vendégségbe és akkor mégsem állíthat be üres kézzel, ugyebár. Karácsony előtt történt, hogy fullra berendelte magát az áruház díszdobozos viszkivel. Szép kiszemelés volt, közepesen népszerű ital, egy pohárral összecsomagolva magányos, ámde igényes és nem utolsó sorban tehetős alkoholista számára. Amikor ezek elkezdtek fogyni, méghozzá úgy, hogy arról a leltár nem sokat mutatott, jött az ukáz, miszerint a dobozokat le kell pántolni biztonsági pánttal, mint a CD dobozokat. Okés hát! Ember ment a pántoló géppel, ami olyan erővel húz, mint ahogy egy pitbull terrier harap. A viszkis papírdobozokat szinte villámgyorsan sikerült szaloncukor formájúra alakítani mindössze két pánt segítségével. És a végén még baromi nagy volt a csodálkozás, hogy vége a karácsonynak és senki nem vett ilyet. Mondjuk az is igaz, hogy lopni sem loptak.

A másik eszement baromság szintén a díszdobozos piák lopásának megakadályozására irányuló debil próbálkozás volt. Itt a fémdobozokban rejlő italokra specializálódott tolvajokat akarták megfogni, egy elvileg már bevált technikával. A módszer alapját az etikett képezte, azaz a kis mágnes csík, ami a termékre ragasztva beriasztja a kasszájánál lévő kaput, ha a cuccost sunyi módon akarták kivinni. Az okos biztonsági fogta magát, kivette a fémdobozból a piát, beragasztotta a mágnes csíkot a doboz aljára, majd az üveget visszacsúsztatta a helyére. Innentől elvileg nyugodtan kellett volna aludnia, de az italok továbbra is fogytak. Az egyik polcszervízest kellett szólania, hogy sajnos a fémnek már csak az a tulajdonsága, hogy ezeket a kis mágnes csíkokat leárnyékolja, így olyan, mintha semmi nem lenne a dobozban. Hát ennyit a gondolkodó biztonságiakról. Széltében hosszában ismert a fóliával bélelt sporttáska és ballonkabát esete, de ettől képtelenek elvonatkoztatni. A fémdoboz az más. Állítólag az egyik biztonsági őr meg volt róla győződve, hogy azért kell a hosszú, henger alakú fém díszdobozok aljára ragasztani a mágnes csíkot, hogyha a tolvaj belenyúl, hogy kiszedje, és a lekapart zsákmányt a markába zárja, akkor nem tudja az ökölbe szorított kezét kihúzni a dobozból. És ilyenkor már könnyen meg lehet ismerni a gonosz embert, mert viszkis doboz van a kezén. Így megy ez.

HIRTELEN KARRIER

Áruház-igazgatókról és személyzeti igazgatókról számos esetben ejtettem szót, szerencsémnek mondhatom, hogy mindkét pozícióból találtam egy-egy vállalkozó kedvű ex-Tesztózt, aki szívesen mesélt arról, hogy miként is mennek a dolgok ezeken a szinteken. A korábban jogász vég-

zettséget szerzett, kereskedelmi tapasztalattal egyáltalán nem rendelkező, amúgy fura mód rendkívül szimpatikus fiatalember, több évig volt áruház-igazgató a Teszkó különféle áruházaiban. Felemelkedés, amit idegen szóval karriernek is lehet nevezni némileg különös volt, de nagyon is jellemző az áruházláncban uralkodó viszonyokra. Barátunk nonfood igazgató volt az egyik dunántúli áruházban, amikor egy fejvadász cég megtalálta. Meggyőzték, hogy vegyen részt egy áruház-igazgatói programban, ami a felkészítés közönséges neve. Belement a dologba, mondván, se nem árt, se nem használ, mindenesetre igyekezett elsajátítani a tananyagot a munkája mellett. A tanfolyam elvileg 5 hónapig tart, de őt 3 hét alatt nyomták keresztül. Gondolom a képzés hosszúságát az átlagos értelmi szinthez igazítják, hiszen az, aki Teszkós áruház-igazgatónak jelentkezik, gyakorlatilag bárhonnán jöhet, így nem árt, ha szánnak rá időt. Egy haverja vette a szárnyai alá, ő tukmálta rá a képzést is egy jobb állás reményében, mármint ugyebár az adott gazdaságos keretek közt. A tag el is végezte a tanfolyamot, meg is kapta az állást és pattant vidékre áruház-igazgatónak. Az első munkával töltött nap igazán viccesen kezdődött, ugyanis megcsörrent a zsebében a telefon, a korábbi főnöke hívta, aki akkor még nem tudta, hogy ő már csak egy korábbi főnök, mert a nonfood igazgató már áruház-igazgató. Kérdezte, hogy miért nincs bent. A válasz egyszerűen hangzott: azért nem vagyok bent mert tőled párszáz kilométerre vagyok egy másik Teszkóban. Igen? És ha szabadna tudnom, mi az Isten nyilat csinálsz te ott? -Hát én vagyok az igazgató. Ezek után még egy héten át jöttek a telefonok, hogy Te! Most tényleg leléptél? Ennyit a Teszkós karrierekről. Egy polcfeltöltőt fél óra késés miatt is kirúgnak, de az fel sem tűnik, hogy egy nonfood igazgató már máshol vezet egy áruházat. Így megy ez. Egyébként érdekes dolog ez az áruház-igazgatói pozíciókkal. Nem kell túldimenzionálni, mint a Rubik kockát. Pont nemrég láttam, valami videó-megosztó szájton egy majmot, aki pikkpakk kirakta a lábával. És most itt egy frankó majomra gondolok, egy majom-majomra az Állatkertben, akinek gyerekkoromban Fruttit dobtam, hogy legyen egy jó napja. Nem kell agysebésznek lenni ahhoz, hogy áruház-igazgató legyen valakiből. Sőt. Akár agysebészből is lehet, annyira kurva mindegy, hogy mihez ért a jelölt. Egy időben szokás volt, hogy az áruházban hirdtetették az igazgatói pozíciót. Hatalmas molinókon a bejárat mellett, vagy a bevásárlókocsik orrán elhelyezett reklámokon. Áruházunkba igazgatókat keresünk! Csak így. Ezt az angolok találták ki, hogy megfelelő módon motiválják és sarkalják egyre nagyobb és nagyobb teljesítményekre az aktuális vezetőket. Az üzenet egyrészt arról szólt, hogy ne üljél nyugodtan a seggeden, mert egy köcsög vásárló is jöhet a helyedre, másrészt pedig tudatta a köcsög vásárlókkal, hogy soha nem lehetnek annyira köcsögök, hogy ne pályázzanak jó eséllyel egy vezetői pozícióra. Ezt persze csak azért lehetett megtenni, mert az igazgatóknak annyi jogkörük

sincs, mint egy besurranó tolvajnak. Az legalább azt tesz, amit akar, nem pedig amit mondanak neki. Az igazat megvallva, ideológia ide, vagy ideológia oda, a Teszkónak nem nagyon van más lehetősége arra, hogy jó munkásembereket szerezzen magának. Alacsonyabb pozíciókba még csak-csak, mert mindig lesz kasszás, polcfeltöltő, raktáros, meg ilyenek, akik nem tudnak mit kezdeni az életükkel és pillanatnyilag jó ötletnek tűnik nekik Teszkósként dolgozni. A baj azokkal az állásokkal van, ahova agy is kell. Olyanok nem nagyon jönnek.

MIÉRT CIKI A TESZKÓBAN DOGOZNI?

Több ex-vezetővel is találkoztam, akik ki merték jelenteni, hogy pár Teszkós év szarabbul néz ki az önéletrajzodban, mint három év szigorított fegyház. Akik ma igazgatók, azok annak idején mint kétkezi munkások kezdték mindenféle vidéki áruházakban, amik annak idején olyan viszonyban álltak a fővárosi központtal, mint az Alapítvány pereme a Trantor bolygóval (tessék minőségi sci-fit olvasni). Mindegy is.

Akik ma igazgatók lennének, azok pedig úgy hagyják el a Teszkós hajót, mint a vonósnégyes a Titanicot. Karrierjüket, mint megbecsült szakemberek folytatják más nagyobb áruházakban, mint ahogy teszi ezt az úriember, akivel ezekről a dolgokról beszélgettem. Állításait egy személyzeti igazgató is megerősítette -már neki is van rendes munkája- aki szerint ma már bárkit felvesznek, akinek két keze és két lába van. Próbáltam érdeklődni a többi testrész meglétének szigorúbb feltételei iránt is, de úgy látszott az mellékes. Kéz és láb. Ennyi.

Egy nyitó áruház talán még valamit ad a dologra. Hirdetgetnek, felvételiztetnek, beszélgetnek, adják az arcot, mintha egy rossz válasszal meg lehetne bukni egy targoncásnak. A "Figyelj, tényleg tudsz targoncát vezetni?" kérdés elhangzása és megválaszolása után már csak csapongani lehet. Arra meg nincs módszer, hogy kiszűrjék az esetleges örülteket, akik a huszonötödik ellentétes utasítás végrehajtása után bekattanva egy targoncával végigpusztítják a kasszasort. Gyakorlatilag bárki mehet. Feltételezem az is elég, ha a jelölt megérti a kérdést és bólint, a válasz már nem sokat számít. Akinek rendszeren tágul a pupillája, ha belevilágítanak egy zseblámpával, már veheti is fel a piros pólót! Sejt! A silány emberanyagnál már csak a képzetlen munkaerő fizetése van alacsonyabb színvonalon. A dolgozók párszázezer forintért melózzák ki a belüket, ugyanis a folyamatos költségcsökkentés miatt a Teszkónak arra sincs lehetősége, hogy a gyenge munkaerőből legalább eleget vegyen fel. Ezt úgy oldják meg, hogy van mondjuk egy adag meló, amit józan számolás szerint húsz ember tud elvégezni. Felvesznek tehát hetet -szerződésben szabályozott normális idejű munkára -majd kiosztják nekik húsz ember-feladatát. Nem mondják, hogy túlórázz, meg, hogy ne men-

jél haza, és hogy gebedj meg... ugyan. Kussolnak rendesen, de ha nem végzed el a feladatot, ki vagy rúgva. Ezt persze kevesen vállalják be és mindenki igyekszik megfelelni az embertelen elvárásoknak. Ha meg kirúgják őket, akkor jönnek a munkaügyi perek százai. Mert csak a töredék áll ki a jogaiért. A személyzetis elmondta, hogy ő annak idején igyekezett a legjobbat kihozni az egészből. Egy olyan rendszeren dolgozott az egyik vidéki áruházban, ami megoldja a folyamatos munkaerő problémát és mindenkinek megfelel. Ez kábé olyasmi, mint a vízzel működő autó. Tuti, hogy van, de amíg működik a jelenlegi módszer, addig nem fogják előszedni. A személyzeti igazgatónak egyébként sem túl rózsás az élete. Mint a munkáltatói jog gyakorlója, ő veszi fel és rúgja ki az embereket. Az utóbbi a szar dolog, gondolhatják. Viszont ez az, amit nem o dönt el. Jellemző történetet mesélt a hölgy arról, hogy miként megy a munkaerő gazdálkodás a vállalatnál. Egyik nap jön neki egy levél, hogy ki kell rúgni tizenegy embert. Egy komplett focicsapatot, ami még áruházi szinten is nagy létszámnak számít. Az igazgató -akinek kivételesen hasonló végzettsége volt, mint amit csinált -készített pár táblázatot, számolt, osztott, szorozott, iderakott-odarakott és kiderült, hogy csak öt embert kell elküldeni. És ugyanott vannak, mintha tizenegyet rúgnak ki, sőt még így jobb is a helyzet, mert akkor a jövő hónapban vélhetően kevesebben vágják fel az ereiket. Öröm az ürömben, hogy a fenti vezetők belementek a dologba, így csak öt figurának kellett megmondania, hogy bocsnak, nem kell jönnötök holnap. Szar egy meló volt, de valakinek ezt is meg kellett csinálnia. Elsőként mindig azokat rúgták ki, akik lopnak. És higgyék el nekem nem itt volt a szűk keresztmetszet, ilyeneket bárhol, bármikor lehetett találni, mert igaz a mondás, miszerint kétféle Teszkós van: az egyik, aki lop, a másik, aki lopni fog. Így meglehetősen nyugodt lelkiismerettel lehet bárkit utcára tenni, hiszen ha eddig nem nyalt bele a mézes bödönbe, akkor majd fog. Sokan állítják, hogy a lopózás egy magyar Teszkós sajátosság.

Lófaszt! Mindenki lop. Hogy úgy mondjam már az ókori görögök is ismerték a lopást. Miért pont mi lennénk a kivétel. Az igaz, hogy nálunk ez az arány némileg magasabb, mint a környező országokban, de szarabbul is keresnek a Teszkósok itt, mint bárhol máshol. A havi hetven-nyolcvan rugó mellett az a melód, hogy olyan tévéket pakolgass, amiből egyet se tudnál venni fél év alatt. Helló! És még csodálkoznak, ha valakinek megszakad az agya, és azt veszik észre, hogy a leltárnál hiányzik hatvan darab televízió. És ez nem olyan hatvan, ami kikerült, hanem olyan, ami soha nem jött be. Mert azt már a hülye is tudja, könnyű lopni úgy, hogy bejön a cucc, majd kimegy a cucc. Ha be se jön a cucc, lényegesen hatékonyabb. A hatvan tévé nem egy légből kapott példa, hanem kőkemény frankóság. Egy kamionnal kellett volna, hogy jöjjön. Mondjuk jött is, de hogy hova, azt ma sem tudja senki. Pont.

MIÉRT LOPNAK A TESZKÓSOK?

Az ex-igazgató elmondott egy érdekes kis finomságot is arról, hogy miként motiválják a dolgozókat az ország azon fertályán, ahol ő élete nagy tapasztalatait begyűjtötte. Valami majom kitalálta, hogy kedvezményekkel kell motiválni a dolgozót. Ezzel még nem is lenne baj, de egy másik ökör felvetette, hogy adjanak a munkásembereknek kedvezményt a Malév repülőjegyeinek árából. Nem tudom, hogy értik-e a finomságot ebben a dologban. Egy repülőjegy kábé annyi, mint egy havi fizetése a mókusnak.

Na, ebből még lejön tíz százalék. Húha, akkor már rögvest lehet is menni Hurgadára a haverokkal, mi? Vagy Vegasba vazze! Ezzel az erővel kaphattak volna a melósok jelképes árengedményt a Caprice nevű gyémántkereskedésben is. Ugyan már, kenhetik a hajukra! Csoda hát, hogy mindenki lopott? Míg összehordják a fizetésüket, hogy kedvezményesen repüljenek, addig egy raklapnyi műszaki cikket lehet kipakolni az áruházból. Nyomta is mindenki rendesen a gombot; egy figura -gőzöm nincs, hogy csinálta- másfélmilliónyi cuccost pattintott ki az áruházból egy mikrosütőbe rejtve. Faszikám szerintem egy hónapig tervezgette, hogy a Teszkóban található nagy értékű műszaki cikkekből hogyan lehet berendezni egy ilyen mikro sütőt úgy, hogy a tartalom a lehető legnagyobb piaci értéket képviselje amellet, hogy kihasználja a maximális űrtartalmat. Volt abban minden. Videokamera, digitális fényképező, mobiltelefonok, a résekben memóriakártyák és egyéb finomságok. Úgy vette le a dolgot a srác osztályvezetője, hogy gyanúsan fogyott a szájré a raktárból. Méghozzá nyom nélkül.

A riasztózás ugyanannak a gyerekek volt a feladata, aki a kipakolást végezte, persze, hogy nem evett meszet és nem rakta tele csippekkel azokat a cuccokat, amiket el akart lopni. Ő csak biztonságos áruval töltötte a mikrót.

Az osztályvezető egy éjszaka bement és maga rakta bele a jelző eszközöket az áru csomagolásába, de olyan furmányos helyekre, hogy azt ember meg nem találta. Na, ezen nyalt el a mikrós srác is. Amikor kész lett a mű, hívta a haverját, hogy jöjjön be és vegye meg azt a bizonyos sütőt. Figura jön, emberünk kihozza a raktárból a cuccost, figura fizet, etikett sípol, másfél év sittkó. Van ez így. Az elmélet jó volt, de már ezerszer elmondtam, hogy egyedül szart sem ér az ember. Büntársak kellene, különben ugrott a meló...Mondjuk az is igaz, hogy a fogás csak a túlbuzgó osztályvezető érdeme volt, a biztonságiak sokszor oda sem érnek időben a helyszínre.

Egy főszer DVD lejátszóval a hóna alatt futott ki az egyik áruházból. Mire az őrnek szóltak volna, a srác már el is húzott a kocsival. Ennyi, meg egy bambi. Van, amihez nem kell nagy ész. A biztonsági munkatársak nagyszámú leépítése miatt csak azzal nem lehet kísértálni az áruházból,

amivel nem akar az ember. Múltkor az egyik bevásárlás során privát belefutottam egy biztonsági őrbe. A bácsi volt vagy hatvanöt éves, pont olyan karakternek nézett ki, akit senki nem választana egy Playstation-ös harci játékban. Két lehetőség villant fel az agyamban. Vagy azért vették fel a főszeret, hogy a hozzám hasonlóan gondolkodók azt higgyék, szabad a vásár és közben a bácsi a szemével öl. A másik lehetőség, hogy még mindig előszeretettel alkalmaznak nyugdíjasokat, mert nem kell utánuk fizetni. Erősen hajlok az utóbbi felé.

A kenőpénzekről az áruház-igazgatónak is hasonló volt a véleménye, mint a kollegáinak. Mindig volt, mindig lesz. Sajnos a beszállítók már annyi mindenért fizetnek hivatalosan, hogy nem nagyon van lehetőség a zsebes ügyletek lebonyolítására osztályvezetői, vagy igazgatói szinten. Központilag határozzák meg, hogy mi hova kerül az eladó téren belül és a mennyiségről is ok döntenek a szerződések alapján. Manapság maximum a polcszervízések járnak jól, de ők se nagyon. Régen más volt az élet, de arról már írtam, nem akarom megismételni. Ez persze nem azt jelenti, hogy nincsenek kiskapuk, újabb feltárt források. Ha egy ajtó becsukódik, rögvest nyílik egy új. Ez viszont tényleg a magyar Teszko hálózat sajátossága. Bukováriban viszont szintén az élen járunk, ami nem is csoda, hiszen ahol sok az elkövető, ott bukni is többen buknak. Az egyik jellemző eset erre a balfék nonfood igazgató esete. Nem tudom, hogy említettem-e már, ha nem, most megteszem.

A nonfood azt jelenti, hogy nem kaja. Tehát a nonfood igazgató minden olyan dologért felel, amit nem lehet megenni. Tudom, hogy ez magas labda, mert nekem is vannak haverjaim, akik szerint bármit meg lehet enni, de itt a kategória konzervatív felfogása szerint sorolják be a vezetőket. Szóval a nonfood igazgatót egyszer csak hívják az áruház-igazgatóhoz raportra. A lényeg, hogy a főszernek mennie kell, mert végzetes hibát követett el.

A dolog a következőképp történt. Egyik nap megérkezik egy kamion a központi raktárba. Sofőr kiszáll és keresi a raktárvezetőt. Gyerekek akkora szókinccse volt, hogy cigiből is csak egyfélét tudott kérni a trafikban, nem lehet hát felróni a számlájára, hogy diplomáciai ismeretekből nem volt túlképzett. Főnök kijön, sofőr mondja, hogy meghozták a hűtőgépet. Kerek szem, felvont szemöldök a vezér részéről, ami nemzetközi szinten is annyit tesz, komám fingom nincsen miről beszélsz, de kurvára hálás lennék, ha kifejtenéd. Sofőr elmagyarázta, hogy van ez a nonfood igazgató, aki megrendelt tőlük egy csomó szart és cserébe most kap egy hűtőt. Ezt szeretné neki odaadni. A központi raktár vezetője felvilágosította a jóembert, hogy az említett személy egy vidéki áruházban dolgozik és sajnos a logisztikai rendszer nincs arra berendezkedve, hogy személyes vesztegetés tárgyát képező konyhai gépeket leszállítson neki. Ellenben nagyon szívesen feljelent mindenkit. Hát így történt. Mindig van egy gyenge láncszem a gépezetben. Akik erre hamar rájöttek azok ház-

hozzállítást kértek a vesztegetés tárgyát képező különféle földi javakból. Szép csattanója a sztorinak, hogy azért nem volt ennyire hülye a nonfoodos faszi. Amikor szóltak neki, hogy kirúgják, kérte, hogy fizessék ki neki az elmaradt túlóradíjakat. Ez ugye a jolly joker minden egyes munkaügyi perben. Egy igazgató esetében azért az áruház szeretett volna ettől tartózkodni, így megállapodtak, hogy a munkaviszonyt közös megegyezéssel mondják fel, így jár végkielégítés, de túlóradíj nem. Igazgató aláírta a papírokat, kijelentette, hogy nem tereli az ügyet jogi útra, majd szépen elváltak egymástól. Az igazgató ezután mégis csak perre ment és egy jó csomó lovettát kipréselt a Teszkóból. Most meg röhg valahol. Hát ez van.

Rossz rendszerben nincsenek jófiúk. Az persze egy másik történet, hogy az ilyen hálaajándékok megérkezését megelőző időszak súlyos megrendelésekkel volt terhes. Az ismerős áruház-igazgató elmesélte, hogy náluk valaki akkora tétel Playstation játékot rendelt be, hogy abból gond nélkül újra lehetne építeni a berlini falat. A játék eladhatatlan, mert abból a generációból származik, amikor még az volt a játék lényege, hogy gyorsan kell futni.

Apropó játék. Sokan nem gondolnák, hogy rózsaszín plüssfigurák és érintésre olvadó összerakós játékok is a bűn tárgyát tudják képezni a Teszkóban, nem csak a félmillás plazmák és társaik. Az egyik vidéki áruházból hosszú ideig semmi más nem tűnt el, csak játék. Méghozzá olyanok, amelyeket csak a Teszkó forgalm az Magyarországon. Sokáig keresték, hogy ki lehet az a beteg állat, aki mindenféle játékszereket lop - később kiderült, hogy az áruház-igazgatónak játékboltja van ugyanabban a városban és a Teszkóból töltötte fel a készletet. Méghozzá azokból a játékokból, amelyek a kizárólagos forgalmazói szerződés alapján konkrétan beazonosíthatóak voltak. A tétel öt miller volt, amikor bukott a sztori. Vannak olyan igazgatók is -természetesen itt a legmagasabb szintről, az áruház-igazgatókról beszélek -akik nem pöcsölnek mindenféle kipakolt, vagy be nem érkezett áruval. Nekik már túl macerás a privatizáció, ok készpénzben utaznak. A durva az, hogy meglehetősen egyszerűen lehet készpénzre szert tenni, ha valaki egy áruház vezetője. Egészen egyszerűen bele kell nyúlni a házi kasszába, fel kell markolni egy csomó bankót és már lehet is kicsapni otthon az asztalra, hogy cicus menjél és vegyél magadnak valami szépet. A pajzson a rést az igazgatók készpénzfelvételi jogosultsága jelenti. Adott mondjuk egy áruház-igazgató, akinek a Teszkó vállalati autót biztosít. Mondjuk, hogy ez az autó elromlik, ebben az esetben a cég fizeti a szerviz költséget. Igazgató belemarkol a kasszába, elviszi az autót a haverjához, aki megfújkalja a gyújtógyertyákat, egy húzasért kiállít egy háromszázás számlát, a többi pedig tiszta haszon. Ráadásul az áruház-igazgatóknak csak maguk felé kellett elszámolniuk, így a hamis számlát rögvest le is okézták. A harmadik világban ezt sikkasztásnak nevezik, csak hogy tisztában legyünk

az alapfogalmakkal. Mindezek mellett a dolgozók a minimálbér felett tartott fizetésükkel gürcöltek napi tizenöt-tizenhat órában. Egy gyors kitérő ezzel kapcsolatban. Illetve ez inkább a motivációs részhez tartozik, oda, ahol a kedvezményes repülőjegyekről volt szó, de mindegy is. Az angolok tudták, hogy szar a motivációs rendszer, de legalább azzal nem spóroltak, ami ingyen van.

Egyik nap megjelent egy angol különítmény az egyik vidéki áruházban, hogy ellenőrizték, minden rendben megy-e. Szerencsénk volt, jó napot fogtak ki, mert valaki súgott fentről, így a melósok a látogatás előtti egy héten a saját nyálukkal tisztogatták az áruház minden egyes négyzetcentiméterét. Az angol főnök hangot adott csodálatának és egészen egyszerűen térdre borult a raktárban, hogy megcsókolja a padlót. Anno boldogult II János Pál PR-jának is rettenetesen jót tett a dolog és ez a Teszkó esetében is működött. A szerencsétlen, agyonhajszolt főszerk utána három hónapig dagadó mellkassal jártak, hogy lám, ok a legjobbak. Sajnos ez az érzés egyre gyengült bennük, és amikor hetvenedjére kellett átrakni a kukoricakonzerveket, mert nem volt szép a torony, akkor végleg el is múlt. A magyar igazgatók nem fognak motiválni senkit, mert őket sem motiválják. Aki látott perspektívát a Teszkóban, az már ki is használta, aztán lépett le a francba. Aki egy kicsit is tehetséges ahhoz, amit csinál, ráadásul felsővezetői szinten, az menekül a rendszerből. Az említett áruház-igazgató egy érdekes adattal szolgált. Ő most egy olyan áruházláncban dolgozik, aminek 18 tagja van Magyarországon. A harmadát volt Teszkós igazgatók vezetik. És jól érzik magukat. Szóval a motiváció hiányának van egy súlyos következménye, mégpedig az, hogy a tehetséges emberek elmennek a cégtől és adott esetben a konkurenciát fogják erősíteni. A hiány pótlására meg alacsonyabb pozícióban dolgozó képzetlen munkaerőt tolnak felfelé, majd megfosztják a döntési jogkörtől, és elvárják tőle, hogy korbáccsal a kezében végrehajtsa a felsőbb utasításokat. Ezzel a mentalitással raktárost még fognak találni, de olyat, aki meg is csinálja a bevételt, már bajosan. Perc és lecsúszom a témáról, de egy dolgot még szeretnék kiemelni. Itt nem arról van szó, hogy a Teszkónak ügyelnie kellene munkatársai hangulatára, hogy mindenki csillogó szemmel vidáman dolgozzon csak azért, hogy jól érezze magát. Túrót. Ez pusztán a pénzről szól. Az agyonhajszolt, szétcincált idegrendszerű emberek nem fognak nyereséget termelni. Most olvastam valami újságban, hogy a svédeknél hoztak valami rendeletet vagy mit, a munkahelyi stressz csökkentésére. És miért? Mert valami okostóni kiszámolta, hogy a stressz miatti hatékonyság csökkenés az ország GDP-jének egy százalékponttal való csökkenését eredményezte. Az meg nagy lé. Tessék hát vigyázni arra, hogy a jóember örüljön és akkor több lesz a lé is. Lehet, hogy ez most hülyén hangzik, főleg, hogy én ugatok erről, akinek lövése sincs az ilyen dolgokhoz, de azért érdemes átgondolni. Hátha ...

LEGYÉL ÓCCCSÓ!

Egy gondolat az olcsóságról. Már sokszor, sok helyen le akartam írni, de most valahogy ide kívánkozik. Sokan róják fel a Teszkó hibájának, hogy egyáltalán nem ügyel a külcsínre, magyarán szarik arra, hogy néz ki az áruház. Ez először is nem minden esetben igaz, másodsorban viszont elvárás. Ez most képzavar, de rögvest elmagyarázom. A Teszkó imidzse arról szól, hogy olcsó. Nagyon olcsó, sőt, sokkal olcsóbb, mint versenytársai. Legalábbis annak akar látszani. Ezért van az, hogy bizonyos termékeket tudatosan helyeznek ki raklapokon, lefóliázva, vagy a saját papírdobozos csomagolásukban. Ezzel is a tömeges árukészletet hangsúlyozzák, azaz a dömping és az olcsó ár érzetét. Meg tudnák oldani a vásárlótér praktikus berendezését másképp is, nem feltétlenül szükséges mindenhol raklapokat használni, vagy hatalmas kosarakat, amiket áruval öntenek tele. Nem kellene feltornyozni a sörös rekeszeket, halomban árulni az ásványvizet és ilyesmit. Nem tudom értik-e mire gondolok. Ez mind azért van, hogy a vásárló egy raktárban érezze magát és ne gondolja, hogy olyan dolgokra költenek, amit majd neki kell megfizetnie úgy, hogy a csilli-villi cuccok bekerülési költségét szépen beépítik a gazdaságos joghurtba. Ez így lett kitalálva. Ez az, ami tudatos. És jól is van ez így. Ami viszont az elvárás részét illeti, az már komolyabb ügy. Erről már nem nagyon szólnak maguknak. Itt van például a romlandó áru esete. A csirke példának okáért először attól olcsó, mert sok van belőle, később pedig attól, hogy szépen megrohad és nehéz eladni. Kidobni pedig nem szabad. Mert olcsók vagyunk és nem hülyék. A rohadt csirke még olcsóbb lesz és akkor már megint el lehet adni. A korábban említett nonfood igazgató mesélte a következő hátborzongató sztorit. A történet vidéken esett meg, nem mondok várost, mert megígértem neki. Az igazgató, aki egyik éjjel éppen ügyeletes volt, mint lelkiismeretes ember folyamatosan ellenőrizte az áru fogyását, amikor feltűnt neki, hogy gyanúsán fogy az ecet. Kérdezte az ecethez tartozó osztályvezetőt, hogy mi ennek az oka. Semmi különös -jött a válasz -a hentesek vitték be a napi adagot. Az ügyeletes fején többféle koktéltrecept is átvillant, amiket Lajsz András sztár-mixer szokott rázogatni a kereskedelmi televíziók hervadtan műanyag reggeli műsoraiban, de egyetlen olyan sem jutott eszébe, amibe ecet kell. Akkor meg mi a francnak viszi a cuccost a hentes. Fogta magát és hátrament a hűtőkhöz, ahol a húsokat tárolják. Éppen akkor érkezett, amikor a hentesek korelnőke csillogó szemű beosztottainak azt magyarázta, milyen arányban kell keverni az ecetet a vízzel, hogy a vásárló ne érezze a hús szagán a rohadást. Ha túl keveset rak a vízbe, akkor átüt a bűz, ha sokat, akkor meg érződik az ecet. Nem mondom, hogy az igazgató meglepődött, mert valahol lehetett sejteni, hogy miféle boszorkánykonyha működik a henteseknél, de ezt így látni mégis csak lehangoló volt. A lemosós akciókból nem lett ügy, a mai na-

ig is folytatódnak, úgyhogy ha lefóliázott húst vesznek, kalkulálják bele azt is, hogy azt a szép rózsaszín csirkemellet hentes tanoncok tartják karban hosszú napokon keresztül. Valamelyik nap olvastam a Homáron, hogy egy vásárló nem tudta mire vélni a darált disznóhús ecetszagát. Gyanítom, hogy az ő reménybeli fasírtjával is ez történt, habár azt én is megnéztem volna, a hogy a hentesek darált húst mosnak. Az nem lehet semmi. Ja! És egy jó tanács! Ne vegyenek húst sárga címkével és olyat se, amin egynél több árcímke van. A hentes pultnál megfigyeljék, hogy ki kap felvágottat a pultból és ki a hűtőből. Az előbbi az mezei vásárló az utóbbi haver, vagy dolgozó. Ha a hentes a hűtőhöz nyúl, akkor a pultos áruból már ne vegyenek, különben ezt a könyvet egy ültő helyükben el tudják olvasni. Garantálom.

BASZTATÓ SMS-EK

Bocs, hogy csapongok, de most hallgatom vissza ennek az igazgatónak a sztorijait és van egy, ami nem ide illik, viszont annyira bizarr, hogy meg kell osszam önökkel, habár lehet, hogy sokan tudják miről beszélek, mindjárt kiderül miért.

A Teszkó munkáltatói is haladnak a korrallal, és rájöttek, hogy ha mobiltelefonon osztogatnak a munkatársaiknak, akkor sokkal rövidebb pórázon lehet őket tartani.

Volt olyan megoldásuk, hogy kimenő hívás csak az áruház területén működik, akkor is csak a többi Teszkós számra.

Ha hazavitték a készüléket, akkor pedig csak fogadni tudtak hívást, kezdeményezni nem.

A necc csak ott volt a dologban, hogy a készülék megléte eleve rendelkezésre állást feltételezett, ami ellenkezett különféle munkajogi szabályokkal. Ezért akinek telefonja volt, azzal munkavégzés után aláírtak egy papírt, hogy leadta. Ez persze kamu volt, ugyanis mindenkinek haza kellett vinnie, és ki sem kapcsolhatta, mert akkor nem tudták volna elérni.

De ez csak hab a tortán, nem erről akartam mesélni, hanem a Teszkó balfék marketing osztályának zseniális ötletéről, az sms kampányról. A dolog abban állt, hogy a vezetőség minden egyes Teszkó alkalmazottat, akinek volt mobiltelefonja, arra kötelezett, hogy naponta öt embernek küldjön rövid szöveges üzenetet arról, hogy milyen termékeknek vitte le az árát az áruház. Nem viccelek, folyamatosan ellenőrizték a kimenő üzeneteket, és aki nem küldött legalább öt olyat, hogy "Szia Laci! Tudtad, hogy most a Teszkóban 87 forint a hálós narancs kilója?" azt befenyítették.

Az ötletben az volt a különösen ravasz, hogy ezeket a szövegeket nem az áruház küldte, hanem a haver, tehát nem lehetett őket kéretlen rek-

lám kiküldésével vádolni. A nyomorult alkalmazottaknak meg egy idő után nem maradt senkijük, akivel elmehettek volna bedobni egy pofa sört, mert nagyon nehéz kocsmába invitálni valakit azután, hogy közöltük vele, hogy lement az általános virágföld ára, illetve megérkeztek a Kumho téli gumik. Fasza, mi?

END

Hát nem tudom ... azt hiszem mindent leírtam amit akartam, és fogadjuk el, hogy egy könyvnek akkor van vége, amikor elfogytak a sztorik. Persze lenne még néhány adalék, meg finomság, meg ilyesmik, de a nüansznyi részletekkel nem akarok senkit sem fárasztani. Az előző könyv azzal ért véget, hogy felnyomom a Teszkó főpénztárát. Poénból, csak azért, hogy az Osanos szóviccet el lehessen sütni. Hála a magasságosnak, hogy a valóságban ezt senki nem tette meg, mert akkor tényleg kopogtatott volna nálam a gyanú árnyéka. Ide is valami frappáns dolog kíváncozna, de örülök, hogy élek és nem jött ki az aranyerem a sok seggeléstől. Hogy megérte-e nem tudom, én élveztem és fogadjuk el, hogy egy könyv megírása lehet öncélú dolog is. Mondanivalóm meg most kivételesen nem nekem volt, hanem másnak. Találkoztam egy csomó érdekes emberrel és megnyugodtam, hogy nem csak én lettem idegbeteg az elmúlt Teszkós évek alatt. Van persze a dolognak elgondolkodtató része is. Nem vagyok egy bozótharcos, és nem is kívánok rést ütni semmiféle pajzson, de azt el kell ismerni, hogy azokból, amiket leírtam lófasz sem fog változni. Mindig lesznek emberek, akik beállnak az igába és húzzák a Teszkó szekerét, amely már csak súlyánál és méreténél fogva sem tud másfelé menni, csak előre. El kell fogadni, hogy ennek a rendszernek tökéletesen mindegy, hogy kik és mennyi ideig dolgoznak nekik. Az ember cserélhető, egy igazgató, ha kifingott kábé annyit számít, mint egy kamionnyi rohadt banán. Ki kell kukázni és jön helyette másik. Ami ugyanolyan jó lesz ideig-óráig, tök mindegy, hogy mit csinál, akkora kárt úgyse tud okozni, hogy azt a rendszer megérezze. És ez itt az igazán nagy probléma. Ellehet szórakozni pár sztorin, de a rendszert nem fogja senki se megdönteni, még akkor sem, ha benzin helyett csapvizet adnak óccsóért a kocsijukba, döglött egerek közt tárolják a kaját, rohadt árukat sóznak magukra, és közben azt ordítják, hogy a legkisebb is számít. Lehet szarni is a dologra, a család ugyanúgy meg teszi a rántott csirkét vasárnap, hiába mosták le róla a bűzös nyákot ecetben, a lízingelt Suzuki Swift elfut a nyolcvanötös benzinnel is, a negyed megapixeles fröcsöntött kamera ugyanúgy megteszi Zamárdiban. Az is kurva mindegy, hogy a hiperolcsó napszemcsin nincs UV-szűrű és a napsugarakat közvetlenül a látóidegre lövi a lencse, szarunk rá, hogy a sajton annyi lejárat dátum szerepel, mint az Árpád házi királyok család-

fájában. Senkit nem érdekel, hogy a gazdaságos vodka attól gazdaságos, mert nem vodka, a billentyűzet attól, mert csak mássalhangzók vannak rajta és a James Bond filmek is amiatt kerülnek párszáz forintba, mert mindegyiken George Lazeby szerepel. Anélkül, hogy túl sötétre akarnám festeni az utolsó oldalakat, bártan ki merem jelenteni, hogy egy áruházat a vásárlói is minősítenek. Ne értsék félre, nem beszélni akarok, de amíg maguk tömegesen járnak a Teszkóba jó kis üzletet csinálni, addig nem fog változni semmi sem. Csakúgy, mint a venezuelai sorozatok esetében. Mindenki tagadja, hogy nézi, mégis megéri műsorra tűzni, mert valahogy iszonyatosan nagy számok jönnek ki a nézettség mérésekor. Pedig ugyebár elvileg senki nem nézi ezeket a szarokat. Ugyanez van a Teszkóval is. Oda senki sem jár ám! Túrót! A Corában szokunk vásárolni. Mert az valahogy menő. Ha hinni lehetne a sok fanyalgónak, már ami a vásárlási szokásaikat illeti, akkor a Teszkóknak konganiuk kellene az ürességtől. De ez nem így van, és nem is lesz így. Bejönnek a csíkos termékek, az akciós cuccok, kis fájdalommal gyorsan el lehet intézni a bevásárlást. Az meg, hogy ilyen könyvek születnek, maximum egy pillanatra világosítja ki a képet, majd minden megy tovább a régiben. Ja! Már most megígérhetem, hogy több könyvet ebben a témában nem fogok írni. Nem lesz Teszkó Titok három, most valami másban fogok utazni. Az sem lesz érdektelen, aki kíváncsi rá, hamarosan megtudja mi a következő célpont. Most lelépek pihenni. Csákányi. Egy volt Teszkós kollegám az első könyv megjelenése után valami olyasmit mondott, hogy frankón behugyoztunk a Teszkó gyerekmedencéjébe, még hozzá ívesen, bokáig rogyasztott gatyával, rendesen humorítva, ahogy kell. Pedig abban csak a kisebb stiklikről volt szó. Most viszont emeltük a tétet, és teret adtunk az áruház volt vezetőinek, hogy ok is elmesélhessék, hogyan /olyik a lehúzás a cégnél. Még hozzá nagyon nagyban.

Néhány hozzászólás a sajtó részéről:

"A férfi hímtagot kivéve minden dologra igaz, hogy minél nagyobb, annál jobban utálják, ha pedig cégről van szó, akkor négyzetesen no a gyűlölet. A Tékozló Homár önfeledten fogyasztani vágyó olvasóinak is első számú célpontjai a hipermarketláncok, utánuk következnek a T-birodalom, a Posta és a korrupt parkolóőrök hadserege. Egy olyan könyv tehát, ami azt ígéri, hogy itt le lesz rántva a lepel a legnagyobb kiskereskedelmi láncról, tuti sikernek tűnik "

A Tesco titok tehát ténylegesen leleplez pár dolgot a nagyközönség előtt. Olvasás közben az plusz kéjes borzongást okoz, hogy hányan fogják beperelni a szerzőt, aki egy rakás lopós teszkóst jól beazonosíthatóan megvádol. Nem beszélve magáról a cégről. Ehhez képest az az informá-

ció érkezett hozzánk, hogy a Tesco, bár tudja, ki írta a könyvet, meglepő módon nem fog rátámadni, mert az ügyben több a vesztenivalója."

-Index"

A könyv legérdekesebb tanulságát nem a hipermarketek világából ismert rafinált árképzésekről, fogyasztói megtévesztésekről, lejárt szavatosságú termékekről, szaladgáló rágcسالókról szóló történetek jelentik, hanem annak a tapasztalatnak az igazolása, hogy a szükséges motiváltság és elismerés hiányában maguk a dolgozók okozzák a legtöbb kárt az áruházláncnak."

-Népszabadság-

Néhány hozzászólás az olvasók részéről (-Fókusz Online-):

"a legjobb könyv amit életembe olvastam/ (az igazsághoz hozzá tartozik az is, h nem olvastam még túl sok könyvet..),de ez nagyon bejött/az író mintha csak hozzám beszélt volna és teljesen az én stíusombba/arra szeretném kérni a hasonló véleményen állókat (akik szintén úgy érezték, h a ..lelkirokontársuk" az író :D), h ajánljanak nekem még ilyen és ehhez hasonló könyveket/ köszönöm"

..teljesen igaza van én még a mai nap is átélem minden egyes oldalt hisz benne vagyok ott dolgozom Jó nem mertem leírni. mint a srác. Gratula és remélem lesz folytatás mert ez csak egy töredéke a leírtaknak."

"Halálosan jó a könyv. A nevetséges az az egészben, hogy minden igaz, sőt tudnánk mi is mesélni pár dolgot, ami nincs bent. Csak kirugás terhe mellett lehet olvasnunk, ezért természetesen mindenki olvassa, aki meg tudja kaparintani, és naná az munkaidőben/!!"

"Már csak azt kéne leírni, hogy a főnökök mit csinálnak, az lenne a világső."

"Gyerekek . .) Én a mai napig ennek a cégnek az alkalmazásában vagyok és bejártam már pár ranglétrát, mivel eladóként kezdtem. Sok mindent láttam és halottam cégen belül, csak annyit, hogy ennek a könyvnek komoly valóság alapjai vannak. Remélem megjelenik az a rész is nemsokára, amiben talán szó lesz a dolgozók terrorizálásáról, elnyomásáról, kihasználásáról. Komoly anyagom lenne ehhez a témához is."

Köszönöm!

G.M.